

marksist teori 60

ISSN: 2757-8151

Mart-Nisan 2024 ❖ 30 TL

100 Yıl Sonra Lenin'in İzinde
İbrahim Çiçek

Seçimler Ve Ötesi
İnan Özgür

Kitle Çalışmasında Silkinme
Ve Atılım Zorunluluğu
Taylan Koray Ocak

Tarihi Mirası DİSK'i Bugün
Devrimci Yapmaya Yeter Mi?
Serpil Topal

Kadın Hareketinin Yönü
Ve Görevlerimiz

Sınıf Mücadelesinde
Hapishaneler Ve Devrimci
Hareket
Yeliz İsyen

Tasfiyeci Kuşatmayı Kavramak
Ve Kırarak
Toprak Akarsu

8-9 Mayıs Kurtuluş
Günü'nün Anlamı
Ivana Benario

Dosya: Devrimci öncünün yönü

Marksist Teori 60

**Mart-Nisan
2024**

Daima Marksist Teori - Yaygın Süreli Yayın

Varyos Gazete Dergi adına Yazı İşleri Müdürü: Tülin Gür

Yönetim Yeri: Aksaray Mah. Müezzın Sok. İlhan Apt. No: 12/1 D:7 Fatih/İSTANBUL

Tel: (0212) 529 15 94 **Faks:** (0212) 529 06 75

Web Sitesi: www.marksistteori5.org

Baskı: Ceylan Matbaacılık Tel: (0212) 613 10 79

Abonelik: Yıllık 80 TL (Hapishaneler için yıllık abone ücreti: 50 TL)

Posta Çeki Hesap No: Varyos Gazete Dergi 17629956

Türkiye İş Bankası IBAN: TR 83 0006 0011 1220 4668 71

İçindekiler

7 | 100 Yıl Sonra Lenin'in İzinde
İbrahim Çiçek

15 | Kitle Çalışmasında Silkinme Ve Atılım Zorunluluğu
Taylan Koray Ocak

27 | Kadın Hareketinin Yönü Ve Görevlerimiz
KKÖ 3. Konferansı

41 | Tasfiyeci Kuşatmayı Kavramak Ve Kırarak
Toprak Akarsu

51 | Seçimler Ve Ötesi
İnan Özgür

61 | Tarihi Mirası DİSK'i Bugün Devrimci Yapmaya Yeter Mi?
Serpil Topal

69 | Sınıf Mücadelesinde Hapishaneler Ve Devrimci Hareket
Yeliz İsyen

79 | 8-9 Mayıs Kurtuluş Günü'nün Anlamı
Ivana Benario

100 Yıl Sonra Lenin'in İzinde*

İbrahim Çiçek

Lenin 20. yüzyılın girişinde yaklaşan devrimci fırtınalara hazırlık görevlerinin tam merkezine partinin kazanılması görevini koydu. Bütün dikkat ve enerjisini devrimci teoriye dayanan, iktidar hedefini ve devrimci amaçlarını programlaştırmış, devrimci bir stratejiye sahip, illegal temelde örgütlenen, omurgasını profesyonel devrimcilerin oluşturduğu, siyasi polise karşı mücadeleyi profesyonelce yürütecek, varlığının bütün kökleriyle işçi sınıfına bağlı marksist devrimci öncünün yaratılmasının başarılmasına adadı.

I
Lenin bir marksistti. 20. yüzyılda kendisinden sonraki hemen bütün devrimci önderleri marksist düşünce ve eylemleriyle derinden etkileyen komünist bir önderdi. Öyle ki 20. yüzyılda marksizm aynı zamanda Lenin'in adıyla birlikte, "marksizm-leninizm" olarak anıldı. Keza yine Lenin ve Bolşevik Parti'nin görkemli eseri Büyük Ekim Devrimi bütün bir 20. yüzyıla damgasını vurdu. "Dünyaya Lenin'le bakmak" Lenin'in marksizm ile ilişkilenişini ima ediyor. "Lenin'in marksizmi"ni gündemleştiriyor.

Lenin'le bakmak aynı zamanda onun mimarı olduğu "Ekim

Devrimi"ne gönderme yapıyor ve devrimin güncelliğini vurguluyor.

Lenin, Marks ve Engels'in en iyi, sarsılmaz bağlı ve mükemmel yaratıcı devrimci öğrencisidir. Lenin'in marksizminde "marksizmin yöntemi" her şeyden önce gelir ve dikkat merkezinde durur. "Diyalektik ve tarihsel materyalizm" marksizmin yöntemidir.

Lenin'in Marks'ın (ve Engels'in) düşünceleri ile yöntemi arasında yaptığı ayırım özel bir yere sahiptir. Lenin Marks'ın değişik konu ve sorunlara dair analizleri ya da teorik düşünceleri ile marksist yöntemi birbirinden ayırır. O marksist yöntemi

* Marksist Teori dergisinin "100. Yılında Dünyaya Lenin'le Bakmak" ismiyle düzenlediği uluslararası sempozyumda İbrahim Çiçek'in yaptığı konuşmanın yazılı metnidir.

ve marksist yöntemle bağlılığı daima üstün tutar.

Marks ve Engels'in, marksizmin kurucularının şu veya bu "konu"ya, "sorun"a dair analizleri, ileri sürdükleri, savundukları düşünceler, geliştirdikleri çözümler, teorik öngörüler vb. eskiyip tarihin gerisinde kalabilir ya da gelişmeler tarafından doğrulanmayabilir. Ancak bu, marksizmin yöntemi "diyalektik materyalizm", "diyalektik ve tarihsel materyalizm" için geçerli değildir, marksizmin yöntemi eskimez!

Lenin savaş, ulusal sorun vb. konulara dair marksist teorik ya da politik düşünceleri oluşum ve tarihsel gelişim bağlamlarına yerleştirerek "okur", analiz eder, sonuçlar çıkarır. Bu zaten marksist yöntemin gereği ve bir uygulama alanıdır. O, marksist düşünceleri "tekrar" etmekle, "aslına bağlı" tarzda savunmakla yetinmez, iç tutarlılık ve bütünlüğünü koruyarak, onlara güncel devrimci ihtiyaçlara yanıt verecek nitelikler kazandırarak geliştirir. Marksizmin düşünceleriyle ilişkilenişi statik, edilgen, sınırlanmış, donuk değil, canlı, dinamik ve yaratıcıdır. Lenin'in benzer türden marksizm

çalışmaları aynı zamanda marksizm iddialı çağdaşlarının konu üzerine yaklaşım ve pozisyonlarının, yöntemlerinin ve ulaştıkları sonuçların sıkı eleştirel devrimci analiziyle ele gider.

Lenin, örneğin devlet teorisi, devrimci zor, Paris Komünü gibi belli sorunlarda, dakik bir özenle inceler, marksist düşünce tarihinin hücrelerine iner, II. Enternasyonal oportünistlerinin unuttukları, unutturdukları devrimci düşünceleri gün yüzüne çıkarır, K. Kautsky ve diğer oportünistlerin marksizmi nasıl çarpıttıklarını vurucu tarzda teşhir eder.

Lenin'in marksist teoriyle ilişkilenişinin özellikle kaydedilmesi gereken ayrıcı bir çizgisi de marksizmi "bir eylem kılavuzu" olarak kavramasıdır. Bu, Lenin'in bütün teorik çalışmalarını içinde hareket ettiği devrimci dönemin yaşamsal sorunlarına adanmış olmasını da açıklar.

II

Kapitalizmin tekeli kapitalizm düzeyine sıçradığı, birkaç büyük emperyalist devlet tarafından dünyanın toprak yönünden paylaşımının tamamlandığı ve kaçınılmaz yeniden

paylaşımının gezegeni günbegün emperyalist savaşa sürüklemekte, II. Enternasyonal partilerinin saflarında biriken oportünizmin yapısal bir krizi ya da devrimci önderlik krizini mayalamakta olduğu tarihsel koşullar altında “devrimin güncelliği” Lenin’in düşünce ve eyleminin esin kaynağı ve dikkat merkezidir. Devrim günceldir ve bütün mesele devrimci öncünün yaklaşan tarih anına hazır olmasıdır. Birinci emperyalist paylaşım savaşının öngününde devrim teorisinde derinleşmek, devrimci programda netleşmek, maddi varlığını burjuva yasallığa dayandırmayan, oportünistler ve hiziplerden arınmış proletaryanın öncü kurmayının temelini atmak tarihin devrimci çağrısına yanıt olma yönülmüdür. Bunları II. Enternasyonal içinde ve II. Enternasyonal’den koparak yalnızca Lenin’in önderlik ettiği Bolşevik grup yapabilmıştır. Birinci emperyalist paylaşım savaşı ile II. Enternasyonal’in iflasi dramatik biçimde patlak verir, önderi K. Kautsky ve Alman Sosyal Demokrat Partisi başta olmak üzere II. Enternasyonal partileri kendi ulusal burjuvazilerinin safına geçerler, sosyalşovenizm ve oportünizm zirve yapar. Lenin ve Bolşevik grup marksizmin ve sosyalist hareketin bütün devrimci kazanımlarını sahiplenme ve II. Enternasyonal oportünizminden kopma çizgisinde ilerler.

Lenin kapitalizmin en yüksek ve son aşaması “tekeli kapitalizm” analizini geliştirir, tekeli kapitalizmin ulusal tekeller temelinde dünya ekonomisini ve bütün ülkeleri bir zincirin halkaları gibi emperyalist sistemde birleştirdiğini, devrimin emperyalist zincirin en zayıf halkalarında bir ya da birkaç ülkede ger-

çekleşebileceği teorik öngörüsünü formüle eder. Emperyalizm aşamasında iyice şiddetlenen kapitalizmin eşitsiz ve sıçramalı gelişme yasası bunu mümkün kılmaktadır. Devrimin üretici güçlerin, kültürün vb. en fazla geliştiği ülkelerde gerçekleşebileceğine dair II. Enternasyonal’in eskiyen devrim teorisi aşılmaktadır.

Lenin devrimci proletaryanın yarı yolda durmayacağını, çarlığı yıkmak, demokratik cumhuriyeti elde etmek ve demokratik devrimi sonuna kadar götürmekle yetinmeyeceklerini, kesintisiz devrimden yana olduklarını, eğer tarih Rus proletaryasının önüne öyle bir fırsat çıkartır ise toplumsal devrimi gerçekleştirmeye başlamakta duraksamayacaklarını açıklar.

Lenin marksizmi yeniden kurmadı, ama marksizmin devrimci özünü çağının devrimci ihtiyaçlarına yanıt verecek tarzda açığa çıkarmayı başardı. Devlet teorisi, devrimci şiddet, enternasyonalizm gibi marksizmin oportünistler tarafından unutturulan ya da çarpıtılan yanlarını açığa çıkardı, marksist devrim teorisini güncelledi, marksizmi çağının sorunlarına mükemmel tarzda uyguladı. Devrimci enternasyonalini yeniden kurdu.

III

Uluslararası tekellerin ve bunların en büyükleri dünya tekellerinin üretim, ticaret ve sermaye ihracında, bütünleşik dünya pazarı üzerinde tam hakimiyet kurmasıyla karakterize olan, üretim sürecinin de küreselleştiği, spekülasyonun toplam sermaye hareketi içinde belirgin konum kazandığı, uluslararası tekellerin ve emperyalist devletlerin dünya pazarı üzerinde şiddetli bir

rekabete ve bu rekabet temelinde dünyayı yeniden paylaşma mücadelesine giriştikleri, yeni-sömürgeciliğin, daha ağır bir boyunduruk biçimi olan mali-ekonomik sömürgeciliğe dönüştürüldüğü bugün, bu ayırt edici özellikleriyle dünya kapitalizmi emperyalizmin bir evresine, emperyalist küreselleşme evresine ulaşmıştır. Emperyalist küreselleşme evresinde ulusal tekeller üzerine kurulu ve bir zincirin halkaları gibi birleşmiş dünya pazarının yerini, dünya tekelleri üzerine kurulu bütünleşik dünya ekonomisi almış, dünyanın iktisadi, sosyal, siyasal ve kültürel çehresi değişmiştir.

Devrimci programın tanımladığı gibi, emperyalist küreselleşme koşullarında devrimler emperyalist zincirin en zayıf halkasında ya da halkalarında patlak verebileceği gibi, bölgesel devrimler de olanaklı hale getirmiştir. Aynı durum, tek tek ülke devrimlerinin bölge devrimlerine ve dünya devrimi dalgalarına dönüşmesinin nesnel koşullarını olgunlaştırmakta, birçok ülkede birbirini tetikleyen devrimler olasılığını güçlendirmektedir.

Komünist tarihin “Balkanlar”da, “Kafkaslar”da vb. halkları devrimci proletaryanın önderliğinde bölgesel proletarya diktatörlüğü federasyonlarında birleştirme program ve stratejisini, keza III. Enternasyonal’in “dünya proletarya diktatörlüğü federasyonu” hedefini gün yüzüne çıkartma ve güncelleme görevini marksist leninist komünistler üstlenmiştir.

Emperyalist küreselleşme evresinde proletaryanın safları genişlemiş, enternasyonal kimliğinin maddi zemini güçlenmiş, kol ve kafa emeğinin toplumsal konumları arasındaki fark zayıflamış, proletarya ile nü-

fusun hızla mülksüzleşerek varoluş imkanları giderek tükenen proleter olmayan ezilen ve sömürülen emekçi katmanları birbirlerine daha fazla yakınlaşmış, işçi sınıfının diğer ezilenleri kendi programı etrafında birleştirme olanakları güçlenmiştir.

Marks ve Engels marksizmin kuruluşu döneminde Komünist Manifesto’da “Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz” sloganını formüle ettiler. Lenin bu sloganı çağının koşullar altında “politize” eder; 20. yüzyıla damgasını vuracak “Bütün Ülkelerin İşçileri ve Ezilen Halklar Birleşiniz” sloganını yükseltir ve onun tanımladığı devrimci stratejinin temellerini atar.

Lenin’in ve III. Enternasyonal’in devrimci izini süren marksist leninist komünistler ise “Bütün Ülkelerin İşçileri Ve Ezilenleri Birleşiniz” sloganı ile emperyalist küreselleşme evresinde Lenin’in devrimci duruşu ve çizgisini güncellemektedir.

IV

1989-90 dönemecinde modern revizyonist SSCB’nin çözülüş ve çöküşü, Varşova Paktı’nın dağılmasıyla birlikte dünya burjuvazisi “Soğuk Savaş”ı kazandığını ve “tarihin sonu”nu ilan etmiş, bütün dünyaya muazzam bir gericilik dalgası ve umutsuzluk yayılmış, devrimci ve komünist hareket içerisinde ise tasfiyeci ideolojik çözülme ve teslimiyet belirleyici gelişmeler olmuştur. Bu süreçte tasfiyecilik, ideolojik ve örgütsel bunalım dünyadaki devrimci, ulusal devrimci ve komünist hareketi kuşatması altına aldı, özetle dünya komünist hareketi bir yapısal kriz sürecine girdi.

Geride kalan on yıllık dönemde mayalanan halk isyanları, kitle

grevleri ve genel grev dalgaları ile komünist öncülük ve önderlik iddiasının buluşmaması dünya komünist hareketinin yapısal kriz gerçekliğini yansıtmaktadır. Başkaldıran halklar burjuvazinin siyasi egemenliğini yıkmaya ve iktidarı almaya yönelmiyorlar. Diğer yandan, devrim ve sosyalizm iddialı parti ve örgütlerin bu hareketler üzerindeki etkileri çok sınırlı, devrimci önderlik boşluğu gerçekliği çarpıcı tarzda kendisini gösteriyor. Bu, dünya komünist hareketinin 20. yüzyılın sonunda içerisine girdiği yapısal krizin güncel dışavurum biçimidir. Günümüzde “dünya komünist hareketi” ideolojik ve örgütsel birlikten yoksun olduğu gibi, işçi sınıfı hareketi, halk hareketleri ve ayaklanmalarıyla bağları da oldukça zayıftır. Oysa kuşkusuz 21. yüzyılın komünist öncüleri ve önderlikleri işçi sınıfı hareketi ve halk hareketleri ve ayaklanmalarıyla sınıksız bağlı tarzda ve bizzat bu mücadelelerin içinden yükselecektir.

Türkiye ve Kürdistan’da marksist leninist komünistler, bizzat uluslararası komünist hareketin ‘60’lardan ‘90’lara yaşayageldiği bölünmeler ve parçalanmalar sürecini tersine çevirme iddiasıyla gerçekleştirdikleri Birlik Devrimi’nden başlayarak, birkaç on yıllık dönemde yapısal krizi aşma çizgisinde ilerlemektedirler.

Lenin’in gözünden bugünkü dünyaya bakmak, en başta yapısal krizin devrimci çözümüne odaklanmak demektir. Bu, devrimci teori, devrimci program ve stratejiyi olduğu kadar, devrimci örgütü de kapsayan karmaşık bir görevler bütünüdür. Dünya komünist hareketi kuşkusuz devrimci deneyimlere dayanacaktır ama bugünkü tarihsel ve güncel koşullar altında kendi yolunu kendisi

bulmak zorundadır. Burada en büyük güvencesi, Lenin gibi sarsılmaz biçimde marksist yönetime dayanmak ve uygulama yeteneğini geliştirerek marksizmi eylem kılavuzu olarak işlevselleştirmektir.

Uluslararası komünist hareketin ideolojik ve örgütsel krizden çıkışı (ideolojik netleşme ve yeni devrimci bir enternasyonalde birlik) bütün ülkelerde marksist leninist komünist parti, örgüt ve çevrelerin önünde duran ortak temel devrimci görevdir. Günümüzde bütün ülkelerde politik bakımdan devrimci yönelim içerisindeki sosyalizm iddialı parti ve örgütlerin, çevrelerin teorik, ideolojik farklılıkları olsa da, antiemperyalist, antifaşist bölgesel ya da uluslararası birlikler oluşturmaları, işçi sınıfı ve halkların mücadele ve başkaldırıları koordine içinde desteleyerek enternasyonal alanda politik etkinliklerini artırmaları ve bu zeminde ideolojik-teorik etkileşimleri III. Enternasyonal’in devrimci gelenek ve kazanımlarını temel alan yeni bir devrimci enternasyonalin inşasına giden süreci besleyecektir.

V

Ülkeler bazında devrimci önderlik boşluğunun aşılması devrimci proletaryanın öncü komünist partisine kavuşması demektir. Dünyada 20. yüzyılın girişi ve ilk yarısı boyunca yükselen öncü parti düşüncesi, daha sonra itibar kaybı ve gerileme sürecine girdi ve modern revizyonist sitemin merkezinde duran bürokratik SBKP’nin ‘89-91 döneminde ulusal eklemlerinden çözülüşü ve çöküşüyle düşüşe geçti. Günümüzde proletaryanın devrimci sınıf bilincinin ayağa kaldırılmasında Lenin’in öncü parti öğretisinin yükseltilmesi

ve güncellenmesi özel bir öneme sahiptir.

Lenin devrimci teori olmadan devrimci hareketin olamayacağını tam bir kesinlikle açıklamıştı. O ilkesiz ayrılıkçı değildi, ama daha RSDİP'in 1903 kongresinde Menşeviklerden örgüt teorisi alanında ideolojik bakımdan "kopuşmak"tan kaçınmadı; komünist öncü sınırları belli ve üyeleri örgütlü bir parti olmalıydı. Lenin 20. yüzyılın girişinde yaklaşan devrimci fırtınalara hazırlık görevlerinin tam merkezine partinin kazanılması görevini koydu. Bütün dikkat ve enerjisini devrimci teoriye dayanan, iktidar hedefini ve devrimci amaçlarını programlaştırmış, devrimci bir stratejiye sahip, illegal temelde örgütlenen, omurgasını profesyonel devrimcilerin oluşturduğu, siyasi polise karşı mücadeleyi profesyonelce yürütecek, varlığının bütün kökleriyle işçi sınıfına bağlı marksist devrimci öncünün yaratılmasının başarılmasına adadı. 1900'lerin girişinde Rusya sosyalist hareketi içerisinde fırtına öncü partinin programı, çarlığı yıkacak demokratik devrime burjuvazinin mi proletaryanın mı önderlik edeceği (devrimci strateji), demokratik devrimden sosyalist devrime geçiş ("aşamalı devrim mi", "kesintisiz devrim mi"), partinin örgütsel yapısı gibi devrimci hazırlığın hayati sorun veya konuları üzerinden kopuyordu. Bolşevik-Menşevik ayrışması daha sonra siyasal sınıf mücadelelerinin bütün eşiklerinde farklı siyasal-sınıfsal tutumlar olarak kendini apaçık gösterdi. Lenin, II. Enternasyonal'in merkez, sağ ve sol kanadı olan çok merkezli ve çok eğilimli, devrimcileri ve oportünistleri saflarında uzlaştırmaya çalışan, potansiyel hizipleri barındıran par-

ti yapılanmasının devrime önderlik edemeyeceğini Menşeviklerle yürüttüğü kapsamlı ve sert ideolojik-teorik mücadelelerde açığa çıkarttı; oportünistlerden arınmış, hiziplerin varlığıyla bağdaşmaz parti öğretisine kadar derinleştirdi. Lenin'in Ekim Devrimi öncesi çeyrek yüzyıla yayılan düşünsel ve pratik devrimci eylemi devrimci öncünün hazırlanmasına adanmıştır.

Günümüzde Bolşevik Parti'yi taklit etmeye çalışmak da devrimin sorunlarına Lenin'in gözüyle bakmak anlamına gelmez. Dogmatizm ve doktrinerizm kendini gösterdiği her durumda Lenin'in ideolojik mücadelesinin hedef alanı içerisinde olmuştur. Bu bizi Lenin'in marksizmle ilişkileniş tarzını sahiplenmeye ve pratikleştirmeye davet eder.

Lenin Plehanov ve Kautsky gibi çağdaşlarından politik önderlik anlayışı ve tarzı, keza mücadele ve örgüt biçimlerine yaklaşımı itibarıyla da ayrışır. Lenin'in marksizmi sınıflar mücadelesi tarihinin açığa çıkardığı bütün mücadele biçimlerini prensip olarak kabul eder. Dahası bu, çok değişik mücadele biçimlerini kullanacak pratik bir devrimci hazırlığı da kapsar. Ücret artışları, iş ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi için en basit grev ve direnişlerden genel greve, genel grevle birleşen genel halk direnişlerine, fiili meşru mücadelelerden yasal miting ve gösterilere, küçük grupların devrimci şiddet eylemlerinden kitle şiddetine, milis ve gerilla mücadelesine, lokal ya da genel silahsız veya silahlı halk ayaklanmalarına, sınıflar mücadelesi tarihinin ortaya çıkardığı açık-gizli, silahsız-silahlı, yasal-yasadışı bütün mücadele biçimlerini kullanma yeteneği kazanmak, burjuva dev-

leti “halkçı bir devrimle” yıkmayı, işçi sınıfı ve ezilenlerin devrimci iktidarını kurmayı hedefleyen her devrimci partinin “olmazsa olmaz” görevidir. Devrimci öncü her belirli anda değişik mücadele biçimlerinin devrimci ihtiyaçlara en uygun düşen, en olumlu sonuç verecek kombinasyonunu pratikleştirebilmelidir.

Marksist leninist komünistler, Lenin önderliğinde inşa edilen Bolşevik Parti deneyimi ve modelinden yola çıkmış ve fakat aynı zamanda baştan itibaren örgüt yapılanmasının güncel devrimci ihtiyaçlarını yanıtlama arayış ve yönelimi içinde olmuşlardır. Politik önderlik anlayış ve tarzının gerekleri, biriken deneyimlerinin yanı sıra devrimci stratejinin öngördüğü ve tanımladığı görevleri gerçekleştirme yeteneğini kazanma çizgisine uygun bir parti yapısına ulaşma doğrultusunda ilerlemişlerdir. Marksist leninist komünist öncü, farklı kapsam ve nitelikte görevlerin tanımladığı değişik mücadele sahalarında çalışan ve kendi alanında özerk cephesel örgütlerin organik toplamı olarak yapılanmaktadır. Devrimci öncünün bu tarzda yapılanması bütün cephe örgütlerinin aynı yöne bakması, hareket birliği ve uyumu, işçi sınıfı ve ezilenlerin burjuva egemenliğe vuruş gücünün yoğunlaşmasını sağlama anlamında güçlü merkezîyetçilik, diğer yandan bütün cephelerin kendi alanlarında tanımlanmış özerkliklerinin bütünlüğünü yaşamsal kılıyor. Bu tarz bir yapılanma öncüye mücadelenin değişen koşullarına yüksek düzeyde uyum sağlama yeteneği ve esnekliği kazandırıyor.

VI

Kuzey Kürdistan ve Kuzey Kıbrıs'ı sömürgeleştiren, Balkanlar, Kafkas-

lar, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da yayılcı ve işgalci politikalar izleyen Türkiye Cumhuriyeti çok uluslu bir devlettir. Bizim gibi çok uluslu bir devlette “birleşik devrim” zafere giden en güvenceli yoldur. İşçi sınıfının kurtuluşu için mücadele eden marksist leninist komünistler için Lenin ve Ekim Devrimi'nin ulusal sorunlarda geliştirdiği çözümler, proletaryanın sınıf birliğinin enternasyonal devrimci sınıf bilinci temelinde gerçekleştirilebilmesinin biricik anahtarıdır. Bu, egemen ulus şovenizmi ve sosyal-şovenizm ile kesintisiz mücadeleyi gerektirir. 20. yüzyılda sosyalist ülkeler ve komünist partileri arasında patlak veren mücadelelerin temel nedenlerinden birisi olan büyük ulus şovenizmi ve ulusal dargörürlük 20. yüzyılda sosyalizm mücadelesine büyük zararlar vermiştir. Sosyal-şovenim ve oportünizmin II. Enternasyonal'in çöküşüne yol açtığı da iyi biliniyor.

Emperyalistler arası çelişkilerin keskinleşmekte olduğu, silahlanma ve militarizmin tırmanışa geçtiği yeni bir emperyalist paylaşım savaşı tehlikesinin büyümekte olduğunu düşündüren işaretlerin çoğaldığı günümüzde sosyal-şovenizmle mücadele ve devrimci enternasyonalizmin yükseltilmesi devrimci görevleri dünyaya Lenin ile bakmanın, Lenin'in izinde yürümenin, devrimci hazırlığın gereğidir.

VII

Emperyalist küreselleşme evresinde devrim günceldir ve insanlığın geleceği her zamankinden daha çok proletaryanın devrimci eylemine bağlıdır. Devrimci proletarya insanlığın ve gezegenin geleceği ve kaderini şekillendirecektir. Proletaryanın

nüfusun proleter olmayan ezilen ve sömürülen emekçi katmanlarını, ezilen ulus ve ulusal toplulukları, ezilen cins olarak kadınları, bastırılmış dinsel inanç topluluklarını, baskı altındaki cinsel yönelimleri burjuvaziye karşı kendi etrafında birleştirme olanakları güçlenmiştir. Proletaryanın komünist öncüsü ancak ezilenlerin emperyalizm ve kapitalizme, ataerikine, sömürgeciliğe ve faşizme karşı özgürlükçü taleplerini sahiplenerek, destekleyerek onları politik özgürlü-

ğü kazanma mücadelesi ve toplumsal devrim çizgisine çekebilir.

Devrimci proletaryanın programı kadın özgürlük mücadelesi ve kadın devriminden gezegenin ve insanlığın varoluşunu tehdit eden ekolojik yıkıma kadar insanlığın bütün sorunlarının çözümü ve yeni bir uygarlığın inşasında tarihsel rolünü oynama bilinç ve iradesine sahiptir.

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilenleri birleşin!

Kitle Çalışmasında Silkinme Ve Atılım Zorunluluğu

Taylan Koray Ocak

Kitlelerle temasın iki düzeyi olduğu biliniyor. Bunun biri politik kitle ajitasyonu yoluyla yığınların ekonomik, demokratik ve devrimci haklarının, taleplerinin, özlemlerinin gündemleştirilmesi, savunulması ve aynı zemindeki eylemliliklerdir. Diğeri ise kitleyle yaşam alanlarında, fabrikalarda, okullarda, sendikalarda, değişik nitelikte demokratik kitle örgütlerinde gerçekleşen fiziki temas ve kurulan örgütsel bağlarda, bu temeldeki etkileşimde maddileşir. Her iki düzeyi içeren toplam çalışma, propaganda, örgütlenme ve eylemle bütünlenir.

“Devrim kitlelerin eseridir.” Tarihin sınavından geçmiş bu “tez” her devrimci partinin ve militanın rehberidir. Devrimci politik faaliyetin ve savaşımın odağında kitlelerin kazanılması hedefi durur. Komünist devrim partilerinin görüş açısından bu “kazanma” mücadelesi, sınıfsal, toplumsal, cinsel, ulusal nitelikli demokratik, ekonomik ve devrimci talepler zemininde yasal-yasadışı, barışçıl-kitle şiddetine dayalı, silahsız-silahlı biçimlerde yürür. Ne var ki, ideolojik ve kültürel pek çok etken bu mücadeleyi dolaysızca etkiler, “karmaşıklştırır”. Demokratik bilinç zayıflığı veya faşist terörün yıldırıcılığı, sindiriciliği dışında, egemen sınıfın şekillendirdiği ve yeniden üretimini örgütlediği ya da “çaresizlik” hissini çapalayıp suladığı dinsellikle bağlı inançlar,

ulusal önyargılar, şovenizm, değişik tipte gelenekler, örneğin bir proleter, bir emekçi kadını, bir emekçi Kürdü, bir yoksulu veya bu güçlere ait belirli bir yığını burjuvazinin, erkek egemenliğinin, sömürgeciliğin destekçisi haline getirebilir.

O nedenle, kitle çalışması veya kitleleri ekonomik, demokratik hak istemlerinin ve devrimci taleplerin etrafında mücadeleye yöneltme faaliyeti, odağında politik çalışma olmak üzere, siyasi, sanatsal-kültürel ve ideolojik faaliyet bütünlüğünü gerektirir. Bu süregelen günlük çalışmanın konusu olmak kadar, örneğin bir işçi direnişi veya bir grev sürecinde tiyatro oyunu, film gösterimi, müzik dinletisi, şiir dinletisi, panel, seminer gibi faaliyetleri örgütlenme ihtiyacını gösterir.

Komünist bir parti için “kitlelerin kazanılması”nda amaç, basitçe parti gövdesini büyümeye de, toplumsal muhalefet kuvvetini artırmaya da indirgenemez. Kitlenin mücadele içinde eğitimi, siyasi bir ordu olarak örgütlenmesi, toplumsal savaşım gücü niteliği kazanması temel hedeftir. Bir başka anlatımla, marksist-leninist bir parti, ekonomik ve demokratik talepli muharebelerde, aynı içerikte kampanyalarda veya seçim faaliyetlerinde kendini, ekonomik, demokratik sloganlarla, sınırlamaz. Kitleyle, muharebeye, kampanyaya yol açan sorunun, talebin düzenle, mevcut devletle, siyasi rejimle bağını gösteren, devrimci çözümü ifade eden hedeflerin propagandasını içerecek tarzda ilişkilenmeyi esas alır. Bunu sloganlarıyla da yansıtır. İşçi kitle çalışmasında, işçi sınıfına, devletle ve düzenle şu ya da bu derinlikte çelişki ve çatışma içindeki ezilen sınıf, tabaka, cinsiyet, ulus ve inançtan kitlelerin sorunlarıyla, devrimci ve demokratik talepleriyle, özlemleriyle pratik ilişkileniş içinde olma görev ve sorumluluğunu gösterme, önder sınıf işlevinin ancak böyle bir pratik içinde maddileşebileceği bilinciyle donanmasını sağlama çizgisinde hareket eder. Her türden ajitasyon-propaganda çalışmasında bunu gözetir. Tüm bu bakış açısı ve pratik, devrimin nesnel koşullarının hazır olduğu, meselenin öznel etkenin hazırlanmasında düğümlendiği bilinciyle bağlıdır. Devrimin güncelliği gerçeğine dayanır.

Devrimci deney cephaneliği kitle çalışması bakımından araç, biçim ve yöntem yönünden zengindir. ‘68-71, ‘75-80, ‘87-96, 2004-2015 aralıklarında değişik nitelikte ve düzeyde kazanım ve birikimler yaratmış pek

çok parlak, çarpıcı kitle çalışması örneği mevcuttur. Üniversiteler bir yana, ‘71 öncesinde Dev-Genç’in 2000 köye gidip ajitasyon, propaganda, örgütlenme çalışması yürüttüğünü hatırlamak politik çalışma alanlarının çok daraldığı günümüzde yol gösterici, iddia kazandırıcı bir esin verebilir. Tarihsel gerçekler elbette başarılı pratiklerden ibaret değildir. 12 Eylül 1980’deki faşist askeri darbenin ardından gelen kırk dört yıl içinde egemenlerin devrimci hareketi şu veya bu düzeyde kitlelerden tecrit etmeyi başarabildikleri dönemler oldu. Düşmanın bu başarısı, o süreçlerde devrimci parti ve örgütlerde, devrimci militanlarda kitlelere güvensizlik, hatta yabancılaşma, meşruiyet bilinci zayıflaması, politik iddiasızlık, içe, kendine dönüklük gibi ideolojik, siyasi, örgütsel tahribatlar yarattı. Bunlar da uyarıcı, eğitici olumsuz örnekler olarak aynı devrimci deney cephaneliğimize dahildir.

20 Temmuz 2015 Pirsus/Suruç katliamından günümüze gelen sekiz yıllık dönem, bu olumsuz örneklerden birini oluşturur. Bu süreçte, faşist saray cuntası, faşist şeflik rejimini kurmak için başlattığı, sonrasında da şiddetini, yoğunluğunu, yaygınlığını artırarak kesintisiz tarzda sürdürdüğü faşist devlet terörüyle kitleleri korkutmak, yıldırma, sindirmek, devrimci ve ulusal demokratik hareketten koparmak; paralel biçimde ağır örgütsel darbeler vurarak devrimci parti ve örgütleri içe, kendilerine döndürmek, kitlelerden tecrit etmek istedi. 2016 sonundan itibaren saldırılarını ideolojik-siyasi tasfiyeciliğe yöneltme ve bir aşamadan itibaren geniş çaplı tutuklamalarla, önder kadroları, yönetici militanları suikastlarla katlederek devrim-

ci parti ve örgütleri çözüp dağıtma yönünde derinleştirdi. Faşist şeffik rejiminin saldırıları karşısında geliştirilen direnişe karşın, kitle hareketinin daralması, kabuklarına çekilişi, savunmaya geçişi önlenemedi. Örgütsüzlük yayıldı. Devrimci parti ve örgütler, siyasi çalışma alanlarının ve kitle gövdelerinin daralması, kitle bağlarını seferber edememe, kitle çalışmasında aşırı sınırlanma gibi çok önemli sorunlarla yüz yüze geldiler. Devrimci partilerin bir bölümü ile antifaşist partilerin, grupların neredeyse tamamı kendilerini, pasif savunmaya geçen, kabuklarına çekilen kitle hareketine uydurmayı dönemin biricik akıllı, sağduyulu taktiği olarak benimsediler, giderek bunu teorize etmeye yöneldiler. Süregiden sınıf savaşıyla kaydedici ve yorumcu tarzda ilişkilenmek, dolaysız siyasi mücadelenin ve fiili meşru eylemliliğin kıyısında kalmak pratiği daha geniş bir parti ve örgütler yelpazesini kapsar hale geldi. Böylesi koşullarda patlak veren ve iki yılı işgal eden korona salgını kitlelere ve kitle çalışmasına yabancılaşma, kitlelere

güvensizlik zehrini devrimci saflara bir kez daha ve yaygın biçimde şırınga etti.

Komünist öncü bu 8 yıllık dönemde faşist sömürgeci düşmanın ideolojik-siyasi tasfiyecilik plan ve saldırısını “direnen ve savaştan parti” pratiğiyle göğüslemesine, çizgi sürekliliği ve örgütsel süreklilik başarısına karşın, Türkiye ve Bakur’daki kitle çalışmasında aynı başarıyı sağlayamadı. Süreğen faşist saldırılar altında önlenemeyen değişik nitelikteki kayıplar (ölümsüzler, sıklaşan ve yaygınlaşan tutuklamalar; kimi parti kadro ve üyelerinde ortaya çıkan kendini sınırlama biçimindeki siyasi gerilemeler; kimi kadro ve üyelerin tasfiyeciliğin önünde sürüklenerek kendini mücadelenin, partinin dışına atması) siyasi ve örgütsel çalışmada çeşitli zorluklar üretti. Faşist sömürgeciliğin Bakur sınırlarında hakimiyetini güçlendirerek kadro takviyesi imkanlarını darbelemesi ve illegalitenin yeni koşullarının yarattığı özgün sorunlar partinin bu durumu dengeleyebilecek rezervlerini değerlendirmesini engelledi. Durum tedri-

ci biçimde, kitle çalışmasında zayıflama, araç ve biçimlerde sınırlanma, siyasi çalışma alanlarının daralması, kitlelere ve kitle çalışması araçlarına güvensizleşme pratiği ve görüş açısı biriktirdi. Tutuklama yoğunluklarıyla bağlı örgütsel nitelik zayıflamalarının ve örgütsel boşlukların da etkisiyle, iki korona yılı bu gelişmeleri, kitle çalışmasının büzülmesi, kitle ilişkilerinin sınırlanması, örgütlerin parti tabanı ile temasının zayıflaması, iç örgütsüzlüğün derinleşmesi, meşruiyet bilincinde zayıflama, kitlelere ve kitle çalışmasına yabancılaşma yönünde derinleştirdi.

Bütün bunları somutluğu içinde ve genişçe tartışan komünist ön-

Yığınların daha geniş kesimlerine ulaşma, bunun imkanlarından biri olarak siyasi çalışma alanlarını genişletme ve kitle çalışmasında süreklilik hedeflerine odaklanalım.

cü, kitle çalışması, kitleleri mücadeleye seferber etme ve örgütlenme görevleri kapsamında şu hedefleri oluşturdu: kitle çalışmasına yabancılaşma, kitlelere güvensizlik ve meşruiyet bilincindeki zayıflamanın tüm biçimleriyle güçlü bir ideolojik mücadele yürütelim. Yığınların daha geniş kesimlerine ulaşma, bunun imkanlarından biri olarak siyasi çalışma alanlarını genişletme ve kitle çalışmasında süreklilik hedeflerine odaklanalım. Kitle çalışmasını yenileyelim, kitle çalışması içinde tazelenelim, yenilenelim. Kitle çalışması

araçlarını, biçimlerini ve yöntemlerini zenginleştirelim. Kitle çalışmaları sürecinde kazanılacak güçlerle parti örgütlerini güçlendirelim, yenilerini kuralım. Örgütsel daralmayı tersine çevirelim.

Komünist öncünün bu görevlerin üstesinden gelmek zorunda olduğu tartışma gerektirmiyor. Bu, somutta, tek tek parti örgütlerinin, tek tek yoldaşların vurgulanan görevle militan tarzda ilişkileneceklerinden, bir başka ifadeyle çalışmaya ruhunu katma ve en büyük özveriyle yüklenmelerinden başka bir anlama gelmez. Parti tarihinin başarılarından, kitle çalışmasıyla bağlı atılımlarından öğrenmek; kitlelere güvensizlik, kitle çalışmasına yabancılaşma, meşruiyet bilincindeki zayıflama gibi iç engellerimizle ideolojik mücadeleyi yoğunlaştırmak; zorlu koşullar altında, berrak bir fedakarlık gücüyle yürütülmesi gereken pratik faaliyetlerin gerektirdiği iradilik düzeyiyle donanmak başarıyı yakınlaştıracaktır.

Kitle Çalışmasında Zeminimiz Ve Çalışmanın İki Düzeyi

Gündelik yaşamda kendini gösteren faşist baskılar ve yasaklar, büyük çoğunluğu fiilen kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklerin gasp edilmesi, türlü adaletsizlikler, çalışma koşullarının kötüleşmesi, pahalılık, işsizlik, yoksulluk krizi, iş cinayetleri, kadın kırımını, ırkçı sömürgeci zulüm gibi çok değişik nedenlerden ötürü çektikleri acılar, işçileri ve ezilenleri, faşist devlet terörünün yıldırıcılığı karşısında çekildikleri pasif savunma mevzilerinden çıkmaya, aktif savunmaya geçmeye zorluyor. Duyguları, sezgileri, deneyleri onlara bunu söylüyor. Ne var ki,

işçi sınıfı ve öğrenci gençliğin ezici bölümünün demokratik, mesleki örgütlülüğünden bile yoksun olması, eylemlerin birbirinden yalıtık gelişmesi, taleplerin genelleştirilememesi bu girişimlerin toplumsal, siyasi koşullara yeni bir çehre kazandırma noktasına ulaşmasını engelliyor. Yalnızca ırkçı, şoven politik İslamcı ve patron işbirlikçisi olanlar değil, reformist sendikalar ve konfederasyonlar da izledikleri politikalarla bu durumun değişmesinin engeli durumunda. Öyle ki, işyeri temsilcilik seçimlerinde, şube yönetimi seçimlerinde veya konfederasyon genel kurulundaki tutumu somutunda Genel-İş örneğinde gördüğümüz gibi, kimi reformist sendikalar, faşist şefflik rejiminin, devrimcilerle genel olarak kitleler, özel olarak da işçi sınıfı kitleleri arasında duvar örmek için yürüttüğü faaliyetin destek kuvveti olarak mevzileniyorlar.

Kitle çalışmasını dikkat çekilen zeminde, kendiliğinden kitle hareketinin çok zayıf olduğu, kitlenin henüz onlarla, yüzlerle sayılmaya devam ettiği, faşist devlet terörünün son 8 yılda yarattığı örgütsüzleşmenin, kaygıların, korkuların belirlediği ruh hali ve görüş açısının kırılmadığı koşullarda ve komünistlere dönük süregelen faşist terör altında örgütleyip sürdüreceğimizin bilinci eylemimizde de, ruhsal dayanıklılığımızda da karşılık bulmalıdır. Kolaycı beklentiler içinde olunmamalı, fakat devrimci iddia, devrimci iyimserlik, hayal gücü ve başarıma kararlılığı tüm çalışmalarımıza ruh ve tarz kazandırmalıdır.

Zorlu yürüyüşte bu umutlu varoluş, işçilerin ve ezilenlerin bağrında biriken memnuniyetsizlik ve öfkeye; çeşitli vesilelerle dışa vuran ve yine

değişik işaretlerden sezilip görülen mevcut durumu veya koşulları değiştirme özlemine; sınıfsal, cinsel ve ulusal çelişkilerin keskinleşiyor olması gerçeğine dayalıdır. Nesnel koşulların bir parçası, fakat onu değiştirip dönüştürecek bir örgütlü dinamik olarak komünist öncü işlevini yerine getirebildiği ölçüde “memnuniyetsizlik”, “öfke”, “mevcut durumu değiştirme istek ve özlemi” ve “keskinleşen çelişkiler” maddi bir kuvvete dönüşecek, kitlelerin kazanılması ve örgütlenmesi yolundaki adımlar ve başarılar hız kazanacaktır.

Kitlelerle temasın iki düzeyi olduğu biliniyor. Bunun biri politik kitle ajitasyonu yoluyla yığınların ekonomik, demokratik ve devrimci haklarının, taleplerinin, özlemlerinin gündemleştirilmesi, savunulması ve aynı zemindeki eylemliliklerdir. Diğeri ise kitleyle yaşam alanlarında, fabrikalarda, okullarda, sendikalarda, değişik nitelikte demokratik kitle örgütlerinde gerçekleşen fiziki temas ve kurulan örgütsel bağlarda, bu temeldeki etkileşimde maddileşir. Her iki düzeyi içeren toplam çalışma, propaganda, örgütlenme ve eylemle bütünlenir.

Politik kitle ajitasyonu, belirli bir sorunu en çarpıcı görünümüyle yığınların görüş açısına taşımanın, şu veya bu mesele etrafında oluşan öfkeyi tutuşturmanın ve harekete geçirmenin olduğu kadar, memnuniyetsizlikleri, içten içe birikmiş tepkileri açığa çıkarmanın da güçlü bir imkanıdır. Fabrika bölgeleleri, işçi servis araç ve durakları, işçi havzaları, emekçi semtleri, üniversite kampüsleri, lise önleri, kent içi ulaşım araçlarına kitlesel iniş-biniş noktaları, pazarlar, işçilerin direniş

ve grev alanları, tek tek işçi-emekçi konutları ve kent meydanları sömürülenler-sömürülenler, ezenlerle-ezilenler, zenginlerle-yoksullar arasındaki çelişki, saflaşma ve mücadele kapsamındaki sayısız sorun içinde o an, o gün, o süreçte öne çıkan veya öne çıkarılması gereken mesele etrafındaki politik kitle ajitasyonu kuşatılmalıdır. İşçileri ve ezilenleri ekonomik, demokratik, devrimci bir talep etrafında sokağa, eyleme, direnişe, dayanışmaya, örgütlenmeye çağırarak; o somut sorunun kapitalist düzenle, faşist rejimle, sömürgecilikle, erkek egemen sistemle bağını göstermek ajitasyon ve propaganda çalışmasının organik bir parçasıdır. Elbette kitleler ajitasyon ve propaganda veya pedagoji yoluyla değil, esas olarak eylem okulunda eğitilebilirler. İşçi sınıfının öncü müfrezesinin öne sürdüğü şiarların, hedeflerin doğruluğunu özdeneyleriyle kavramaları bir parçası olacakları eylemler yoluyla gerçekleşir. Bu eylemler (sokak gösterileri, direnişler, grevler, işgaller, mitingler, devrimci kitle şiddetini ve askeri savunmayı da kapsayan tipte hak, dayanışma ve talep eylemleri) aynı zamanda ken-

dileri birer politik kitle ajitasyonuna dönüşerek işçilerin ve ezilenlerin yeni kesimleri için uyarıcı, saflaştırıcı bir dinamik olarak işlevlenirler. İşçi sınıfının devrimin örgütlenmesine ve zaferine hazırlığı böyle bir hattan ilerleyecektir.

Kitle Çalışmasının Pratik Ve İdeolojik Engellerini Yıkılım

Son sekiz yılda gerek faşist sömürgeci düşmanın kitlelerle aramızda duvarlar örme politikasıyla bağlı süreğen ve yoğunlaştırılmış terörü, gerekse bunu boşa çıkarmak için yürüttüğümüz çalışmalarda ortaya çıkan yetersizliklerimiz, irade zayıflıklarımız bir dizi olumsuzluk üretti. Kuşkusuz bunlar bir günde ortaya çıkmadı. İç mücadele ve özleştirici dışında da kalmadılar. Fakat önlenebilirler. Politik kitle çalışmasının her iki düzeyine yansıyan, iddia kaybı, girişkenlik yetersizliği, kireçlenme, yabancılaşma, görüş açısı yorgunluğu, hayal gücünde sınırlanma zayıflıkları, kaçınılmaz olarak hem kitle bağlarımızın daralmasına, hem de örgütsel daralmaya yol açtı.

Bu duruma etkili bir müdahalede bulunmak, politik kitle çalışmasının her iki düzeyinde niteliği yükseltmek, başarı ve kazanımlarımızı güçlendirmek için kolları sıvamak zorundayız. Başka türlü, öncü parti niteliğinin sürekliliğini sağlamaktan ve önder parti yürüyüşünde kesintisizlik iddiasından uzaklaşırız. Buna izin veremeyiz ve vermeyeceğiz.

Şu soruya cevap aramak yol gösterici olacaktır: süregiden politik kitle ajitasyonu çalışmalarımız bize ne söylüyor?

Birincisi, çalışmanın gerektirdiği hazırlık ve donanım görevleriyle ilişkide yüzeysellik sorununuz var. Politik kitle ajitasyonunda veya propaganda çalışmalarında konuya hakimiyet, mesele üzerinde etraflıca düşünmüş olmak, yeterli kafa hazırlığı çalışmanın amacına ulaşması bakımından temel önemdedir. Bu açıdan kolaycılığı, yüzeyselliği, en kısa ifadeyle hazırlıksızlığı aşmak zorundayız. Okumalı, akıl yormalı, hazırlık tartışmaları yapmalı, yığınların karşısına hem içerik ve hem de anlatım biçimi konusunda iyi, etkili bir donanımla çıkmalıyız.

İkincisi, geniş çapta politik kitle ajitasyonu çalışmamız sınırlı ve bu tip bir faaliyet yürüttüğümüz illerin sayısı yetersiz. Olumlu bir pratik içinde olduğumuz kentlerde ise belirli semtlerin ve meydanlarının dışına çıkma yönelimimiz zayıf. Oysa şu yakın dönemin örnekleri bile kentlerin yeni bölgelerine açılmanın dinç bir potansiyelle buluşma, ortam yenilenmesi, kitlelerin nabzını daha iyi tutabilme imkanı yarattığını gösteriyor. Partinin kitle tabanının, ilerici, demokrat, devrimci işçi ve ezilenlerin yaşadığı mahallelerde, semtlerde çalışmamızı sürdürmeli,

fakat o alanlarla sınırlanmamalıyız. Bu konuda tutukluğu, sağlamcılığı aşmak, cesur olmak zorundayız. Ve daha önemlisi, politik kitle ajitasyonunu yeni kentlere taşımamızdır. Bu, politik etkinin yeni kesimlere yayılmasının, parti örgütlerinin gelişmesinin ve güçlenmesinin temel koşullarından biridir.

Üçüncüsü, görece geniş gruplarla halka gazete ulaştırma biçimindeki politik kitle ajitasyonu pratiğimiz çok zayıf. Örgütlü olduğumuz alanlarda bu çalışmayı ayda birkaç kez yürütmeli, yeni meydanlara, yeni işçi hazzalarına, yeni semtlere taşınmalı, her seferinde yeni yoldaşlara görev verecek ajitatörlerimizi çoğaltmalıyız.

Dördüncüsü, politik kitle ajitasyonunun yazılı ve görsel araçlarıyla en geniş yığınlara ulaşılması, şu veya bu konuda memnuniyetsizliğin açığa çıkarılması, öfkenin harekete geçirilmesi, komünist öncünün yeni yeni bilinç edinmeye başlamış işçi ve ezilenler nezdinde bir odak olma iddiası ve göreviyle ilişkilenişte çıtayı yükseltmeliyiz. Bu zorunlu ve ertelenemez bir görev. Gazete, bildiri, afiş, duvar yazılması, pul/stikır, duvar gazetesi, sokak tiyatrosu, sokak müziği, internet, sosyal medya, radyo, televizyon gibi araçların ajitasyon ve propagandada değerlendirilmesinde yetersizliğimiz de gözler önünde. “Gazete satmak”, “bildiri-afiş tüketmek” gibi kavramlardan da anlaşılabilceği gibi ciddi bir görüş açısı sorununuz da var. Araçları sınırlandırarak, değiştirmemiz gereken durumu bir soruyla özetleyelim: birkaç yüzbin insanın yaşadığı bir ilçede veya nüfusu milyonlarla sayılan bir kentte, birkaç bin bildiriyle, birkaç yüz afişle hangi çapta bir etki yaratılabilir?

Politik kitle çalışmasının ikinci düzeyi olan yüz yüze temas konusunda da ciddi zayıflıklar, yetersizlikler içinde olduğumuz gözler önünde. Türkiye ve Bakur'da faşist sömürgecilikle çarpışmalar içinde oluşan örgütsel nitelik zayıflamaları, yerel örgütsel önderlik boşlukları dışında, çalışma tarzı, içe dönme eğilimleri, zamanını örgütleme, planlı-hedefli çalışma yetersizlikleri, en önemlisi de korona döneminde etkisini derinleştiren kimi alışkanlıklar bunu üreten etkenler. Kitle çalışmasına yabancılaşma, kitlelere (onların hiç değilse görünür gelecekte mücadeleye atılacağına, demokratik ve devrimci bir dönüşüm yaşayacaklarına, devrimci bir siyasi ordu haline gelebileceklerine) güvensizlik, kitlelerle ilişkilerde devrimci meşruiyet bilincinde zayıflama gibi gerçekler ise aynı sürecin ve koşulların açtığı, alandan alana, yoldaştan yoldaşa değişse de komünist öncünün karşı karşıya olduğu ideolojik yaralar.

Bu zeminde, yenilgiye uğratmak, değiştirmek, geliştirmek zorunda olduğumuz gerçeklerimizi düşünelim. Gerek bütünde gerekse tek tek kentlerin kendi içinde siyasi çalışma alanlarımızın, dolayısıyla yüz yüze temas potansiyeli içinde yer alan kitlenin sınırlılığı. Yüz yüze temasın, örgütsel ve ideolojik bağın araçları olarak gazete, dergi, bülten, broşür, kitap, bildiri vb. imkanların değerlendirilmesinde irade kaybı ve anlayış gerilikleri. Kampanya tarzı çalışmada zayıflama. “Çat kapı” gibi devrimci meşruiyet bilincine dayalı yöntemlerde gerileme. Şu veya bu düzeyde temasta olunan işçileri, kadınları, gençleri, yoksulları kurumlarımıza, etkinliklerimize, eylemlerimize katılmaya, şu veya bu tipten bir katkıda

bulunmaya çağırmada ve bu konuda ısrarlı bir inka mücadelesi yürütmede tutukluk, zayıflık, özgüvensizlik. Fabrika, işletme, okul, mahalle, dernek, sendika, yurt, sanatsal etkinlik ortamları, kurslar, başsağlığı veya gözünüz aydın ziyaretleri, bayramlaşmalar, tutsak görüşü yolculukları, alışveriş kuyrukları, direniş, grev ve miting alanları gibi olanaklı her zeminde işçilerle, kadınlarla, gençlerle, işsizlerle, yoksullarla, aydın ve sanatçılarla kitlesel ve bire bir sosyal ve politik ilişkiler kurmakta, sürdürmekte girişkenlik, ısrar, yaratıcılık yetersizliği. Aynı zeminde planlı-hedefli faaliyette irade zayıflaması, çalışma tarzımızın gelişkin yönlerinden biri olan 07/23 saat aralığında faaliyet yürütme yönteminin istisnaya dönüşmesi. Üstelik tüm bunlar, biri işçi sınıfı ve ezilenlere dönük kitle çalışmasının bütünü, diğer üçü özel olarak işçi, kadın ve gençlik yığınlarına dönük dört; kültür-sanat cephesi gibi geniş kitlelerle temas imkanları güçlü bir aracı da eklersek beş ayrı araç ve kanal gerçekliği içinde olup bitiyor. Bu da gerek birer yol açıcı, gerekse birer havuz olarak bu araçlarla kitle çalışması, yığınların yeni kesimleriyle bağ kurma, kitleyi örgütleme, mücadeleye seferber etme işlevleri temelinde ilişkilenenin zayıflığını gösteriyor.

Politik kitle ajitasyonunun ve tali olarak da yeni kitle bağları kurmanın aracı olarak sosyal medyayla ilişkilenişimizi amaca uygun hale getirmeliyiz. Yüzeysellikler, özensizlikler, en önemlisi de büro-ev merkezli kitle ilişkilenişi gibi zayıflıklar bu araçla ilişkiyi verimsiz, yer yer sorunlu hale getiriyor. Buna son vermeliyiz. Komünist öncünün “özgürleşmesi”, “özgür çalışması”

ihtiyacının bu kadar öne çıktığı bir dönemde, neredeyse bütün ilişkileri sosyal medya ve telefon mesajlaşması temelinde “sürdürmek” araçla ilişkinin doğru yönetilmediğini gösteren örneklerden biri. Bu duruma da hızla son vermeliyiz. Politik kitle ajitasyonunda; parti basınının, parti açıklamalarının, şiarlarının ve çağrılarının paylaşılmasında sosyal medyayı çok daha etkin, çok daha verimli biçimde değerlendirmeliyiz.

Şunu çok iyi biliyoruz ki, çalışma,

Örneğin, belirli ölçülerde dönemin politik ve toplumsal koşullarıyla bağlı olsa da, yapay ve önemsiz olanlar da dahil değişik bireysel sorunlar etrafında içte enerji tüketiminin kitle çalışmasının, yeni, dinç güçlerle temas kurmanın, onlara emek vermenin gerisine düştüğü gerçeğimiz de önemli.

yaşam ve eğitim alanlarında kitlelerle bağınız yoksa ya da çok zayıfsa, politik kitle ajitasyonunun ya da partinin yürüttüğü mücadeleyle oluşan siyasi etkinin sizinle yığınların yeni kesimleri arasında fiziki bağlar kurulmasına katkısı sınırlı kalacaktır. Bu bağı örgütlemek, potansiyel güçle temas etmeyi başarmak, en elverişli biçimler yoluyla ilişkilenişin sürekliliğini, örgütsel bir çehre kazanmasını sağlamak zorundayız.

Bir basın açıklamasına, oturma eylemine, direniş veya grev ziyaretine, yürüyüşe, mitinge, gece etkinliğine, ölümsüzler için düzenlenen anmaya kitle katılımı için ne yapıyoruz sorusuna verilecek cevap “ne yapmamak” ve “ne yapmak” gerektiği sorularını aydınlığa kavuşturmaya katkıda bulunacaktır. Çalışmadan önce kitleyle dolaysız ilişki kuracağımız yaşam alanlarında kaç bildiri dağıtıyor, kaç afiş asıyor, kaç kapıyı çalıyoruz? Fabrikada, işletmede, okulda, yurttta, kahvede, sokakta, dernekte, sendikada, otobüste, minibüste kaç işçiyle, kadınla, gençle, işsizle, emekçiyle, yoksulla bire bir konuşup şu şu nedenlerle mutlaka katılması gerektiğini söyleyip tartışıyor ve katılmasını istiyoruz? Örneğin İstanbul’da, İzmir’de, Adana’da, Amed’de, Dilok’ta, Dersim’de binlerce insanla böyle bire bir temas kurmadan mesela yüzlerce yeni insanın katılımını bekleyebilir miyiz? Çalışma ve eğitim grupları dahil, değişik tipte parti örgütlerinde yer alan yoldaşların her biri bu çalışmayı elli insanla, yüz insanla bire bir görüşüp tartışmak biçiminde hedefli tarzda yürütmüyorsa, taraftarlar, sempatanlar aynı biçimde seferber edilemiyorsa, hele de günümüz siyasi koşullarında kitle katılımı üzerine konuşmanın havanda su dövmekten farkı kalır mı?

Meselenin içe, partiye dönük yönleri de sorunla aynı zeminde durduğu ölçüde önemlidir.

Örneğin, parti kitleleriyle ilişkilenişin “mesajcılık teknikerliği”ne hapsedilmesi, kitle çalışması, kitle bağları yöntemlerimiz konusunda uyarı alarmlardan biridir. Parti taraftar ve sempatanlarını bir hafta, on gün sonra düzenlenecek bir kitle

toplantısına, eylemine, etkinliğine alan örgütünün bire bir temasıyla çağırarak, tereddütte olanları adeta sürüklemek, yanlarında bir işçiyi, kadını, emekçiyi, genci getirmeleri için tartışmak, ikna etmek, toplantıya, etkinliğe, eyleme davet edilecek akrabalarına, dostlarına, belirli bir sosyal ilişki içinde olduğu insanlara birlikte gidip konuşmayı zorlamak yerine “mesaj atmak”, çalışmayı ruhsuzlaştırmaktan, devrimci etkileşimi, ikna imkanını tasfiye etmekten, yabancılaşma ve bağların zayıflamasından başka bir sonuç üretmiyor. Böyle bir çalışma tarzı ve ilişki kültürü içinde yetişen, daha kötüsü şekillenen genç yoldaşların kitle çalışmasındaki zayıflıkların aşılması için taze bir soluk, yeni bir dinamizm kaynağı olması da mümkün olmuyor. Bunun uzun bir dönemdir bizzat parti taraftar ve sempatizanlarının ısrarla sundukları bir eleştiri olduğu da özel olarak dikkate alınmalı, bu haklı devrimci beklentinin yanıtlanmasındaki yetersizliklerin üzerine sonuç alıcı bir tarzla gidilmelidir.

Örneğin, belirli ölçülerde dönemin politik ve toplumsal koşullarıyla bağlı olsa da, yapay ve önemsiz olanlar da dahil değişik bireysel sorunlar etrafında içte enerji tüketiminin kitle çalışmasının, yeni, dinç güçlerle temas kurmanın, onlara emek vermenin gerisine düştüğü gerçeğimiz de önemli. Politik, hatta ideolojik kararsızlık içinde olan, yarını niyetliliği açık seçik görülen, bireyciliğini dayatmayı yöntem haline getirmiş kişiler için toplantılarda ve görüşmelerde harcanan zamanın kitle çalışmasına ayrılan zamanın gerisine düştüğü örnekler hiç de az değil. Bu, yüzünü kitleye dönmek yerine içe, kendine dönmenin biçimlerin-

den biri olması nedeniyle bir zayıflık olarak muhakkak üzerine gidilmesi gereken bir sorunuz.

Emekçi semtlerinde, işçi havzalarında, işçi sınıfı, kadın kitleleri, liseli ve üniversiteli gençlik içinde çalışma yürüten parti örgütleri ve yoldaşların sorumluluk sahalarında ortaya çıkacak gelişmelere, doğacak ihtiyaçlara gün yirmidört saat cevap verebilecek, kitlelerin nabız atışlarını elde tutabilecek tarzda konumlanma ve böyle bir iç ilişkileniş içinde olma düzeyleri partimizin birikiminin ve iddialarının gerisindedir. Bu açıdan kararlı biçimde yenilenmeye yönelmeliyiz. X semtinde veya işçi havzasında çalışma yürüten bir yoldaşın Y bölgesinde ikamet etmesi veya günün önemli bir bölümünü alanın dışında geçirmesi, faaliyeti de, alan hakimiyetini de, yüzlerce, binlerce insanla tanışıklık ve temas hedef ve görevini de baltalar. Güçlere, olanaklara hakimiyette, eğitim ve kadrolaşırma çalışmasında boşluklar yaratır. Çalışma ve yaşam tarzında bu konularda ortaya çıkan gerileme ve zayıflıkları ortadan kaldırmak öncelikli görevlerimizden biridir.

İleri

Komünist öncünün politik önderlik anlayışı, yüzünün içe, kendine değil, kitlelere, onların, sorun, talep ve özelemlerine dönük olmasında ve bunun yorumculuk, kaydedicilik ve seyircilik tipinde bir “yüzü dönüklük” biçimini alıp boş bir kabuğa dönüşmemesinde ifade bulur. Bu, pratikte, işçi sınıfı ve ezilenlerle faşist şefflik rejimi, inkarcı sömürgecilik, erkek egemen devlet-toplum, kapitalist düzen arasındaki tüm sorun, çelişki ve çatışmalara “işçi sınıfının örgütlü ve öncü müfrezesi” görüş

açısından müdahil olmakta somutlaşır. Müdahilliğin bir biçimi etrafında saflaşmalar beliren, medyada yer bulan, deyim yerindeyse hazır gündemlerle eylemli tarzda ilişkilirmek; diğeri ise egemenlerin ilgilenilmesini istemediği, üzerini örtmeye çalıştığı sorunları gündemleştirmektir. Hazır gündemlere ve egemenlerin (burjuva düzen medyasının, burjuva partilerin, devlet kurumlarının vb.) gündeme girmesine set ördüğü, ambargo uyguladığı konulara müdahale zemininin dışında kalınırsa, bırakalım önder partiyi, öncü parti bile olunamaz. Her iki tipte görevin biçimsel, yasak savmacı tarzda ele alınması da, görevle ilişkileneş tarzındaki hata ve yetersizliklerden hareketle öncü çıkışlardan uzak durulmasının vazedilmesi de partinin politik önderlik anlayışıyla çelişir. Biçimsel, yüzeysel, yasak savmacı ele alış, bir ön çalışma yapmaksızın, parti kitlesine bile gitmeksizin çok dar bir güçle irade beyanında bulunmakla sınırlı kalan bir pratik üretir; sorunu kitlelere taşıma, kitleleri saflaştırma, harekete geçirme amacının, görevinin üzerinden atlar. Bir saflaştırıcı, harekete geçmeye yöneltici ve kitle eylemi hazırlamanın bir yöntemi olarak öncü çıkışlara sırtını dönmek ise yorumculuğa, kaydediciliğe, seyirciliğe saplanıp kalmaktan başka bir sonuç doğurmaz. Öncü çıkışın tek biçimi basın açıklaması değildir, hatta en önde gelen biçimi de değildir. Mahallelerde, kent merkezlerinde yürüyüşler, şimşek gösteriler, oturma eylemleri, açlık grevi, işgal gibi biçimler, emekçi semtlerinde, işçi havzalarında, okullarda sürdürülen, pankart, afiş, bildiri gibi araçlarla desteklenen, gündemle bağlı kitle çalışmasının dinamikleri

olarak işlevlendirilirler. Politik kitle ajitasyonu da, binlerle, onbinlerle yüz yüzelik temelindeki politik kitle çalışması da bu müdahale zeminini güçlü tutmanın, devrimi hazırlama perspektifi yönünde şekillendirmenin temel ve hiçbir koşulda vazgeçilmez görevleri arasındadır.

Egemenlerle sömürülenler ve ezilenler arasındaki çelişkilerin canlı, yoğun, şiddetli olduğu, sınıfsal olanlar dışında, ulusal, cinsel ve inançsal nitelikteki çelişkilerin de keskin olduğu, politik özgürlük sorununun kendini dayattığı siyasal-toplumsal koşullarda, gündemler kaçınılmaz olarak hızla değişmekte, kısa zaman içinde pek çok konu öne çıkmakta ve bir gündem yığılması oluşmaktadır. Parti örgütleri ve komünist militan bunlara gözünü kapatamaz. Bu ağır görevlerin altından kalkmak için parti örgütlerini güçlendirip yenilerini kurmaktan ve önderlik yeteneğini geliştirmekten başka bir yol yoktur. Geniş çapta politik ajitasyon ve binlerle, onbinlerle yüz yüze temas biçimindeki kitle çalışmaları, işçi sınıfı ve ezilenlerle bağlı ekonomik, demokratik ve siyasi gündemler etrafındaki kampanyalar, değişik nitelikteki eylemler ve öncü çıkışlar, parti örgütlerini geliştirmenin, takviye etmenin, yaymanın, önderlik niteliğini güçlendirmenin toprağı ve temel koşuludur.

Bu hedef doğrultusundaki yürüyüşümüze tempo kazandırmak için kadrolaştırma çalışmalarını, kitlesel eğitimleri aralıksız tarzda sürdürmek zorunluluğu bir an bile gözden kaçırılmamalıdır. Siyasi çalışma alanlarını genişletmek, parti taraftar ve sempatanları arasında ideolojik çalışmayı yoğunlaştırmak, bağları sıkılaştırmak, politik ve örgütsel ça-

lışmalara omuz verecekleri biçimler geliştirmek ve tepeden tırnağı iradi bir yönelimle, mevcut kitle çalışması örgütlerini, yayınları ve başkaca araçları, imkanları geniş yığınlarla temas, etkileşim köprüsü ve havuzu olarak değerlendirmek başarmamız gereken görevler olarak önümüzde duruyor.

Tüm bunlar için politik-örgütsel iddiada, görev kapasitesinde, ruhsal

dayanıklılıkta, örgütsellikte, yaratıcı inisiyatifte, disiplinde ve fedakarlıkta ortalama düzeyin yeterli olmayacağını; bir dönem daha, sarp ve giderek dikleşen bir yolda ilerlemek zorunda olduğumuzu akıldan çıkar-mamalıyız.

Dönemin komutu nettir: yoldaşlar, ileri!

Kadın Hareketinin Yönü Ve Görevlerimiz

KKÖ 3. Konferansı

Kadın hareketi, mevcut haliyle, antifaşist niteliği güçlü olmadığı için, ezilenlerin toplam mücadelesi içinde özel bir önderlik, öncülük, birleştiricilik pozisyonu kazanamıyor. Yer yer dayanışmacı, yer yer muhalefet, yer yer de içinde eriyen bir parçası olarak yer alıyor. Harekete, geçici, istikrarsız ve sınırlı dayanışmadan, "kesişimsellikten" ayrı ve taban tabana farklı bir biçimde politik iddia kazandırma cüreti göstermeliyiz.

Erkek Egemenliği Ve Kadın Özgürlük Mücadelesinin Dünyasal Gelişimi

1) Emperyalist küreselleşme öncesi dönemde kadın emeğinin, kadın işgücünün yaygın bir şekilde kullanımı ile evsel köleliğin, modern burjuva ailenin gelişimi arasında oluşmuş denge taşınabilir durumdaydı. Emperyalist küreselleşme bu dengeyi bozdu, parçaladı, burjuva aileyi krize soktu, kadın işgücünü nicelik olarak şimdiye kadar hiç olmadığı ölçüde toplumsallaştırdı, dolayısıyla cins çelişkisini bütün yönleriyle büyüttü.

Geride bıraktığımız dönemde cins çelişkisi, bölgesel savaşlar, kimi ülkelerde daha gerici ve faşist burjuva hükümetlerin kuruluşu, değişik ekonomik ve siyasal koşullar altında burjuva iktidarların ailenin çözülüşündeki hızlanmayı engellemek üzere

çeşitli alanları metalaştırma yoluyla toplumsallaştırma hamlelerini de yapamaz ve bu temelde kadın kazanımlarını taşıyamaz hale gelişi, özel bir süreç olarak da pandemi döneminin etkisiyle daha da keskinleşti. Kadın emeği ve bedeninin sömürüsü derinleşti. Ekonomik kriz koşulları ve bölgesel savaşların dünya ekonomileri üzerindeki etkileri, aile yapılarının çözülüşünü hızlandırdı. Bu dönem dünya kadın hareketinde genel bir geri çekilişe sahne olmakla birlikte, erkek egemenliğinin krizinin genelde keskinleştiği, saldırganlık düzeyindeki artışın da gösterdiği bir gerçek. Özellikle pandemi dönemi, erkek şiddetini, hükümetler tarafından erkek şiddetinin yasal dayanaklarını genişletme hamlelerini, evsel sömürüyü artırdı. Dahası, evden esnek ve kuralsız çalışma şeklindeki istihdam ve sömürü biçimi yaygınlaştırıldı. Erkek

egemenliği, bu ekonomik ve siyasal koşullar altında, ataerki ile kapitalizm arasındaki çelişkili birliğin korunması yönünde çabalarını yoğunlaştırdı. Aileyi güçlendirici adımlar, yasa tasarıları, kürtaj hakkını gasp girişimleri arttı. Bu çelişkiyi toplumsal üretimin bazı kısımlarını ev ekseninde örgütleyerek hafifletme çabaları, evsel sömürünün evsel üretimle birleştirilmesi eğiliminin güçlenmesi şeklinde sürdü. Özelde pandemi döneminde hızlı gelişme gösteren ve bu biçime özgün üretim araçlarını yaygınlaştırıp geliştiren evden çalışma, bu eğilimi hafif sanayiden hizmetler sektörüne doğru yaydı.

2) Bu dönemde kadın hareketi ikili bir gerçeklik içinde oldu. İlk yön, kadın hareketinin diriliğini canlılığını, direniş gücünü koruması biçiminde maddileşti. #MeToo hareketinin çeşitli şekillerde yaygınlaşmasından, kitlesel 8 Mart'lara dek bu durum açıklıkla görüldü. İkinci yön, dönemin önemli bir verisi olarak, a) kadın öznelerin, öncülerin pandemi karşısında başarılı bir sınav verememesi, eve kapanma eğilimine anlamlı bir direnme belirtisi gösterememesi,

b) dünya çapında grev dalgasının önemli oranda geri çekilmesi, c) uzun bir dönemdir kadın hareketinde yaşanan tıkanmanın birikmiş unsurlarının dışavurduğu ve ayrılıklar biçiminde baş göstermesi biçiminde somutlandı.

Güçlü antikapitalist söylemlere rağmen, toplumsal alternatif arayışları sınırlı olan kadın ve feminist hareketlerde 8 Mart grevi ekseninde kurulan sayısız ülke çaplı formasyon, platform, ağlarda tartışmalar ve ardından kaçınılmaz ayrışmalar yaşandı. Bir yanda bireysel erkek şiddetinin yanı sıra devletlerin erkek egemen şiddetini de hedef alma, işçilerin, ezilen halkların, gençliğin çeşitli mücadeleleriyle yan yana gelme, bu mücadelelerin cins özgürlüğü mücadelesiyle iç içe geçmesi eğiliminde artış gibi ileri dinamikler biriktiren, bir kanaldan da postmodern bireysellik, psikoloji ekseninde politik eylemin reddi, politik-toplumsal gündemlere mesafelilik gibi geri eğilimler de belirginleşmeyi ve şekillenmeyi sürdürdü.

Bu temelde Avrupa ve Latin Amerika'nın değişik ülkelerinde,

ABD’de, dağılma, ayrılık ve bölünmeler gelişti. Bunların bazıları uzun yıllara dayalı köklü birliklerin bölünmesi, kimileri de kesimsel hareketlerin ayrışmaları veya eylem biçimlerine dayalı ayrılıklar olarak baş gösterdi.

Rüzgar genel olarak devrim yönünde değişmediği sürece, önümüzdeki dönemde kadın hareketleri içerisinde ayrışma ve bölünmeler, siyasi zorluklar ve ağırlaşan koşullar karşısında geri çekilmeler ve içe dönmeler daha fazla gündemde olacaktır.

Mücadele yöntemlerinde yetkinleştiğimiz, çizgide derinleştiğimiz, deneylerimizi ortaklaştırdığımız oranda dönemi göğüsleyip sürece önderlik edebiliriz. Keza ideolojik mücadelede siyasi mücadelenin gereği olarak her türlü bireyselleştirici, tasfiyeci ve gerici temelde ayrıştırıcı faaliyete karşı bunun kadın hareketini düzenin çıkmazına götürceği gerçeğini ısrarla gözler önüne sermek bu yaklaşımları boşa düşürmek de komünist kadınlara omuzlarındadır.

3) Döneme damga vuran TERF tartışması bir yönüyle kadın özgürlük mücadelesinde kesimci görüş açısının, kadımla sınırlı programlarla ilerleme görüş açısının da sınırlandırılmasıdır. Feminizmin devrimci harekete eleştirisi hem ileriye hem de geriye doğru bir yön içeriyor. Onun eleştirisinin cins bakış açısından yoksunluğa ve erkek egemenliğine yönelen boyutu mücadele üzerindeki ileriye doğru basıncıdır. Toplumsallıktan kesimselliğe ve bireyselliğe doğru iten yönü ise gerici basıncıdır. Şimdi bu görüş açısı, feminizmin kadımla sınırlı program anlayışı, gelişen LGBTİ+ hareketin ve cinsiyetsizlik akımlarının ileriye doğru basıncına maruz kalıyor, öte yandan bu aynı hareket

ve akımlar, tam da feminizmin geriye doğru basıncıyla aynı yöntem üzerinde, daha da kesimselleştirici ve bireyselleştirici görüş açısı hatında, feminizme örgütsüzleştirici ve mevziszleştirici bir geriye basınç uygulamış oluyor. Feminizmin, ya da başka bir ifadeyle kadımla sınırlı program temelindeki reformist kadımla özgürlükçü akımların, gerçekte kendi sınırları içerisinde bu hareketi ileriye taşıma gücü yok. Ya kendisi LGBTİ+ harekete ve kuir feminizme doğru değişecek ve programsızlaşacak ya da program ve fiili varlığını koruyarak TERF zeminde kalacak. Komünist programın cinsiyetsizlik alanında ideolojik ve teorik açıdan derinleşmesi, daha önemlisi bir politik ve ideolojik iddia kazanması bu açıdan da önemlidir, çünkü o kendi içerisinde her iki bakımdan da ileriye doğru gidişin potansiyeline, unsurlarına sahiptir.

4) Kuşkusuz ki, cins çelişkisine bağlı olarak özgürlük ve eşitlik mücadelesi bölgesel ve niteliksel farklılıklar gösteriyor. Bununla birlikte, küresel ölçekte erkek egemen kapitalist sistemin kadımla cinsine yönelik saldırıları tüm yerkürede artarken, kadımlar da cinsel saldırılara karşı izleyici pozisyonun ötesine geçtiler. Yakın dönemde Taliban iktidarına karşı Afganistanlı kadımların eylemli duruşu, Rojhilatê Kurdistan’da ve İran’da cins çelişkisi merkezli başlayan ve toplumsallaşan ayaklanma, kürtaj hakkının ve İstanbul Sözleşmesi’nin gaspına karşı sokağı tutan kadımların eylemleri durumu yeterince açıklıyor. Faşist saldırılara karşı sokağı yönelen kadın hareketi bakımından kimi ittifaklar, karşılıklı deneyim paylaşımları, etkileşim ve dayanışma eğilimi giderek

güçleniyor olsa da, hala erkek egemenliğinin ana kaynaklarına karşı saflaşmanın ve antifaşist bir hatta bütünselleşerek konumlanmanın gerisinde bulunuyor.

Rojava kadın devriminin inşası ve savunulması ile Rojhilat/İran ayaklanması, 21. yüzyılın bir kadın devrimleri yüzyılı olarak da gelişeceğine işaret eden en ileri kopuş ve mücadele örneklerini temsil ediyor.

5) Dünya çapında ilerici, devrimci politik öznelerde içe dönme, bölünmeler öne çıkıyor ve bu bölünmeler kritik anlarda belirginleşiyor. Örneğin, Rusya'nın Ukrayna'ya işgal saldırısı ve NATO'nun Ukrayna'yı Rusya'yla savaş cephesi haline getirmesi gibi dünyasal konularda, emperyalist rekabet ve üçüncü dünya savaşı tehdidinin artmasında emperyalizme tutum alamayan öznelerde yarılma ve bölünme eğilimleri hızlanıyor.

Bu tablo kadın özgürlük mücadelesini de dolaysız biçimde etkiliyor, etkiledi. Nitekim ilerici, devrimci özneler ve kadın yapıları mevcut gerçeklikleriyle genel olarak sürece yanıt olamadılar ve kadın kitle hareketinin değişik yükselme anlarında belirleyici bir rol oynayamadılar. Rollerini oynayamadıkları için güç biriktirme şansları da olmadı.

Politik önderlik iddialarındaki zayıflıklara, mücadele araçlarıyla ilişkilenişlerindeki sınırlılıklara bağlı olarak kadın kitle hareketinin kendiliğinden ulaştığı düzeyin ilerisine geçemediler. Öyle ki, burjuva demokrasinin biraz daha oturmuş olduğu ülkelerde parlamentolar en demokratik taleplerle kuşatıldığında, beklemeyle sınırlı kalma halini aşamadılar. Faşizme karşı mücadelede antifaşist kadın mücadelesinin pratiğini yeni bir düzeye taşıyamadılar.

Sınıf mücadelesinin tarihi seyrinde genel bir yapısal bunalıma sürüklenen sosyalist ve devrimci özneler kendilerini mücadelenin gereklerine göre yeniden yapılandırma ve 21. yy devrimci önderlik inşası göreviyle karşı karşıyalar. Kadın özgürlük mücadelesi bu yapısal bunalımı devrimci yönde çözmeye itilim kazandıracaktır.

6) Dünya çapındaki bu gelişmeler ve kadın hareketinin seyri devrimci rollerini oynamak üzere, komünist kadınları daha güçlü ve etkili biçimde tarih sahnesine davet ediyor. Kadın isyanlarının, kitle eylemlerinin bu davetini yanıtlama koşullarını hazırlamak dönemin temel görevidir. Kadın hareketinin tarihsel birikiminden, dünya komünist kadın hareketinin deneylerinden ve komünist kadınların 40 yılı aşan mücadelesinden aldığımız güçle süregiden tıkanmanın aşılmasına öncülük ve önderlik etmek iddiasıyla sahneye çıkmalıyız. Dünya kadın hareketinde bu açıdan önemli bir boşluk var. Kadın özgürlük mücadelesi alanındaki teorik birikimimiz, kadın devrimi çizgimiz, politik iddialarımız ve pratiğimiz, bu boşluğu doldurabilecek temel bir özne olduğumuzu yansıtıyor. Fakat açık ki, önderlik iddiasıyla hareket etmediğimizde, somut olarak da politik mücadelede öne çıkmadığımızda teorik tespitlerimizin, politik perspektiflerimizin propagandif etkisinin de, siyasi etkimizin de artması olanaklı değildir. Önümüzdeki dönemde aşmamız gereken ilk eşik budur. Bu adımımızın güçlü bir ideolojik mücadeleyle de birleşmesi gerekir. Önderlik boşluğunun da bir ürünü olarak ortaya çıkan postmodern anlayışlarla güçlü bir ideolojik mücadele yürütemezsek politik mücadelenin kanallarının tıkanacağı, bu-

nalımın derinleştiği bir tabloyla karşı karşıya kalabiliriz.

Faşist Şeflik Rejiminin Saldırıları

1) Faşist şeflik rejimi, 20 Temmuz Suruç katliamıyla 2015'te başlattığı, Kürt ulusal demokratik hareketi ve devrimci hareket başta olmak üzere tüm direniş öznelerinin iradesini kırma ve tasfiye etme savaşını kesintisiz biçimde ve yoğunlaştırarak sürdürdü. Günümüzde de aynı saldırıları sürdürmeye devam ediyor ve durdurulamazsa edecek de.

2) Erkek egemenliğinin bugüne kadar ki en gerici ve faşist koalisyonunu kuran faşist şeflik rejiminin, kadın ve LGBTİ+'lara yönelik saldırıları stratejiktir. Toplumun politik islamcı temelde yeniden inşasını kadının bedeni, kimliği ve emeği üzerinden gerçekleştiriyor. Kadını "aile" ve "ev" içinde erkeğin ihtiyaçlarına göre tanımladı, nesneleştirdi, "makbul" olmayan kadınları hedefine aldı. İktidarın kadın düşmanı saldırılarının amacı, kadınları örgütsüzleştirmek, yalnızlaştırmak ve kendi çaresizliği içinde boğarak teslim almaktır.

3) Faşist şeflik rejimi, ilk etapta, evsel köleliğin karşısında duracak olan kadın hareketini ve mücadele mevzilerini hedefleme, alan daraltma ve güvensizlik yaratma yoluna gitti. Bu dönemi aynı zamanda, ezilen sınıflardan erkekleri saflaştırarak kendisine yedekleme, kadın kitlelerini ve hareketini farklı özellikleri temelinde bölerek ayrıştırma hattında ilerletti.

4) Faşist şeflik rejimi, dönem içerisinde kadın özgürlük mücadelesine saldırılarını artırarak sürdürdü. Gözaltı ve tutuklama terörünü yoğunlaştırdı. 25 Kasım'ı yasaklama girişimi örneğindeki gibi kadın ha-

reketine yönelik güç sınamalarına girişti. Onur Yürüyüşlerini kesintisiz saldırı kapsamında tuttu.

Son yıllarda kadın hareketinin politik etkinliğini en fazla arttırdığı ve kadın kitlelerini örgütlenme ve sokaklara çıkmaya sevk ettiği mücadele mevzilerinden biri kadın katliamları ve kadın katillerinin yargılanması mücadelesi oldu. Şule Çet kampanyası ve kazanımları, bu mevzinin gücünü ve ilerleyebileceği düzeyi faşizmin dikkat merkezi haline getirdi. Faşist şeflik rejimi, kadın katillerini hapsedenlerden çıkararak, kadınlara dolaysız bir gözdağı vermeye kalkmakla kalmadı, aynı zamanda kadınlarda bu mücadelenin ve kazanılmış mevzilerin anlamsız olduğu duygusunu örgütlemek, başarısızlık ruh hali oluşturarak umutsuzluk yaymak istedi.

Kadın özgürlük mücadelesi bu saldırılara direnişle yanıt verdi, gücünü ve kitleselliğini korudu.

5) İstanbul Sözleşmesi'nin gaspı, kadınları silahsızlandırma mesajı olduğu kadar, kadın hareketinin sınırlarını test etme arenası oldu. Sürecin başından itibaren kadın hareketinde saldırının amaç ve içeriğine ilişkin bilinç açıklığı vardı ve saldırıya karşı eylemli bir tutum alındı. Buna karşın faşizmin bu cepheden saldırısının bütünsel anlamı ve toplumsal mücadele ile bağı yeterince kavranmadı ve buna uygun konumlanılmadı. Faşizm saldırısını, toplumsal saflaştırma hattından başlattı. Özellikle LGBTİ+'ları merkezine alarak ve geleneksel aile kurumu üzerinden ezilen sınıflardan erkekleri de erkek egemenliği ekseninde yedekleme yoluna gitti.

6) Faşist saray medyası yoluyla nafaka hakkına yönelik erkek mağduriyeti üzerinden bir kampanya yü-

rüten faşist rejim, bu hakkı ortadan kaldırarak, kadınların boşanmasının önüne yeni bir engel çıkarmak istiyor. Boşanmayı engellerken, kız çocuklarının evlilik adı altında sistematik tecavüz saldırısına uğramasının yasal yollarını açıyor.

7) Faşist şeflik rejiminin politikaları, çocukları cinsel şiddetin hedefi haline getirdi. Kadın özgürlük mücadelesi güçleri birçok kez çocuklara yönelik cinsel şiddetin, tecavüzün faili olan erkekleri çeşitli gerekçelerle aklama planının karşısına dikildi, ancak rejim planından vazgeçmedi. Öte yandan politik islamcı vakıflar, politik islamcı Kuran kursları ve politik islamcı yurtlar özellikle kız çocuklarının işkence ve tecavüz saldırılarına maruz kaldıkları, süregelen bir tehdit merkezine dönüşmüş durumda.

8) Önümüzdeki dönem cins mücadelesinde sert ve keskin çarpışmalara sahne olacaktır. Faşist şeflik rejimi, geride kalan yakın dönemde oluşturduğu son yılların en gerici-faşist erkek egemen ittifakına da dayanarak başlattığı cins savaşını çok yönlü olarak tırmandıracağı gibi, seçimler yapıldıktan sonra bu ittifaka ve tabanına vadettiklerini yerine getirme yolundan da yürüme hedefindedir. Bu, erkek egemenliğini çok yönlü olarak güçlendirme hedefiyle, kadın özgürlük mücadelesinin kazanımlarını bütünüyle tasfiye etmeyi, kadınların temel taleplerini yok saymayı, burjuva aile kurumunun tahkim edilmesine yönelik düzenlemeler yapmayı vb kapsayacaktır. Tecavüzcülerin, kadın katillerinin serbest bırakılmasını sağlayacak yasa düzenlemesi, kadına yönelik şiddeti onaylamanın yeni bir düzeyi olarak, şiddet faillerine cezasızlık politikası uygulanacağına ilanıdır.

9) Faşist şeflik rejimi, rejimin cins politikasını baştan aşağı düzenleme ve erkek egemenliğini kendi ihtiyaçlarına göre restore etme hedeflerinin öncelikleri arasına, LBGTİ+ hareketini tasfiye etmeyi almış bulunuyor. Politik varlığını topyekün ezme ve bastırmayı, LBGTİ+'ları birey olarak da, hareket olarak da yasadışı hale getirmeyi amaçlayan bu güncel plana göre, politik özneler ve sokak kuvvetlerine olduğu gibi, tek tek bireylere yönelik şiddet ve katliamların da artacağı, katillere yönelik cezasızlık politikasının bu alanda daha da pervasızca uygulanacağı bütün verileri ortadadır.

10) Faşist şeflik rejimi Bakur'da kadınların neredeyse yarım asırdır dışı dış bir mücadele ile kazandıkları mevzilere saldırdı. Onlarca kadın kurumu kapatıldı, kayyumlarla belediyeler gasp edildi, öne çıkmış, simgeleşmiş kadın devrimciler gözaltına alındı, tutuklandı. Kadın daireleri, kadın müdürlükleri ya kapatıldı ya da AKP kadın kollarına bırakıldı. Bu kurumların kapatılmasıyla Kürt kadınları, genç kadınlar ve çocukların anadillerinde eğitim ve değişik hizmetler alma haklarına da kelepçe vurulmuş oldu.

Dersim gibi Alevi kentlerinde dahi cemaat örgütlenmeleri yaygınlaştırılmaya çalışıldı.

Artarak devam eden sömürgeci faşist devlet terörüne taciz, tecavüz ve istismar saldırıları ve asimilasyon politikaları eşlik etti. Genç kadınlar seks işçiliğine zorlandı, işbirlikçilik-ajanlık ihaneti içinde yer almaya mecbur edilmeye çalışıldı.

Faşist şeflik rejiminin kadın özgürlük kazanımlarına yönelik genel saldırıları, Bakur'da inkarcı sömürgeciliğe uyarlanmış veya özelleşti-

rilmiş politikalar biçiminde daha da şiddetli tarzda sürüyor.

11) Genelde Rojava devrimi, özelde Rojava devriminin kadın kazanımları, faşist şeffik rejiminin sömürgeci işgallerinin, bu işgallere dayalı olarak sıkılaştıran faşist sömürgeci kuşatmanın ve yeni işgal saldırıları tehdidiyle karşı karşıya. Bu koşullarda devrimin inşası ile devrimin savunulması kaçınılmaz olarak birlikte yürütülüyor. Bu tablo aynı zamanda Rojava’da kadın kazanımlarının ilerletilmesinin, toplumsal inşada cinsiyetçi olmayan işbölümünü giderek geliştirmenin de kronik engellerinden biri haline geliyor.

Kadın Hareketinin Durumu

1) Faşist saldırganlık ve kuşatmanın boyutları düşünüldüğünde hareketin bir irade kırılması yaşamaması, belirli düzeyde de olsa iddiasını koruması son derece değerlidir. Öyle ki, bu niteliğiyle dahi emekçi sol harekete ve tabanına önemli bir güç ve moral taşıyabildi. Özellikle 25 Kasım 2022 Taksim direnişinde er-

kek devletle cepheden karşı karşıya gelişi, tacizci-işkenceci yüzünü teşhir edişi, sokak yasaklarını yerle bir edişi mücadele kadın hareketi dinamiklerinin hazır ve potansiyel gücüne işaret ediyor.

Faşist şeffik rejiminin kurumsallaşması sonrasında, neredeyse tüm toplumsal dinamiklerin faşist zor ve baskı nedeniyle geri çekildiği, sokağı kullanmaktan imtina ettiği koşullarda, 2017 yılı 8 Mart kadın isyanı ve çıkışı, faşizme karşı bir dalgakıran oldu. 8 Mart çıkışı ve takip eden yıllar faşizme karşı tüm toplumsal dinamiklerin yeniden yüzlerini sokağa dönmelerine de cesaret vermiş, kadın hareketine, onun gücüne duyulan toplumsal güveni ve saygınlığı arttırmıştır.

Dünyasal düzeyde gelişen #MeToo hareketine Türkiye ve Bakurê Kurdistan’da farkı düzeylerde de olsa yanıt verilmesi, cinsel suçlarla mücadelede “ifşa” hakkının yaygın biçimde kullanılması önemli gelişmeler oldu. Bu tutumlarla erkek egemenliğinin cinsel saldırılarının

alanı belli düzeylerde daraltılırken, örgütsüz kadın kitlelerinde oluşan cins farkındalığı özgüven ve cins benciline doğru evrildi.

2) Bu denli kapsamlı saldırılar ancak cepheden bir savaşımınla göğüslenilebilir. Mücadele keskinleştikçe hareketin iktidar perspektifi olmayan kesimleri daha büyük ölçüde kendi sınırlarına çekileceklerdir. “Feministler kazanamayacakları mücadelelere girmez” formülasyonunun kadın hareketinin kimi öne çıkan öznelerinde İstanbul Sözleşmesi’nin gaspından sonra yaygınlık kazanması tesadüfi değildir. Bu zihniyet

Kadın hareketinin gelişimi, özelde İstanbul Sözleşmesi’nin gaspıyla hem yeni bir dönemece girdi, hem de bir dönemin gelişiminin sınırlarının ifadesi oldu.

ve pratik, kadın hareketinin birleşik mücadelesi ve eylem birliği zeminini negatif biçimde etkileyecektir. Komünist kadınlar dışında, cepheden tutum alabilecek kesimlerden biri Kürt kadın hareketidir. Bu iki kesimin cepheleşme ve ittifak politikasındaki sürükleyicilik ve özneleşme düzeyleri, ezilenlerin faşist şeflik rejimi karşısında kadın özgürlük mücadelesi temelinde saflaştırmada temel bir rol oynayacaktır. Önümüzdeki dönemin kritik sorusu, bu düzeyde bir politik iddiayla ortaya çıkılıp harekete öncülük ve önderlik edip edilmeyeceğinde düğümleniyor.

3) Kadın hareketi, mevcut koşullarda, faşist şeflik rejimine karşı kuvvetlerin bugünkü diziliminde, nesnel

olarak antifaşist karakterde olsa da, bugünkü gerçekliği içinde henüz ezilenlerin mücadelesinde özel bir önderlik, öncülük rolü oynayabilecek ve birleştirici bir maya olabilecek pozisyonda değil. Tüm baskılara, tutuklamalara karşın direniş hattında durması itibarıyla kitle hareketine moral-motivasyon taşıyan bir kuvvet olsa da, protestocu bir muhalefet gücü olmanın ilerisine geçemeyişi temel zayıflığıdır. Bu gerçeklikle baği içinde ezilenlerle ilişkisinde de özne olmaktan çok, iddiası dayanışmacılıkla sınırlı bir bileşen görünümündedir.

4) İstanbul Sözleşmesi’nin gaspı ve bunu izleyen süreç, kadın hareketini önemli bir ikileme karşı karşıya bıraktı: ya politik-ideolojik farklılıklarına karşın kadın hareketinin öncü kuvvetleri bu önemli saldırıyı birleşerek, mücadele araç ve biçimlerinde farklılığa giderek püskürteceklerdi ya da mücadeleyi belirli bir tempoda tutarak saldırıyı savuşturma yolundan yürüyeceklerdi. Ne yazık ki, ne içeriği güçlü ve sürekliliği olan bir mücadele yoldaşlığı kurulabildi ne de mücadele araç ve biçimlerinde düzey yükseltilebildi. Sokaklara dökülen öfkeli toplulukların polis barikatına yüklenmesini engellemeye çalışmak veya yüklenenleri “provokasyon yapmakla” eleştirmek, 1 Temmuz planlaması, sürecin gidişatını gösteren verilerdi. “Saldırıyı püskürtemeyiz ama tutumsuz da kalamayız” şeklinde okunabilecek bu hareket tarzı, kritik eşğin aşılmasını sağlayamazdı.

Kadın hareketinin gelişimi, özelde İstanbul Sözleşmesi’nin gaspıyla hem yeni bir dönemece girdi, hem de bir dönemin gelişiminin sınırlarının ifadesi oldu. İstanbul Sözleşmesi’nin feshi karşısında, kadın hareketi, mücadele araç ve biçimlerinde düzey

yükseltmeksizin saldırıyı püskürtmeyi başaramayacağı açıkken, bu iddiayı kuşanamadı. Kadın hareketindeki toplumsal saflaştırma, cepheleştirme hattı ve yönündeki zayıflık, daha doğrusu politikasızlık hareketi saflaştırmadığı gibi alanını da daralttı. Nihai vuruşu 1 Temmuz'da planlaması dahi, süreci püskürtmeyeceğini, ancak iradesini koruyacağını ilan eder nitelikteydi.

5) Dönem girişinde, pandemi öncesinde, komünistlerin gündemleştirdiği kadın grevi taktiğine baştan itibaren mesafeli yaklaşıldı. Bu, önemli bir gelişim olanağının reddi olduğu gibi, öne çıkan politik öznelerin sınırlarına da işaret etti. Keza, durumda etkisi sınırlı olsa da, "tek kadın bile karşı çıksa gündem yapmama" türündeki iddiasızlığı ve iradesizliği örgütleyici örgütsel anlayışların politik sonuçları bu örnekte de görülmüş oldu. Bu iddia ve irade sorunu, kadın hareketinin dönüp doluşup her seferinde dayandığı sınırların bir örneğidir.

6) LGBTİ+'lara uygulanan yok sayma ve yasakçı tutumlara karşı Onur Yürüyüşlerinin sahiplenilmesi ve sokakta ısrar önemli eşiklerden biri oldu. Öte yandan, feminist hareket açısından TERF tartışması zemininde, komünist hareket açısından ise düşman yönlendirmeleri ve devrimci harekete geçmiş haklı ve haksız tepkileri zemininde düşmanlaşmış eski devrimci/solcu LGBTİ+'ların buna alet olmalarıyla iki risk açığa çıktı: Birincisi, hareketin, düşman darbelerinin, saldırılarının bir yanında, bu temelde gelişen ayrışmaların diğer yanında durduğu bir zeminde apolitize olması ve olduğu haliyle örgütsüzleşmesi, antifaşist saflara yabancılaşmasıdır. İkincisi, bu temelde

gelişen tartışmalar ve saflaşmaların, düşmanın provokatif saldırılarına eklenerek, gerek feminist hareketi, gerekse emekçi solu konuyla ilgili aldığı mesafeden geri savurması riskidir. Bu bakımdan Kürt ulusal demokratik hareketinin deneyimi akıldatılmalıdır.

7) Kadın hareketi, cins çelişkinin keskinliğinin nesnel olarak sürekli beslediği bütün dinamikliğine rağmen yıllardır belirli bir tıkanma içinde; mevcut politikaları, anlayışları ve mücadele araçlarıyla belirli bir sınıra geldi ve orada çakılıp kaldı. Buradan ileriye gitmek için, erkek egemenliği ve onun politik temsilcileriyle daha militan bir çarpışmayı göze alması gerekiyordu. Bunu yapamadığı ölçüde tıkanıyor ve saldırıdan savunmaya doğru geriliyor. Ters yönde bir adım atmak için, ilk yapılması gereken, diğer ezilenlerle ittifakı derinleştirmek. Kesimsel kaldığı ve ezilenlerle bağını, öncülük ve ittifak değil, "kesişimsellik", "dayanışma" düzleminde sürdürdüğü sürece erkek egemenliğine ve faşizme karşı iddiaları da, kuvveti de sınırlı kalmaya mahkum. İkincisi, emekçi kadın kitleleriyle daha güçlü bağlar kurmak; üçüncüsü ise, mücadele araç ve biçimlerini keskinleştirmek ve yükseltmek.

8) Kadın hareketinin, ya kitle gücünü büyütürken, kalıcı ittifaklarını diğer ezilen kesimlere doğru genişleterek vuruş gücünü büyütmesi veya grev, kitle şiddeti gibi biçimlerde mücadele araçlarını değiştirmesi, geliştirmesi ve daha ileri biçimlere sıçratması gerekiyor. Aynı eylem kitlesini ve aynı eylem biçimlerini koruyarak daha fazla kazanım elde edemez. Bütün dinamikliğine ve görece militanlığına rağmen mevcut savunma pozisyonunu aşamaz.

9) Kitle gücünü, kadın hareketinin değişik kesimlerine, özelde emekçi kadınlara yaymada da, ezilenlerin başkaca kesimleriyle daha istikrarlı ittifaklar geliştirmede de, içerdiği değişik politik öznelerin sınırları göz önündedir. Emekçi solun reformist kesimlerinden kadınlar ve kadın yapılarının da, feministler ve feminist yapıların da, Kürt kadın hareketinin de bu konudaki gerçeği biliniyor. Mücadele araçlarını ise ancak belli ölçülerde ileri taşıyacak anlayış ve eğilime sahip. Bunun için dahi öncülüğe ihtiyacı var.

10) Geride kalan dönemde Bakur'da temel gündem, tüm bu saldırılara karşı mücadele ekseninde gelişti. Kürt kadın hareketi bu saldırıları bütünüyle püskürtüp kuşatmayı yaramasa da sömürgecilik karşısında boyun da eğmedi. 8 Mart, 25 Kasım gibi temel dönemeçlerde etkin bir güç olarak varlığını ortaya koydu. Değişik kampanyalar ve kitle çalışmasıyla kadın kitleleriyle bağlarını koruma pratiğini sürdürdü.

11) Türkiye ve Bakur'da faşizme ve inkarcı sömürgeciliğe karşı kadın hareketi, yeni araç ve biçimler kullanılarak dayandığı sınırı aşma sorunuyla karşı karşıyayken, toplumsal inşanın savaşla ve savaş hazırlıklarıyla el ele gittiği, bu durumun yarattığı önemli dezavantajların kadın özgürlükçü politik özneleri zorladığı Rojava'da, kazanımların pratikte de korunması, kadınların eve çekilmelerinin önlenmesi ve devrimin evlere girmesi mücadelesinin paralel biçimde yürütülmesi ile sömürgeci işgallere karşı halk savunmasının bir parçası olarak kadınların daha kitlesel biçimlerde silahlandırılmasına olanak veren yapıların kurulması görevi öne çıkmaktadır.

Komünistlerin Görevleri

1) Komünist kadınların örgütsel önderlik kapasitelerini açığa çıkarmaları, ideolojik-politik önderlik güçlerini yükseltmeleri, kadın hareketinin iddia ve yön kazanmasında, kendi sınırlarını aşmasında temel bir kuvvetin realize edilmesini sağlayacaktır. Bu açıdan kadın örgütümüzü yaratma mücadelemizin niteliksel gücünü yeterince bilince çıkarmadığımızı ve teorik birikimimizi politik güce dönüştürme iradesi kazanmanın hala gerisinde olduğumuzu görmeliyiz. Kadın hareketinde feminist kadın hareketinin oluşturduğu on yıllara dayanan hegemonya sorununu aşmanın yol ve yöntemlerini bulmak, uygulamak ve somut araçlar oluşturmak zorundayız. Genel olarak ideolojik mücadele ve çizgi tespitleri bunun için yeterli olamaz. İdeolojik ve çizgisel mücadelenin sözün ötesine geçerek eylemsel ve politik bir nitelik kazanması zorunluluğu ile karşı karşıyayız. Bu da ancak KKÖ kimlik ve çizgisinin politik, eylemsel hattının, bağımsız politika yapmanın dönemin ihtiyaçları ile uyumlu biçimde somutlanması ile mümkün olacaktır.

2) Kadın hareketi, mevcut haliyle, antifaşist niteliği güçlü olmadığı için, ezilenlerin toplam mücadelesi içinde özel bir önderlik, öncülük, birleştiricilik pozisyonu kazanamıyor. Yer yer dayanışmacı, yer yer muhalefet, yer yer de içinde eriyen bir parçası olarak yer alıyor. Harekete, geçici, istikrarsız ve sınırlı dayanışmadan, "kesişimsellikten" ayrı ve taban tabana farklı bir biçimde politik iddia kazandırma cüreti göstermeliyiz.

3) Erkek egemenliğinin kurumlarına, devlet ve tek tek erkekler eliyle şiddet, baskı ve saldırılarına karşı

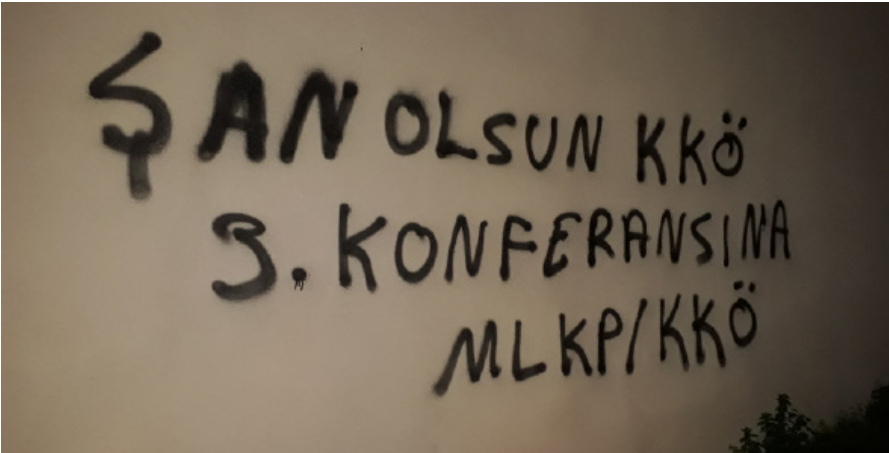
devrimci şiddetin gelişimine öncülük, kadın özgürlük mücadelesinin kadın grevi başta olmak üzere daha zorlayıcı mücadele araç ve biçimlerine doğru yöneltilmesi, işçi ve emekçi kadınlarla buluşma, işçi ve emekçi kadınlar içinden ve onların politik gündemleri ve bakış açılarından cins çelişkisi kapsamında eylem geliştirme niteliği kazanma, faşist rejimin kadın-erkek saflaşması olarak geliştirmeye ve LGBTİ+'ları da tümünden denklem dışına çıkarmaya çalıştığı cins çelişkisini faşist şeffik rejimine, erkek egemen kapitalist düzene karşı kadınların ve işçi sınıfı ve ezilenlerin çelişkisi düzleminde saflaştırma, kadın özgürlük mücadelesinin gelişimi için başlıca güncel görevlerimizdir.

4) Feminist hareketin kadın hareketi üzerinde kurduğu hegemonyaya karşı "kadın devrimi"ni programatik düzeye taşımış ve bunun örgütünü inşa etmiş komünist kadınların özgüveni ve kararıyla karşı ideolojik hegemonya mücadelesi yürütmeliyiz. Kadın teorik çalışmalarını sistematiğe ederek politikayla buluştururken, kadın hareketinin nesnel zeminini oyan ve kadın özgürlük mücadelesini gereksizleştiren kuir teorisine karşı ideolojik mücadele yürütmeliyiz.

Özellikle feministlerin Gece Yürüyüşlerindeki ve kimi birleşik zeminlerdeki ajitasyon-propaganda yasaklılıkları kadın özgürlük mücadelesinin ilkeleri ile de bağdaşmamaktadır. Kadınların birliğini, stratejik önemde görürken, kadın hareketini ileriye götürecektir hiçbir ayrışmadan kaçınmamalı ve iç mücadeleyi yükseltmeliyiz. Hareketi geliştirecek, devrimcileştirilecek ve feministlerde somutlaşan reformist hattın hegemonyasını geriletecek olan da budur.

6) Cins çelişkisi temelinde yaratacağımız saflaşma ve cepheleşmenin yanı sıra harekete militan bir karakter kazandırma sorumluluğumuz var. Kadın kitle eylemleri başta olmak üzere fiili-meşru mücadele araçlarına daha fazla başvurmalı ve meşruluğunu her düzlemde savunmalı, kitle şiddetini açığa çıkaracak, yaygınlaştıracak adımlar atmalıyız. Kadın hareketini hem politik düzlemde hem de pratik eylem sahalarında savunma hattından çıkarıp saldırı pozisyonuna geçirebilecek bir mücadele hattının öncüsü ve önderi olabilecek temel kuvvet komünist kadınlardır.

7) Kadın kitleleriyle, özelde de işçi kadınlarla, genç kadınlarla ve emekçi semtlerde cinsel, ulusal, sı-

nıfsal çelişkileri en şiddetli biçimde yaşayan işçi-emekçi kadınlarla güçlü bağlar kurmak, işçi kadın cephesini ayrı bir kulvardan geliştirmek ve alana özgü politik çalışma ve eylem niteliği kazanmak, kitle cephemizde süreklilik sağlayacak ve kendisini üretme başarısı gösterecek bir örgütsel gövde yaratmak önümüzdeki dönemde gelişimimizin en önemli halkasını oluşturuyor.

8) Yoksullaşma krizi olarak da yaşanan yoksulluk ve özelde kadın yoksulluğu, politik çalışmalarımızda dönem boyunca yer tutmalıdır. Kadın yoksulluğu, pahalılık ve genel olarak yoksulluk dönem dönem politik kampanya kapsamında ele alınabileceği gibi, rutin olarak da ajitasyon ve propaganda çalışmalarımızın konusu olmalıdır.

9) Kitleleşme ve kadrolaşmaya yoğunlaşmak mevcut gerçekliğimiz içinde kilitlenmemiz gereken temel görevdir. Bunun yolu ise, kadınların temel taleplerini baz alan politik kampanyalar örgütlemekten geçiyor. Kitle çalışması yürütme zemini olan tüm cephelerimizde, partiyi siyasi içeriği saptanmış kampanyalar temelinde bir kadın partisi şeklinde harekete geçirecek politik kitle çalışması zeminleri yaratmalıyız. Başta işçi kadın kitleleri olmak üzere, genç kadınlarla ve emekçi kadınlarla bağ kurmanın biçimlerini bulmalı, imkanlarla en enerjik ve en verimli biçimde ilişkilennmeliyiz. Bu, kitleleşmenin ve kadrolaşmanın önünü açacak en elverişli yoldur.

10) Dün olduğu gibi gelecekte de öz savunma hakkının kullanılması; bu hakkı kullanan kadın ve LGBTİ+’ların sahiplenilmesi, ceza almalarının önüne geçme mücadelesi yürütülmesi kapsamındaki tüm

faaliyetler, caydırıcılığının yanı sıra hareketin militanlaşmasında ve özgüven kazanmasında önemli bir rol oynayacaktır. Hatta yer yer simgeleşen kimi örnekler kadına yönelik şiddete karşı mücadelenin kitleleşmesinde ve militanlaşmasında ateşleyici bir rol oynayabilir.

11) Kadınların erkek şiddetine karşı öz savunması hak olduğu gibi, fail erkeklere ve bu fail erkekleri koruyan devletin sivil ve askeri kurumlarına ve yöneticilerine yönelik cezalandırma eylemleri de meşrudur, haktır, kadın adaletinin en temel parçasıdır. Komünist kadınlar bu hatta ilerleyerek, kadın mücadelesinde yol açmalıdır.

12) Kadın grevi dünya çapında kadın özgürlük mücadelesinde geniş kitlelerin gücünü açığa çıkarma ve baskı kuvveti oluşturma özelliğini korumayı sürdürüyor. Özellikle pandemi sürecine bağlı olarak etkili bir mücadele aracı olarak öne çıkamayı bu gerçeği değiştirmiyor. Kadın grevi aracına inanmak ve uygulama kararlılığı göstermek verili potansiyelin açığa çıkmasında belirleyici olacaktır. Bu konuda yaratılacak bazı örnekler kadın hareketinin gidişatına belirgin biçimde etkide bulunacaktır. Bundan hareketle kadın grevini 8 Mart’la sınırlandırmadan, doğru zamanda ve somut bir talep etrafında örgütlemek perspektifi ile hareket edilmelidir. Ayrıca mahalle, fabrika gibi yerelerde yaşanan kadın ve çocuklara yönelik şiddet, mobing, emek sömürüsü gibi durumlarda da kadınları greve çıkarma perspektifi ile hareket edilmelidir.

13) Emperyalist küreselleşme döneminde artan cins çelişkisine bağlı olarak “geleneksel aile”nin çözülme eğilimi bir olgudur. Buna karşın, Türkiye ve Kuzey Kürdistan’da fa-

şist şeflik rejimi bu geleneksel aileyi, politik islamcı temelde, şef tipi faşizmin mantığına uygun olarak yeniden inşa ettiği de olgudur. Bugün, genel bir aile karşıtlığı söylemi kadınları ve genel olarak ezilenleri faşist rejim, kapitalist devlet karşısında safılaştırıyor, safılaştırılmaz da.

Aile yasası karşıtlığında ideoloji/teori ile politika arasında bir hat kuralmalı, özelde ev köleliği, evsel sömürünün derinleşmesi ve erkek şiddetinin koruma altına alınışı yönünde sonuçlarını somut ajitasyon ve eylem sloganlarına dönüştürmeliyiz. Ailenin kendisini ise, erkek egemenliğine karşı ana darbenin doğrultusu olarak “yalıtma” düzleminde ele almalıyız, “şef tipi aileye karşı eşit ve özgür yaşam” perspektifi ile hareket edebiliriz.

14) Geride kalan dönemde olduğu gibi önümüzdeki dönemde de ittifaklar, eylem birlikleri yoluyla kadınların birleşik mücadelesini güçlendirmek görüş açımızda olacaktır. Gerek özgür cephede, gerekse antifaşist mücadele zemininde birleşik kadın mücadelesini yaratmada özel bir rolümüz olacağı gerçeğini unutmamalıyız. Bu gerçeği en başta temel kuvvetlerimize kavratmak, onları ikna etmek ve öncü niteliğimize uygun pozisyonlar almak zorundayız. Aksi takdirde kadın grevi gibi önemli bir mücadele aracının öncülüğünde olduğu gibi erken pes etme örneklerini tekrar etmemiz kaçınılmaz olacaktır.

15) Bakurê Kurdistan’da Rojava devrimine dönük saldırılara karşı tutum geliştirmek, sömürgeciliğin bir özel savaş yöntemi olarak uyguladığı taciz-tecavüz saldırıları başta olmak üzere tüm saldırılarına karşı mücadele, ev içi şiddete karşı mücadele

konuları temel gündemimiz olmalı. Sömürgeci, işgalci saldırıları püskürtme hedefli mücadelede açacağımız kanallar, aynı zamanda kadın kitleleriyle de buluşma mecralarımız olacaktır. Keza lise ve üniversiteli genç kadınların idare ve aile baskısına karşı biriken tepki ve öfkelerini açığa çıkaracak refleksif-öncü eylemlerle genç kadın hareketinin önünü açma imkanına odaklanmalıyız.

16) Rojava’da komünist kadınlar olarak, kadının evsel köleliğine, çok eşlilik, çocuk yaşta evlilik, berdel gibi cinsel sömürü biçimlerine karşı mücadelede, ayırt edici çizgimizi devam ettirirken, kadınlara yönelik “özsavunma” eğitimlerini sürdürmeliyiz. Aynı zamanda evsel köleliğin ve cinsel baskının ortadan kaldırılması için iktisadi ve toplumsal yapının sosyalist dönüşümünün zorunluğunu en zengin yol ve yöntemlerle propaganda etmeliyiz.

17) Kadın öznelerinin bulunduğu Dünya Kadın Konferansı, çeşitli bölgesel, kesimsel ve ideolojik-politik akımların kadın konferansları daha etkin birleşik mücadele zeminine birikim sağlarken, ICOR Kadınları gibi devrimci ve ilerici ittifakların kadın bölükleri kadın özgürlük mücadelesinin pratiğini ve anlayışını dünya ölçeğinde ilerletmesine olanak sağlıyor. ILPS’nin IWA (International Women’s Alliance) gibi farklı ideolojik akımların canlı kadın ittifakları da bu yönde anlam taşıyor. Kadın devriminin dünyasal ayağını oluşturmak ve etkileşimi arttırmak için kadın özgürlük mücadelesi eksenli ikili ilişkilerin gelişmesine ağırlık vermeliyiz.

18) Kadınların antifaşist temelde saflaşmasını geliştirecek geniş bir birliktelik yönündeki iddia zayıflığı-

mızın bir özü yok. Bu konuda, gündel ihtiyaçlara bağlı ittifakların yanı sıra, daha temel anlayış tartışmaları yapmak ve daha önemlisi bir genel plan geliştirmek, kadın örgütümüzün önünde bir görev olarak duruyor.

19) Sömürgeci faşizme karşı tutum alma, özelde Efrîn saldırısı döneminden itibaren giderek daha da derinleşen suskunluk halini kırmada kadın cephesinden bazı öncü adımlar atılmasını sağlama görevine dikkatle eğilmeliyiz. Aynı biçimde inkarcı sömürgeci faşist şeffik rejiminin işgal saldırılarına karşı pratik tutumumuzu kadın hareketine doğru genişletmek için emek harcamalı, zorlayıcı olmalıyız. Bu konu ideolojik mücadele gündemimiz içinde de yer almalı.

20) LGBTİ+ politikasında yukarıda dikkat çekilen riskleri bertaraf etmede de öncülüğü üstlenerek, faşist şeffik rejiminin saldırılarına göğüs gerilebilmesi için değişik kuvvetleri ileri doğru itmeli, hem hareket içinde örgütlenme çabalarımızı artırmalı, hem de diğer kesimleri bu sorun etrafında seferber etmeliyiz.

21) Kapitalist sisteme karşı direniş noktalarından biri de ekoloji alanından geliyor. Bu direnişte kadınların yönlendiriciliği ve kararlılığı dikkat çekiyor. Bu gerçek, ajitasyon-propaganda çalışmalarımızda, eylemimizde ve örgütsel adımlarımızda karşılık bulmalıdır.

22) Erkek egemen sistem, erkek cinsinin insanlaşma sürecini sekteye uğrattırken, kadınlar, LGBTİ+'lar ve çocuklara cinsel saldırıların sonuçlarından biri de toplumsal çürümedir. Ezilen erkeklere toplumsal çürümenin karşısında durmak için "erkek-

likleriyle yüzleşme" çağrısı yapılmalı, komünist erkekler bu "toplumsal çürümeye karşı yüzleşme"nin pratik öncülüğünü geliştirmelidirler.

23) Ağır hastalar başta olmak üzere, hasta tutsakların tedavi haklarının gasp edilmesi, "iyi halli olmadıkları" gerekçesiyle tahliyelerin engellenmesi, infaz yakmalarla şartlı tahliye haklarının ortadan kaldırılması ve tecrit-sürgün cenderesi içinde ağırlaşan biçimde yalıtılmaları, çıplak arama ve cinsel işkence gibi saldırılara karşı mücadele etmeli ve bunun içinde kadın hareketinin dikkatini kadın tutsakların özgün sorunlarına ve ihtiyaçlarına yöneltmeyi zorlamalıyız. Özsavunma hakkını kullandıkları için tutuklanan kadınlarla dayanışma eylemleri yapmalıyız. Zindanların ağırlaşan koşulları altında, tutsak kadın yoldaşlarla düzenli, sistematik ve örgütlü bir ilişki kurmanın imkanlarını zorlamalı, bu konuda ısrarımızı süreklileştirmeliyiz.

24) Mültecilik sadece bir insan hakları meselesi değil, sınıfsal bir meseledir. Faşist şeffik rejimi, gerici bir saflaşmanın malzemesi olarak da özellikle Suriyeli mültecileri araçlaştırıyor, ırkçılığı mülteci düşmanlığı üzerinden geliştiriyor. Mülteci kadınlar, göç ettikleri yerlerde cinsel şiddetin, seks köleliğinin hedefi haline getiriliyor. Dil bilmemek, yabancı bir ülkede olmak kadınları daha fazla eve hapsediyor. Özellikle Bakurê Kurdistan'da mülteci çocuklar, vahşi sömürü koşullarında çalıştırılıyor. Mülteci kadınların ve çocukların sorunlarını ve taleplerini gündemleştirme sorumluluğumuzu yerine getirmeliyiz.

Tasfiyeci Kuşatmayı Kavramak Ve Kırmak

Toprak Akarsu

Yasadışı örgütlenmelerin fiziki tasfiyesi, sosyalizm ve devrimcilik iddialı yapıların yasal alana sürülmesi ve sıkıştırılması siyasal sınıf mücadelesinin gelişiminin ve kuvvet ilişkilerinin bir sonucu-gerçekliği olarak açığa çıkabilir. Burada yasallıkla sınırlanma kapanını kırarak devrimci varoluşun yeniden üretilmesi yönelimi ile kısıtlanmışlığa teslim olma, bu gerçekliğe boyun eğme ve kabullenmenin öznelleşmesi kuşkusuz temelden farklı; birincisi devrimci ikincisi tasfiyeci ve reformist karşıt yönlere hareket eden iki ayrı duruştur.

Son yıllarda emekçi sol harekette yasal imkanlardan “yararlanma”nın yasal çalışmalarla sınırlanmaya, adeta yasallığa batmaya dönüşmekte oluşu çok çarpıcı bir gerçekliktir. Ve bu, emekçi sol harekette parlamentarist eğilimlerin güçlenmesiyle paralel gitmektedir. Emekçi sol hareketin reformist yapıları büyük ölçüde parlamentarizmden mustarıpken, devrimci yapılarda ise yasallıkla sınırlanmış bir devrimcilik pratiği ve anlayışı yaygınlaşıyor. Kimi devrimci yapılarda bu durum yerleşip yapılaşmakta, reformist bir dönüşümün zehirleyici mayası işlevini kazanmaktadır. Günümüzde tasfiyeciliğin en tipik görünümü yasallıkla sınırlandırılmış devrimcilik oluyor; illegal, gizli örgüt ve özgür politik etkinliklerin ve çalışmaların sınırlanıp gerilemesi, tasfiye edilmesi süreciyle paralellik gösteriyor. Devrimci

varoluşu tehdit eden yıkıcı, bozucu bu gerçeklik durup dururken emekçi sol saflarda türememiştir. Onun peydahlanması siyasal sınıf mücadelesinin son dönem koşullarıyla bağlıdır, ama aynı zamanda kuvvetli tarihsel beslenme kaynaklarına ve zemine de sahiptir.

Tasfiyeciliği Üreten Güncel Koşullar

2015 yazı inkarcı sömürgeciliğin ana kuvvetlerinin dizilişi bakımından tarihsel bir eşiktir. Bu yalnızca “çözüm süreci”nin sona erdirilmesi ve “çöktürme planı”nın yürürlüğe girmesi nedeniyle değil, zamandaş şekilde AKP-MHP-Ergenekoncular-VP politik islamcı-ırkçı ittifakı temelinde faşist şeflik rejiminin kurucu sürecinin de belirleyici dönemedir. Bu eşğin öngününde AKP-Gülen Cemaati ittifakı bozulmuş ve daha

sonra 2016'da cemaatin tasfiyeyi önlemek için giriştiği başarısız darbe girişimi saray cuntası tarafından faşist devlet terörünün meşruiyet aracı olarak da işlevlendirilmiştir. Kuvvetle vurgulanmalıdır ki, güncel tasfiyecilik 2015'te yürürlüğe giren çöktürme planının açtığı yeni faşist terör dönemiyle bağlıdır, çöktürme planı ve faşist şeflik rejiminin terörü 2018-19'dan itibaren emekçi sol saflarda belirginleşen tasfiyeciliği koşullandırmıştır.

2015 dönemcinin öngününde 2013 Gezi-Haziran onur ve özgürlük başkaldırısı ve Kobanê direnişiyle (2014 Eylül-2015 Ocak) çarpıcı tarzda görünür hale gelen Rojava devrimi 7 Haziran seçim zaferinin de temel itici güçleri olur. 2011'de HDK'nin ve 2013'te de HDP'nin kurulması aynı sürece denk düşen bir hamle, sürecin devrimci ihtiyaçlarına Türkiye ve Kürdistan devrimci, antifaşist ve antişovenist güçlerinin birleşik bir yanıtıdır. 7 Haziran seçim zaferi bunun işçi sınıf ve ezilenlerde, halk-

larımızda karşılık bulduğunun doğrulanmasıdır.

Tayyip Erdoğan, saray darbesiyle, 7 Haziran seçiminin ortaya çıkardığı ve HDP'de somutlaşan halk iradesini parlamenter işleyişin alavere dalaveresiyle tasfiye sürecini başlatır. 20 Temmuz'da Suruç'ta sosyalist gençliğe yönelik kitle katliamı ile "çöktürme planı"nı yürürlüğe sokar. 24 Temmuz'da Medya Savunma Alanları'nın hava saldırılarıyla aralıksız bombalanması başlar. Suruç'tan sonra 10 Ekim kitle katliamı ve diğer kitle katliamlarıyla, kitle katliamı girişimleriyle bir korku ikliminin yaratılması ve antifaşist kitlelerin geriye itilmesi sağlanır. Keza görkemli özyönetim direnişleri, bir korku simgesine dönüştürmek amacıyla, soykırımcı zihniyetle uygulanan katliamlar sonucu yenilgiye uğratılıp tasfiye edilir. Böylelikle, kitleler teslim alınamasa da, politik kitle hareketinin geri çekilmesi sağlanır. Bu sayede "çöktürme planının" temel amaçları-

na yoğunlaşmanın koşulları da hazırlanır.

İçeride faşist terörün tırmandırılışıyla, bölgede Güney Kürdistan, Rojava, Suriye, Libya'da (Azerbaycan'ın Ermenistan'a karşı kışkırtılması vb. dahil) izlenen savaş ve işgal saldırılarıyla faşist şeflik rejiminin kuruluş süreci klasik faşizm çizgisine yaklaşır. Bu, Türkiye Cumhuriyeti'nin çok partili dönemi boyunca, yaygınlığı, yoğunluğu ve uzun süreliliği bakımından benzersiz bir özel faşist terör dönemidir. Güncel tasfiyecilik işte böylesine şiddetli bir karşıdevrimci zorbalık tarafından koşullandırılmıştır. Bununla birlikte, ayrıca üzerinde durulacağı gibi, güncel tasfiyeciliği son çeyrek yüzyıllık dönemin sosyalist ve devrimci hareketin saflarında biriktirdiği tortuların bir sonucu olarak da görmek gerekir.

Göz altılar, tutuklamalar, hapislikler, ağır yargılamalar, kırdakentte ölümsüzleşen devrimci kahramanlar dahil direnişin devrimciliğin yüksek fedakarlık, büyük bedeller istemesi, kitle hareketinde umulan yükselişin sökün etmemesi vb. aralıksız süren sistematik karşı devrimci terör ve bunun yarattığı psikolojik basınç, tasfiyeci fikir ve eğilimlerin mayalayıcısı, esin kaynağı ve itici gücüdür. Tasfiyecilik, dinmek bilmez karşı devrimci fiziki terör ile süregelenleşmiş yüksek psikolojik basınç arasına sıkıştırılarak umut kırılması ve irade kaybına uğrayan emekçi sol harekette yön bulanıklığı, yönünü kaybetme ve rayından çıkmak, yolunu şaşırma demektir.

“Öncü”lüğün açık-gizli, dolaylı-dolaysız reddi güncel tasfiyeciliğin önde gelen ve en zararlı biçimidir, zira objektif olarak devrimci varoluşu hedeflemektedir. “Öncülük” iddiası

olmadan öncü bir yapı kurulamaz, varlığını sürdüremez. Öncü çıkışların eleştirisinden bizzat devrimci öncü örgütlenmelerin reddine kadar uzanan bir düşünce ve duygu şekillenmesidir bu. “Öncücülüğün eleştirisi” biçiminde olduğu gibi, işçi sınıfı ve emekçiler arasında politik çalışma ve örgütlenmeleri geliştirmek yerine üretici köylü kooperatifi örgütlenmeleriyle kitlelere bağ kurmak, bu yoldan kitleleri kazanmak formülasyonu az bulunur taktik ustalık biçimini de alabilir! Ya da devrimci parti ve örgütlerin filli meşru örgütlenme yapılarını devrimci öncülük bütününe dışında addeden, devrimci öncülük rolünden ayıran, sıradan birer dernek veya sendika gibi gören ve hatta sadece kısmi talepler için mücadeleyle sorumlu sayan yaklaşımlar daha dolaysız biçimde öncülük düşüncesinin reddidir. Öncü parti yerine sendikal örgütlenmeyi ikame eden, devrimci öncü parti ve örgütlere sendikal direniş örneklerinden hareketle “devrimcilik öyle değil böyle yapılır” raconu kesen anarko-sendikalist yaklaşımlar öncü parti fikrinin daha sistematik ve derinlikli reddidir. Ya da öncü parti kurmaya yönelmeyen, “hareket” olarak kalan yapılar ve yaklaşımlar da öncü parti düşüncesine karşı aynı pozisyonadadır. Bütün bunlar, düşünüşün yasal alanla sınırlanması, eylem ve etkinliklerin yasallıkla sınırlanması, yasadışı ve gizli çalışma ile uçurumlarla mesafelenmek demektir, öncü ve önder parti gerçekliği ancak bunlar ve benzer düşüncelerle mücadele temelinde yükseltilebilir.

Tasfiyeciliğin en etkili güncel biçimi parlamentarizmin, yasalıcılığın, düzen solu CHP'ye ve seçimlere umut bağlamanın oluşturduğu bu-

lanık alaşımıdır. Bir yandan CHP'ye yedeklenmeler eleştirilirken, diğer yandan sosyal-şoven ve oportünist, hızla düzen içine kaçan TKP'yle ve TKP şemsiyesi altında yürütülen siyaseti geliştirmek yalnızca tutarsız ve eklektik değil kuşkusuz aynı zamanda tasfiyecidir. Tasfiyecilik, başka şeylerin yanı sıra, dünkü devrimci pozisyonların, devrimci şiarların reddi anlamına da gelmektedir. Devrimci hareket saflarında peydahlanan TKP ismine yedeklenme sevdası da işte bu türden bir tasfiyeciliktir. Parlamentarizm ve yasallık zemininde, sosyalist ve devrimci söylemden tamamen vazgeçmeksizin varılan reformist varoluşun sahası, aşağıda üzerinde durulacağı gibi 12 Eylül tasfiyeciliği ile Özal hükümetlerinin işbirliği yolundan daha 1990'ların başında hazırlanmıştır. Sosyalizm ve devrimcilik adına anayasa talepli liberal siyaset atakları tasfiyeciliğin bu aynı havuzdaki bir başka görünümüdür. Bazılarında sınıfçılığın, bazılarında sosyalistliğin keskinliği yanıltıcı olmamalıdır. TİP, TKP, Sol Parti, SYKP, TÖP, EHP ve EMEP aynı parlamentarizm ve yasalcılık bataklığı zemininde, farklı nüanslarla reformizmde derinleşmişlerdir. Sosyalizm söylemlerine karşı, devrimin nasıl olabileceğine hiç mi hiç girmezler, ne işçilerin ve halkın burjuva egemenliğe karşı silahlanmasından, ne de silahlı halk ayaklanmasıyla burjuva devletin yıkılmasından söz ederler. Halkın silahlı ayaklanmasına öncülük edecek devrimci öncünün illegal, gizli bir örgütsel temel dayanması zorunluluğu da yoktur onların strateji ve taktiğinde. Bunlar için "devrim" konuşmalarını süsleyen, renk katan etkili, güzel, parlak bir sözcüktür!

Yasadışı örgütlenmelerin fiziki tasfiyesi, sosyalizm ve devrimcilik iddialı yapıların yasal alana sürülmesi ve sıkıştırılması siyasal sınıf mücadelesinin gelişiminin ve kuvvet ilişkilerinin bir sonucu-gerçekliği olarak açığa çıkabilir. Burada yasallıkla sınırlanma kapanını kırarak devrimci varoluşun yeniden üretilmesi yönelimi ile kısıtılmışlığa teslim olma, bu gerçekliğe boyun eğme ve kabullenmenin öznelleşmesi kuşkusuz temelden farklı; birincisi devrimci ikincisi tasfiyeci ve reformist karşıt yönlerde hareket eden iki ayrı duruştur.

Devrimci cüret ve özgüven yitimi, devrimci safları terk ediş, sıradanlaşma, özveri çıtasının düşüşü, bireyciliğe ve düzene koşma, örgütlü mücadeleden kaçış tasfiyeciliğin güncel görüngüleridir. Başarma ve kazanma azminin kırılması, kötümserlik, yenilgi haleti ruhiyesi, sıradanlaşma, başarı ve kazanımların, faşizme karşı süregelen büyük direnişin görülmemesi veya değersizleştirilmesi, süregelen bir memnuniyetsizlik ve umutsuzluk, bir "yenilgiye yenilme hali"nin tasfiyeci yansımalarıdır. Tasfiyecilik umut ve irade kırılması olduğu kadar, kimileyin sürünme, kimileyin kuru bir yaprak gibi savrulma vb biçimlerde kendisini gösteren burjuva politika ve düzen bataklığına yolculuktur.

Faşist terörün temel hedeflerinden birisi öncülerin kitlelerden kopartılmasıdır. Bu, bir yandan kitleleri korku iklimi ve faşist terör ile harekete geçemez hale getirerek, diğer yandan ise öncüler üzerinde faşist terörü misliyle artırarak ve onları ideolojik bakımdan kötüyeyerek toplumsal algı ve şartlandırma yolundan yapılır. Zamanla öncüler için "kitlelerden kopukluk" bir gerçeklik, bir veri haline

gelebilir. Faşist rejimin yarattığı bu iklimde öncülerin, direnenlerin saf- larında kitleleri beğenmeme, kitle- lere güvenmeme, işçi ve emekçilere ilgi ve güvende, halk sevgisinde kırılma eğilimleri doğar ve yabancılaş- ma baş gösterir. Burada tasfiyecilik hem ideolojik hem de pratik-politik bir durumdur. Eğer öncü kalınacak- sa, kitlelerle buluşma, hangi güncel talep veya sorundan yola çıkılırsa çıkılırsa, ancak devrimci bir temel- de, yani başlıca devrimci talepler ve sloganlar temelinde gerçekleşebilir. Ekonomizm ve sendikalizmle olsa olsa kitle kuyrukçuluğu ve reformizm yapılabilir ki bunun da artçı- lığa tekabül ettiğiinden kuşku yoktur!

Sosyalizm ve sınıf devrimciliği sözde keskinliğiyle, sanki faşizme karşı mücadele kapitalizme karşı mücadeleden kopartılıyormuş gibi sunulur, günümüz Türkiye'sinde ezenlerle ezilenler arasındaki müca- delenin merkezini oluşturan faşist şefflik rejiminin yenilgiye uğratılma- sı ve politik özgürlüğün fethedilmesi görevini hiçe sayan, antifaşist müca- deleyi değersizleştiren yaklaşımın da

tasfiyeci olduğunu muhakkak vur- gulamak gerekir. Tasfiyeciliğe karşı mücadelenin ustası Lenin'in dediği gibi, "Şiarların anlamı, yazarlarının niyetleriyle değil, ülkenin tüm sınıf- larının güçler dengesiyle belirlenir." (Lenin, Tartışmalı Sorunlar, Legal Parti Ve Marksistler)

Lenin'in altını çizdiği bu gerçek- liğin 1960'ların TİP'inden günümüz TKP'si ve TİP'ine kadar bütün "sos- yalist devrim kahramanları", sözde sosyalizm savunusuna sığınarak, dönemin yaşamsal politik özgürlük mücadelesi görevlerine sırt çeviren bir yaklaşım içinde olmuşlardır. Be- delllerini göze alamadıkları güncel antifaşist mücadele görevlerinden kaçan, bu kaçışı sınıfçılık ve sosya- lizm örtüsüyle kamufle etmeye kal- kışan yaklaşım tarzı da tasfiyecidir, güncel devrimci şiarları ve eylemleri reddetmektedir.

Faşist şefflik rejimine karşı politik özgürlüğün kazanılmasının birinci sorun olduğu, Kürt ulusal demokra- tik hareketi ile Batıda'ki proletarya ve ezilenler hareketinin cepheleş- mesinin tayin edici önem taşıdığı

güncel koşullar altında birleşik mücadelelenin küçümsenip önemsizleştirilmesi, bu alanda söz tüketip ciddi adımlar atmaktan kaçınılması, en kaba biçimiyle de ulusal demokratik hareketten uzak durulması (faşist sömürgecilik tam da bunu istiyor!) politik tasfiyeciliğin önde gelen bir tezahürüdür.

Erkek egemen tutumların, yaklaşımların emekçi sol saflarda gelişmesinin kitle örgütlerinde, parti ve gruplarda kadın özneleşmesinde yarattığı gerileme, ideolojik siyasi tasfiyeciliğin, yasal devrimcilik eğiliminin düzeniçileştirici niteliğinin, umut kırılmasının kaçınılmaz sonuçları içerisinde ki, erkek egemenliğine karşı mücadele ideolojik siyasi tasfiyeciliğe karşı mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır. Emekçi sol saflardan ve feminist hareketten kadınlarda da, içe dönme, bireyselleşme ve burjuva yaşam tarzının daha fazla gelişmesi, sevgili ve aile ilişkilerine savrulma, inanç zayıflaması, politik eylemden ideolojik tartışmalara gerileme biçimindeki tasfiyeci yansımaların, siyasi çizgide ve ideolojik hatta yarattığı bu yöndeki kırılmaların kadın eylemi ve özneleşmesini geriletici sonuçlar ürettiğini de kaydetmek gerekir.

Bu veriler bize günümüzde devrimci çabaların istenen sonuçları ancak ve ancak tasfiyeci düşünce ve yaklaşımlarla, eğilimlerle açık ideolojik mücadeleyle birleştiği, bütünleştiği oranda verebileceğini göstermektedir. Çünkü tasfiyecilik emekçi sol hareketin saflarında yaşam bulan, devrimci örgütlenme ve politik çabaları içeriden kemirip zayıf düşüren güncel bir gerçekliktir, burjuvazinin emekçi sol saflardaki etkisi ve sızmasıdır.

Tasfiyeciliğin Yakın Tarihten Beslenme Kaynakları

Günümüz tasfiyeciliğinin beslenmediği kaynaklar söz konusu oldu mu, 1980 askeri faşist darbesi ve 10 yıl sonra da modern revizyonizmin iktidarda olduğu SSCB'nin çözülüşü ve çöküşü iki önemli tarihi eşiktir. 12 Eylül askeri darbesi karşısındaki yenilgi emekçi sol harekette muazzam bir tasfiyeciliğe yol açtı. TKP-TİP revizyonist-reformist kanalında tasfiyeci dönüşüm dibe vururken, devrimci hareketin Dev-Yol ve Kurtuluş (bunlara TDKP de eklenebilir) gibi dönemin etkisi geniş yapıları tasfiyeciliğin atılım yaptığı diğer bir ana kanal oldu. TKP-TİP'teki tasfiyeci eğilim ile Kurtuluş'ta gelişen tasfiyeci eğilim Kuruçeşme yatağında etkileşime girdi ve kendi mecrasında olgunlaşan Dev-Yol tasfiyeciliğiyle buluşarak ÖDP'nin kuruluşuyla sonuçlandı. Bu dönüşüm "likidasyon", yani yasadışı, gizli örgütlenmelerin tasfiyesi ve atomizasyonu veya açık, yasal reformist örgütlenmelerin onların yerini alması biçiminde gerçekleşti. Bu eğilim devrimci stratejinin, devrimci hedef ve programın, devrimci yöntemlerin, devrimci şiarların reddi ile açık veya gizli parlamentarizme yelken açmakla el ele gitti.

Eskisi ve yenisi ile TİP hep yasal bir parti oldu. Gelenek dergi çevresinden hareketle yapılanan şimdiki TKP hiç yasadışılığa sapmadı, yasalılıkta büyük bir tutarlılık gösterdi! Geleneksel TKP için ise durum "biraz" farklı. '70'lerin başında yeniden toparlanan TKP kendi özgün tarihi içerisinde "gizli" ve "yasadışı" bir örgütlenmeydi. 1970'lerin ikinci yarısında yasallaşmak geleneksel TKP için politik bir tutkuya dönüştü. 1980 askeri faşist darbesinden sonra niha-

yet '80'lerin ikinci yarısında, tam bir kesinlikle “bedelini ödeyerek” yasallaşma yoluna girdiler. Eski “günahlarının” karşılığı olarak TCK'nın 141. maddesinin öngördüğü kefareti ödediler. TKP ve TİP'in faşist 12 Eylül darbesinden sonra Avrupa'da sürgündeki önderlerinin birleşme çalışmaları tasfiyeciliğin bir gelişim biçimi oldu. Bu iki parti devrimci çevrelerde “töbekp” diye de anılan Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) adı altında birleşmeye karar verdiler. Sürecin önderleri yasal kuruluş için sürgünden döndüler ve tutuklandılar. Başkanlığını Sadun Aren'in yaptığı reformist Sosyalist Birlik Partisi (SBP) Kuruçesme sürecinin ürünüdür, TBKP eğilimini yansıtır, ÖDP oluşumunun öznelere içerisinde yer alır.

12 Eylül tasfiyeciliği “kendi mecrasında” devinirken, dünyada da önemli gelişmeler yaşanır. İngiltere ve ABD'de neoliberalizmin atağa geçmesiyle, İMF, Dünya Bankası vb. uluslararası emperyalist kuruluşlar aracılığıyla belli başlı ülkelere özelleştirmeyi, taşeronlaştırmayı, kalite çemberlerini, esnek üretimi içeren yapısal dönüşüm programı dayatılır. Türkiye 1980 24 Ocak kararlarıyla bu politikaların gereklerini yapmaya yöneltilir ve ABD'nin çocukları

beşli faşist cuntaya darbe yaptırılarak da bu yöneltiş güvencelenir. İMF ve DB aracılığıyla dayatılan yapısal dönüşüm programları aynı zamanda ideolojik bir saldırıdır, işçi sınıfını parçalamayı ve örgütsüzleştirmeyi hedeflemektedir. İşçi sınıfının yapısal parçalanması, işçi sınıf hareketi ve sendikal örgütlenmelerin geriletilmesi -ki Türkiye'de bu 1980 darbesi sonrası çok çarpıcı şekilde yaşanır- tasfiyeciliği besleyen bir başka kaynaktır.

1980'lerin ortalarından itibaren SBKP'nin Mihail Gorbaçov önderliğinde perestroyka ve glasnost politikaları SSCB'nin ulusal eklemelerinden çözülmesi ve tasfiyesi, modern revizyonist sistemin iflasi ve emperyalist dünya sistemiyle bütünleşmesiyle, “Soğuk Savaş” da ABD emperyalizmi ve NATO'nun zaferiyle noktalanır. SSCB ve Varşova Paktı'nın tasfiyesiyle iki kutuplu dünya tarihe karışır. Soğuk Savaş'ın galipleri ganimeti paylaşırken, aynı zamanda “tarihin sonu”nu ilan etme cesareti gösterirler: mücadeleyi kazanan kapitalizm insanlığın varabileceği en ileri noktadır ve ondan ötesi yoktur!

SSCB'nin tasfiyesi dünya çapında gericiliğin şaha kalkmasına, dünya tarihinde görülmemiş genişlik ve derin-

likte bir tasfiyeci dalgaya kaynaklık eder. Dünya çapındaki tasfiyeci dalga coğrafyamızdaki etkileri, Kürt ulusal özgürlük hareketinin sosyalizm ve marksizmden uzaklaşmasında güçlü bir şekilde açığa çıkar, ondan da öte TKP, TİP, TSİP, TKEP gibi SSCB'yi "dünya devriminin merkezi" gören yapılarda yaşanan şok ve yıkımda, burjuva düzene kaçış ve teslimiyette çok çarpıcı biçimde gösterir.

12 Eylül faşist darbesi ve faşist terör ile Türk burjuva devleti, tasfiyeciliği koşulladığı gibi, '90'larda özetlediğimiz tasfiyeci gelişmeye aynı zamanda alan açmıştır. 1991'de terör yasasıyla tasfiyeci gelişmeye verilen yanıt siyasi bakımdan oldukça önemli ve anlamlıdır. Terörle Mücadele Yasası ile TCK'nın 141 ve 142. maddeleri yürürlükten kaldırılır. Daha sonra TBKP kapatılmış olmasına karşın bu değişikliklerle, gerçekte, düzen içi "sosyalist" ve "komünist" partiler için burjuva siyaset alanı açılmış, bunlar burjuva devlet tarafından parlamentarizme davet ve kabul edilmişlerdir. Türkiye'de

parlamentarizmin alanı genişletilmiştir. Bu kararın itici gücü, faşist MGK diktatörlüğü için SSCB'nin çöküşü ve SBKP'nin tasfiyesiyle komünizmin öncelikli tehlike olmaktan çıkmasıdır. Diğer yandan, parlamentarizmin genişlemesi sadece TBKP'nin düzen içine geçiş eğilimlerine alan açmakla da sınırlı değildir. Bu eğilim aynı zamanda, Kürt ulusal demokratik mücadelesini tecrit etme, sömürgecilik karşısında yükselen Kürt ulusal başkaldırısına karşı Türkiye sosyalist hareketini, devrimcileri yanına çekme amacı gütmektedir. Bu yasa, TCK'nın 149. maddesinden yargılanan devrimciler ile TCK'nın 125. maddesinden yargılanan devrimciler arasında ayırım gözeterek, birincisinde 10 yıl hapis yatan idamlıkların şartlı tahliyesini getirirken, ikincisinde şartlı tahliye için 20 yıl hapis yatmış olmayı şart koşmuştur. 125. maddeden Kürt ulusal demokratik örgütleri, Kürt devrimcileri yargılanmıştır, 149. maddeden ise Batı'daki devrimci ve komünist örgütler, Türkiyeli devrim-

ciler yargılanmıştır. Bu ayrıcalık ve rüşvetin Dev-Yol ve Kurtuluş tasfiyeciliğinin gelişiminde etkisi büyüktür, Batı'da emekçi sol hareketteki sosyal-şoven etkinin gelişimindeki rolü de küçümsenmemelidir. 10 yıl hapis yatan ve şartlı tahliye edilen idamlıklar, keza 8 yıl hapis yatan müebbetlikler boyunlarında değirmen taşıyla “dışarı” çıkmışlardır! Ve maalesef değirmen taşına saygıda kusur da etmemişlerdir!

Tasfiyecilik-Yenilgi Bağıntısı

Sosyalist saflarda devrimci ve sosyalist düşüncelerden uzaklaşma eğilimleri asla durup dururken, kendiliğinden meydana gelmez. Kendilerini nasıl tanımlayıp kurmaya çalışırlarsa çalışsınlar, genel bir söylemle, uzaklaşma daima devrim ile karşıdevrim, ezenler ile ezilenler arasındaki politik sınıf mücadelenin koşullarıyla bağlıdır. “Yenilgiler”, yenilgiye yakın, yenilgiye dönüşebilecek durumlar, hareketin geri çekilişinin (ya da düşman tarafından geri itilmesinin) belirlediği koşullar tasfiyeciliğinin serası olmaktadır. Çarlık Rusyası'nda 1905 devriminin yenilgisini izleyen dönemde hemen bütün sosyalist ve devrimci yapıların saflarında somut değişik biçimleriyle tasfiyeciliğinin peydahlanması bunu doğrular. Menşeviklerin, Sosyalist Devrimcilerin saflarında olduğu gibi Bolşeviklerin saflarında da tasfiyecilik zuhur eder. Tabii her birinde tasfiyecilik farklı biçimlenmektedir. Yukarıda üzerinde durduğumuz örnekler de aynı gerçekliği doğrulamaktadır. İster 12 Eylül dönemi ve SSCB'nin çözüldüğü, kapitalist restorasyon güçleri tarafından çökertilmesi ve tasfiyesi (bu, yalnızca emperyalistler ve dünya burjuvazisi tarafından sosya-

lizmin yenilgisi olarak sunulmamış, aynı zamanda dünya işçi sınıfı ve halkları bakımından da sosyalizmin yenilgisi olarak algılanmış ve anlaşılmıştır!) örneklerinde gördüğümüz gibi her iki durumda da tasfiyecilik yenilgiyle dolaysız biçimde bağlıdır, “yenilgi” tasfiyeciliği mayalamaktadır, tasfiyecilik yenilginin bir yan ürünü olmaktadır.

Tasfiyeciliğin türemesi “yenilgiyle” bağlıdır derken, çok yalın bir şekilde söylemek gerekirse, karşıdevrimin uyguladığı terörün basıncıyla somut devrimci varoluşun esinlendiği “düşüncelerden” (program, strateji, devrimci teori, devrimci örgüt anlayışı vb.) ve tabii devrimci eylem çizgisinden de uzaklaşılması ve bütün bunların terk edilmesidir söz konusu olan. Kapsam ve içeriği, keza formu bakımından çok değişik biçimlerde zuhur edebilir tasfiyecilik. Bunu koşullayansa, sınıf düşmanının karşıdevrimci terörle elde etmekte olduğu geçici politik başarılarıdır. Diğer yandan, bu politik başarının direnenlerin saflarında yarattığı tasfiyeciy düşünsel etki de sınıf düşmanının ideolojik başarısı olmaktadır.

Tasfiyecilik bazen de günümüzde olduğu gibi gerçekleşmemiş yenilginin kabulü ve ilanı anlamına gelir. Tasfiyeciliğe kapılanların en büyük yanılgısı, sürgit devam eden sistematik faşist terör ve onun yarattığı psikolojik baskı altında henüz çarpışmanın devam ettiğini, henüz direnişin kırılmadığını, direnişin yenilmediği gerçeğini göremez, anlayamaz, okuyamaz hale gelmiş olma durumudur.

Kuşatmayı Kırmak

Toplam analizden çıkan temel sonucu özetleyelim: Bugün devrimci

hareket üç boyutlu nitelik olarak yok edici bir kuşatma altında bulunuyor. Diğer iki boyutu da taşıyan sistematik faşist fiziki terör birinci boyuttur. Yüksek düzeyde psikolojik baskı, psikolojik savaş kuşatmanın ikinci boyutu oluyor. Bu dış kuşatma hatlarını tamamlayan devrimci saflarda gelişen tasfiyecilik ise kuşatmanın üçüncü boyutu ve iç hattı oluyor. Devrimci hareketin içerisine sürüklendiği siyasi ve örgütsel daralma tam da bu üç boyutlu kuşatmanın sonucudur. Kuşatmanın yarılması, kırılması ise ideolojik olduğu kadar örgütsel ve pratik politik devrimci eylemin ana sorunudur.

Hayır direniş yenilmedi daha! Çünkü faşist şeffik rejiminin yok edici terörü devam ettiği gibi ona karşı direniş de sürüyor hala. İç hatlarda zuhur eden tasfiyecilik bir gerçek ancak direnen ana güçlerin ne umudu kırıldı ve ne de iradesi! Ödenen ağır bedeller gerçek ama direnişin sürdüğü, yenilmediği de bir o kadar gerçek. 2015'den günümüze süreci faşist saldırganlık ve ona karşı devrimci direniş bütünlüğünde ve birleşik devrim perspektifinden kavrayamayan kendi merkezli dar yaklaşımlar, direnişi kendilerinin dışında gördükleri için gerçek duruma denk düşen analizler geliştiremiyorlar. Süren direnişi kendi dışında ya da kendini süren direniş dışında görme, bir bilinç ve haleti ruhiye olarak direnişle özdeşleşememe günümüz tasfiyeciliğinin bir tezahürü oluyor.

Direnişin sürüyor olması süreci tersine çevirmenin mümkün olduğu

anlamına geldiği gibi bunun olanaklarının varlığına da işaret eder. TC faşist terör makinesinin harekete geçtiği koşullar altında, direniş tarihsel yükümlülüktür diyen ve aktif savunma çizgisinde bütün olanaklı biçimleriyle direnişi örgütlemek için seferber olan devrimci güçlerin bu kuşatmayı yaracağından kuşku duyulamaz.

Tasfiyecilikle ideolojik mücadelenin yükseltilmesi devrimci görüş açısı açıklığı kadar devrimci eylem cüret ve kararlılığını da besleyecektir. Bu devrimci ve direnişçi kuvvetlerin kararlı direniş mevzilerine itilmesi ve konumlandırılması demektir.

Faşist terörün devrimci, direnişçi öncü geçleri işçi, emekçi milyonlardan, halklarımızdan yalıtma, koparma stratejisi belli başarılar kazanmıştır. Devrimci, direnişçi güçleri zayıf düşüren bu durumun geçici niteliğini, durumu değiştirmenin tamamen olanaklı olduğunu akıldan çıkartmamak gerekir. Evet faşist düşmen belli bir başarı kazanmıştır ama devrimci, direnişçi kuvvetler kitlelere gitme, kitlelere dayanma görüş açısını kaybetmedikleri gibi, kitlelerle buluşma, kitlelere dayanma pratik politik çabasını da sürdürmüşlerdir ve sürdürmektedirler. Nitekim son yerel seçimler kitlelere doğru yönelimin karşılık bulduğuna tanıklık etmekte, keza politik ve örgütsel çalışma alanlarının genişletilmesinin, kendine dönme ve daralmanın aşılmasının olanaklarının varlığını da çarpıcı şekilde göstermiştir.

Seçimler Ve Ötesi

Inan Özgür

Siyasal ve toplumsal saflaşmanın derinliğı ve keskinliğı seçim sonuçlarını belirledi. Bir yandan emekçilerin ve ezilenlerin durmaksızın büyüyen özgürlük ve adalet istekleri, bir yandan da yoksullaşma krizinin gitgide ağırlaşan etkileri faşist iktidar blokuna karşı saflaşmayı genişletti, AKP'nin yığın desteğindeki aşınmayı ivmelendirdi. İş ve yaşam koşullarındaki kahredici kötüleşmeye, vicdan kanatıcı biçimlere bürünen toplumsal eşitsizliğe, hatta İsrail'le ticari ilişkilerin halen kesilmeyişine tepkiyle AKP'ye mesafelenen oylar ya sandık dışına ya da Yeniden Refah Partisi'ne yöneldi.

Saflaşmanın Keskinliğı Ve AKP'nin Hezimetini

31 Mart yerel seçimleri AKP'nin sandık hezimetiniyle sonuçlandı. İstanbul ve Ankara'da gerilemeye devam eden AKP, başta büyükşehirler Bursa, Balıkesir ve Denizli olmak üzere birçok il ve ilçede de elinde tuttuğu belediyeleri CHP'ye kaptırdı. Oy oranı yüzde 35,5'e kadar düşen AKP, toplamda CHP'nin 2,5 puan gerisinde kaldı ve seçimlerden birinci parti olarak çıktığını ilan etme imkanını da yitirdi. Faşist iktidar blokunun diğer partisi MHP de, bir dizi belediyeyi kaybetmesiyle ve oylarının 1,1 milyon azalmasıyla, siyasi ortağı AKP'yle aynı hezimetini paylaştı.

AKP'nin yerel seçim yenilgisi, İstanbul ve Urfa'da kendi siya-

si etkisine güvenerek adeta sandık kumarını oynayan, 57 ilde seçim mitingleri düzenleyerek sandığa siyasi ağırlığını koymayı deneyen Tayyip Erdoğan'ın, yani bizzat faşist şefin yenilgisiyle eşanlı oldu. Böylelikle faşist şeflik rejimi hem siyasal hem de moral bir darbe yedi. Öyle ki, faşist şefin balkon konuşmasında bu kez yenilginin siyasal ve moral sarsıcılığı açıkça gözlemlendi.

Toplumunu Türk-Kürt, Sünni-Alevi, dindar-laik karşıtlıkları, yaşam tarzı çatışmaları ve cinsiyet çelişkileri ekseninde gerici biçimlerde kutuplaştırma hamleleri yapmak, faşist devlet saldırganlığının türlü yöntemlerini devreye sokmak, Kürdistan'da Hizbülkontra partisi Hüda-Par'ı cialalamak, kimi kentlerde devlet kasasında kalanları seçim rüşveti olarak

dağıtmak, kimi kentlerdeyse halkı devlet kaynaklarından mahrum bırakma tehdidi savurmak AKP'yi yığın desteğinde hızlanan aşınma düzleminden çıkarmaya, seçim yenilgisinden kurtarmaya yetmedi. Sayısız asker ve polisin oy kullanmak üzere kaydırıldığı Kuzey Kürdistan kentlerindeki belediyeler faşist şefin pençelerinden, onun kayyum adlı faşist bekçilerinden bir kez daha sökülüp alındı.

Siyasal ve toplumsal saflaşmanın derinliği ve keskinliği seçim sonuçlarını belirledi. Bir yandan emekçilerin ve ezilenlerin durmaksızın büyüyen özgürlük ve adalet istekleri, bir yandan da yoksullaşma krizinin gitgide ağırlaşan etkileri faşist iktidar blokuna karşı saflaşmayı genişletti, AKP'nin yığın desteğindeki aşınmayı ivmelendirdi. İş ve yaşam koşullarındaki kahredici kötüleşmeye, vicdan kanatıcı biçimlere bürünen toplumsal eşitsizliğe, hatta İsrail'le ticari ilişkilerin halen kesilmeyişine tepkiyle AKP'ye mesafelenen oylar ya sandık dışına ya da Yeniden Refah Partisi'ne yöneldi. İşçilerin, yoksulların, Kürtlerin, Alevilerin, kadınların, gençlerin, lgbti+'ların, laiklerin, ezilen ulusal toplulukların ve ezilen inanç topluluklarının talepleri ve tepkileri nihayet AKP'yi yenilgiye uğratacak denli birikip yoğunlaştı. Faşist devlet terörünün caydırıcı gücünden ve burjuva muhalefetinse dalgakıran rolünden dolayı iktisadi ve siyasi mücadele kulvarlarında henüz büyük bir atak yapamamış olan emekçi ve ezilen milyonlar, birikip yoğunlaşan taleplerini ve tepkilerini en kolay buldukları ve en alışageldikleri biçimde, yani seçim sandığında ortaya koydular.

Seçimlerin ardından faşist şef Erdoğan'ın yığın desteğindeki bu zayıflamanın yeni sonuçlarıyla yüze geleceği aşikar. Faşist saray iktidarı ne toplumsal rızayı genişletme amaçlı ciddi manevralara yetecek iktisadi-mali kaynaklara, ne de burjuva siyaset sahnesinde boy verecek taze ittifak imkanlarına sahip. Dahası, Erdoğan'ın bugüne değin arkasında tutmayı başardığı yığın desteği nedeniyle onunla uluslararası siyasi ve iktisadi ilişkileri bozmaktan kaçınan emperyalist devletlerin ve dünya tekellerinin artık kendilerini Erdoğan'a o kadar da mecbur saymayacakları, Irak devleti yöneticilerinin faşist şeflik rejimiyle işbirliğinde temkinli olma ihtiyacı duyacakları, işbirlikçi tekелci Türk burjuvazisinin kimi kesimlerininse Erdoğan'la siyasi ve iktisadi çıkar uyumsuzluklarını dillendirmekte daha cüretkar davranacakları türden gelişmeler olasılıklar listesine dahil oldu. Faşist şeflik rejiminin yönetememe krizini güncelleyen bütün bu şartlar altında, faşist şefin önünde emekçilerin ve ezilenlerin daha geniş kesimleriyle karşıtlaşmadan yürüyebileceği bir yol seçeneği bulunmuyor.

Seçim yenilgisinin işaret ettiği kritik aşınmaya karşın AKP'nin yığın desteği henüz çözülmüş değil. Bir faşist şeflik rejimi inşa etmiş olan Erdoğan'ın, henüz çözülmemiş bu yığın desteğine dayanarak ve merkezi iktidar gücünün tüm imkanlarını kullanarak, siyasi programını uygulamayı sürdüreceğine şüphe yok. Onun Türkiye ve Kürdistan'ı tam bir mezarlık sessizliğine gömmeyi amaçlayan bu programı uygulamadaki ısrarı, yalnızca uğradığı seçim yenilgisine siyaseten ancak bu şekilde karşılık verebilecek olmasından

şef Erdoğan'dan, onun faşist saray rejiminden ve ülkücü faşist ortağın-
dan kurtulma arzularını en köklü ve
en iri burjuva muhalefet partisine
artan oranda oy vermekte cisimleş-
tirmelerinde, devamında seçim so-
nuçlarından umutlanmalarında ve
moral kazanmalarında şaşılacak bir
yan yok. Buna karşılık, emekçi ve
ezilen milyonların politik özgürlük
talebinin öncülüğünü yapma iddiası
güdenlerin düzen solu CHP adayla-
rına oy vermeyi faşist şefflik rejimi-
ne karşı çare diye lanse etmelerinde,
sonra da CHP'nin seçim başarısını
kutlama kervanına katılmalarında ta-
bii ki eleştirilecek çokça yan var.

Burjuva muhalefetin odağındaki
CHP, siyasi programının Türkiye
Cumhuriyeti'nin bütün gerici tarih-
sel varoluş kolonlarını tahkim etme-
yi ve sömürgeci faşist Türk sermaye
devletine siyasi istikrar kazandı-
rma amaçladığını, izlediği burjuva
parlamente restorasyon hedefinin
bütünüyle bu amaçla bağlı olduğunu
defaatle dile getiriyor. Onun siyasi
vaatleri, emekçiler ve ezilenler için
demokratik hak ve özgürlüklerin
tesis edilmesini değil, düzen parti-
leri için seçim kazanma ve hükümet
kurma rekabetinin geri getirilmesini
kapsıyor. Yerel seçimlerde faşist
saray rejimi karşısında kazandığı
başarı, vekil dokunulmazlığı yasa-
sının kaldırılmasına suç ortaklığıyla,
sermayeci kemer sıkma programının
bayraktarlığıyla, yönettiği belediye-
lerdeki grev kırıcılığıyla, açıkça kış-
kırttığı göçmen düşmanlığıyla, ırkçı
faşistlerle yaptığı kayyum pazarlı-
ğıyla bezeli CHP çizgisinin burjuva
gerici niteliğini görünmez kılmaya
yetmiyor.

En önemlisiyse, siyasi iktidarın
seçim yoluyla el değiştireceğini va-

zetmekten vazgeçmeyen, şimdi yerel
seçimlerdeki başarısının ardından
Erdoğan diktatörlüğüne genel seçim
sandıklarında son verileceği iddia-
sını tekrar parlatmaya girişen, faşist
şefflik rejimine karşı her demokratik
tepkiyi seçimlere endekslemeye uğ-
raşan, emekçileri ve ezilenleri salt
biri seçmene indirgeyen, antifaşist

Seçmen pozisyonundan
Seylem pozisyonuna
henüz geçmemiş
olan emekçi ve ezilen
milyonların faşist şef
Erdoğan'dan, onun faşist
saray rejiminden ve
ülkücü faşist ortağın-
dan kurtulma arzularını en
köklü ve en iri burjuva
muhalefet partisine artan
oranda oy vermekte
cisimleştirmelerinde,
devamında seçim
sonuçlarından
umutlanmalarında ve
moral kazanmalarında
şaşılacak bir yan yok.

kitle tepkisinin sokağa doğru her ka-
barma anında "aman provokasyona
gelmeyin" sakızını çiğneyen burjuva
düzen partisi CHP, ısrarla bu çizgide
hareket ettiği ve zaten siyasi varolu-
şu tastamam bu çizgiyle bağlı olduğu
içindir ki, emekçilerin ve ezilenlerin
özgürlük isteğini sömürüyor, faşist
şefflik rejiminin payandası oluyor.
Zira, yerel seçim atmosferinde yük-
selen burjuva parlamente geveze-
liklerin ötesinde, Erdoğan'ın faşist
şefflik rejimi siyasi iktidarın seçikle-

el değiştirme olasılığını minimize eden bir yönetim biçimi olarak yapılanmış durumda. Ve seçimleri Erdoğan diktatörlüğünden kurtuluşun biricik yöntemi olarak sunmanın, ezilenlerin birleşik genel direnişiyle kazanılacak zaferin tayin ediciliğini gözlerden saklamaktan, halklarımızı siyaseten aldatıp silahsızlandırmaktan, dolayısıyla faşist Őflik rejiminin ömrünü uzatmaktan, hatta faşist Őfin olası bir seçim yenilgisini resmileştirebilecek fiili gücün, yani emekçi ve ezilen kitlelerin, çoğunluk oylarını antifaşist bir isyanla kabullendirme ihtimalinin de altını oymaktan başka bir sonucu yok ve olmayacak.

CHP, birinci parti olarak çıktığı yerel seçimleri izleyen aylarda, burjuva muhalefetin sesini daha fazla yükseltecek, erken genel seçim çağrılarını merkeze koyan bir politikayı devreye sokmakta muhtemelen fazla gecikmeyecek. İstanbul'da Erdoğan'a bir kez daha yenilgiyi tattırımış olan Ekrem İmamoğlu belki CHP'nin politik hayal hanesindeki cumhurbaşkanı olarak sivrilecek. Ama bugün kendini muzaffer ilan eden CHP, çok geçmeden faşist Őflik rejiminin artan tehditleri ve saldırılarıyla da karşı karşıya kalacak.

O her halükarda, demokratik kitle enerjisini soğurma rolünü oynamayı, işçi sınıfı ve tüm ezilenlerin antifaşist-antişovenist temelde cepheleştirilmesi ve gerçekten yıkıcı bir güç olarak faşist Őflik rejiminin karşıısına dikilmesi için siyaseten mutlaka yalıtılması gereken başlıca uzlaştırıcı odak olmayı sürdürecektir. CHP genel başkanı Özgür Özel'in yerel seçim galibiyetini kutlarken yaptığı sükunet çağrısına, sokaktan uzak durma telkinine bakmak daha 31

Mart gecesinde bu hakikati görmeye yeter.

Öyleyse, politik özgürlüğe susamış emekçilerde ve ezilenlerde seçim sonuçlarıyla artan umudun ve moralin nereye kanalize olacağı, bu imkanın CHP'nin burjuva parlamentarizm bataklığında pörsümeye mi uğratılacağı yoksa devrimci öncülerin iradesiyle buluşup antifaşist-antişovenist mücadelenin gelişimine basamak mı yapılacağı sorusu, yerel seçim değerlendirmesinin siyaseten en kritik sorusu olarak, halihazırda yanıtını arıyor.

Üçüncü Cephe Ve Emekçi Solun Görünümü

Geride kalan yıllarda kesintisiz süren tutuklama, kayyum atama, kapatma davası açma saldırıları HDP'yi önce siyasi savunma pozisyonuna, ardından da siyasi irade bocalamasına itmiş, burjuva muhalefet bloku tarafından resmen muhatap alınma arayışı birleşik parti politikasının gitgide odağına oturmuştu. 2019 yerel seçimlerinde faşist Őfe kaybettirme taktiği adı altında Türkiye kentlerinde CHP'ye verilen destek, Mayıs 2023 seçimlerinde burjuva muhalefetin cumhurbaşkanı adayı Kemal Kılıçdaroğlu'na sunulan koşulsuz desteğe varmış, üçüncü cephe politikası ve dahası üçüncü cephenin bizzat varlığı silikleşmeye başlamıştı.

31 Mart'a hazırlık DEM Parti için bu yanlış politik hattan dönmenin başlangıcını teşkil etti. Kuzey Kürdistan'ın yanı sıra Türkiye'nin belli başlı kentlerinde de kendi adaylarıyla yerel seçimlere girmesi DEM Parti'nin üçüncü cephe politikasını yeniden belirginleştirmesini, emekçi sol hareketin neredeyse blok

halinde CHP'ye yedeklenmesinin önüne geçmesini sağladı. Adaylar etrafında yürütülen seçim çalışmaları antifaşist-antişovenist bir politik kitle dinamizmi üretti, seçimlerin sömürgeci faşist şefflik rejimine karşı emekçilerin ve ezilenlerin mücadele güçlerinin büyütülmesine ve sonraki çarpışmalara hazırlanmasına hizmet eden bir taktik muharebe niteliği kazanmasının temelini attı.

Kürt halk kitlelerinin siyasal fereseti ve eleştirel basıncı DEM Parti'nin yerel seçimlere Türkiye'nin belli başlı kentlerinde de kendi adaylarıyla girme kararı almasının kaldıracı oldu. Gerek 2019 yerel seçimlerinde Türkiye'de, gerekse 2023 cumhurbaşkanlığı seçiminde Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da halkçı-demokratik cephe partisinin CHP'yi destekleme ve aday çıkarmama politikasına karşı komünist öncünün ideolojik-politik duruşunun ve mücadelesinin ne denli isabetli olduğu seçim pratiğinde sınanıp kanıtlandı. Bununla beraber, 2019 ve 2023 seçimlerinde CHP'ye verilmiş olan desteğin halkçı-demok-

ratik cephe partisini oy kaybına uğratmak şeklindeki en dolaysız siyasi bedelinin Türkiye kentlerinde halen ödenmekte olduğu görüldü. Dahası, DEM Parti üçüncü cephe politikasını uygulama iradesini son radde sine vardişamamakla, Mersin'den Manisa'ya kadar Türkiye'nin bütün illerinde kendi adaylarını koymamakla ve kent uzlaşısı adı altında bir dizi kentte CHP'li belediye başkanı adaylarına kapı aralamakla, buralarda emekçileri ve ezilenleri yine burjuva muhalefetle baş başa bırakmış, Yeniden Refah Partisi'nin seçim sandıklarında üçüncü parti olarak boy göstermesi gibi bir garabete izin vermiş oldu.

Bakur Kurdistan'da yerel seçimler faşist sömürgeciliğin tüm partileri karşısında yeniden bir ulusal irade beyanına dönüştü. Newroz meydanlarında kendini olağanüstü kitlesel bir coşkuyla ve dirençle ortaya koyan Kürt halk iradesi, Newroz'un hemen ardından gelen seçimlerde de, sandıkları kuşatan faşist sömürgeci devlet terörüne, sırf oy dengelerini değiştirmek

için onbinlerce asker ve polisi Kürt kentlerine kaydırma hilesine, Kürtlük adına konuşarak Bakur'da semirmesi için Hizbulkontra partisi Hda-Par'ın her türlü devlet olanağıyla beslenmesine karşı ulusal demokratik mücadeleyi güçlendirme doğrultusunda tecelli etti. Mayıs 2023'te Kılıçdaroğlu'na oy verme çağrısının neden olduğu oy kaybı ve siyasi zayıflama telafi edildi. Kürt halkımız kayyum belediyelelerini geri almakla kalmadı, yeni bir olası kayyum saldırısına karşı direniş ruhunu canlandırıp bilebilir. Bu

Emekçi sol hareket içinde devrimcilik ya da reformculuk, direnişilik ya da seimcilik, Kürt ulusal demokratik hareketiyle ittifak ya da sosyal-şoven ilişkisizlik, burjuva muhalefete mesafe ya da yedeklenme ikilemindeki siyasi ayrışma hali devam etti.

direniş ruhu seçimlerin hemen ertesinde patlak veren Van serhildanında olanca görkemiyle sahneye ıktı, Bakur Kurdistan ve Türkiye'nin pek çok kentinde derhal karşılık buldu.

31 Mart'ın somut olgularıyla bir defa daha teyit edildi ki, faşist Şeflik rejimine karşı savaşımın en örgütlü ve en etkili gücü olan Kürt ulusal demokratik hareketi aynı zamanda Türkiye antifaşist halk hareketinin en önemli müttefikidir. Faşist Şeflik rejiminin yıkılması ve politik zgrlgn kazanılması Kürt ulusal demokratik mücadelesi ile Türkiye an-

tifaşist halk mücadelesinin birliğini, birleşik devrimi Şart koşar.

Defalarca teyit edilmiş bu gerçeğe rağmen Türkiye emekçi solundan çeşitli parti ve örgütler, Kürt ulusal demokratik hareketiyle siyasi ittifak kurma tutumu yerine, dolaylı veya dolaysız biçimlerde burjuva solu CHP'nin siyasi yedeği olma tutumunda ısrar ettiler. Emekçi sol hareket içinde devrimcilik ya da reformculuk, direnişilik ya da seimcilik, Kürt ulusal demokratik hareketiyle ittifak ya da sosyal-şoven ilişkisizlik, burjuva muhalefete mesafe ya da yedeklenme ikilemindeki siyasi ayrışma hali devam etti.

31 Mart yerel seçimleri, parlamentarizmle sakatlanmış siyasi amaçların ötesine geçemeyen Emek Ve zgrlk İttifakı'nın çoktan tarihe karıştığının ilanı oldu. DEM Parti bileşenlerinden SYKP'nin DEM Parti adaylarına değil CHP adaylarına oy verme ağrısı, AKP'ye kaybettirme adı altında emekçileri ve ezilenleri burjuva muhalefetin peşine takma, böylece üçüncü cephenin faşist Şeflik rejimine karşı halki-demokratik alternatif olarak yükseltilmesi ve halklarımızın birleşik antifaşist-anti-şovenist direnişinin geliştirilmesi imkanlarını heba etme siyasetinin ibret verici bir örneğiydi. 31 Mart tablosu, emekçi ve ezilen milyonları antifaşist-antişovenist mücadelede cepheleştirmeye bu inançsızlığın, Türkiye ve Kürdistan'da mezarlık sessizliği yaratma amacını defaatle ilan etmiş faşist Şeflik rejimine karşı duramayacağını açığa vuran bu takatsizliğin emekçi sol hareketin reformist kesiminde ne derece yayıldığının uğursuz verilerini sundu. Türk egemen sınıfının Türk ve Kürt halklarımızın birleşik devrimci mücadelesinin ge-

lişim imkanlarını ortadan kaldırma siyasetine soldan angaje olan TİP, Türkiye’de sosyal-şoven eğilimin bir numaralı partisi olma doğrultusundaki adımlarını hızlandırdı. Devrimci ittifakın bir bileşeni olan SMF de, ne yazık ki, sosyal-şovenizmin bayraktarı TKP’yle ittifak yapma hatasında derinleşmekte, TKP’nin aday olarak boy gösteren Mehmet Fatih Maçoğlu’nun İstanbul’da İmamoğlu’nu destekleme çağrısı yaptığı bir siyasi pozisyona gerilemekte sakınca görmedi.

Dersim, emekçi sol hareket bünyesinde antifaşist-antişovenist mücadeleyi büyütmeyi öncelikle sorumluluğuna sırt çevirmenin, faşist şeflik rejimine karşı halklarımızın üçüncü cephesinde birleşmek yerine ittifak yönelimini yerel seçimlerde mevki edinme hesaplarına göre oluşturmanın çarpıcı bir fotoğrafını çekti. Dersim ilçelerindeki seçim başarısızlığı, her şeyden önce, bu oportünist sorumsuzluğun ve parlamentarist hesapçılığın siyasi faturası oldu.

Komünist öncü, 31 Mart yerel seçimlerini, Türkiye’de ve Bakur Kurdistan’da emekçilerin ve ezilenlerin burjuva düzen partilerinden koparılması ve sömürgeci faşist şeflik rejimine karşı cepheleştirilmesi, halklarımızın birleşik devrimci mücadelesinin geliştirilmesi amacıyla bağlı bir siyasi imkan olarak ele aldı. İstanbul’dan Eskişehir’e ve Amed’den Dersim’e değin bulunduğu her yerde, üstelik art arda faşist gözaltı ve tutuklama saldırılarına maruz kalırken, örgütlü kuvvetlerini bu amaç doğrultusundaki politik kitle çalışmalarına seferber etti, devrimci ajitasyonun ve propagandanın etkinlik sahasını genişletti. Öyle ki,

komünist öncü Türkiye devrimci hareketi içinde eylemiyle seçimleri devrimci politikanın pratikleştirildiği bir taktik muharebe olarak değerlendirilebilen tek güç olarak sivrildi. Bu devrimci politik-pratik, önümüzdeki süreçte, faşist şef Erdoğan’dan kurtulmayı arzulayan emekçilerin ve ezilenlerin seçim sonuçlarında bulunduğu umudun ve moralin emekçi sol hareket bünyesindeki parlamentarist hayalleri semirtmesine ve burjuva düzen partisi CHP’nin hegemonyası altında pörsüyüp gitmesine izin vermemek, faşist şeflik rejimine karşı üçüncü cepheyi güçlendirmenin ve ezilenlerin birleşik genel direnişini geliştirmenin bir basamağına dönüşmesini başarmak için yürünmesi gereken siyasi hattı türlü zorluklara ve kuşatmaya rağmen açık tutmayı sağladı.

Sandıktan Sokağa Ezilenlerin Birleşik Genel Direnişi İçin

Devrimci görüş açısından 31 Mart seçimlerinin vurgulanan siyasi dersleri zemininde seçimlerin ötesine bakıldığında, halklarımızın sömürgeci faşist şeflik rejimini yıkmaya mücadelesini büyütme için geçilmesi zorunlu olan başlıca üç eşik olduğu görülecektir.

Birinci eşik, devrimci çizgideki kitle çalışmasını kesintisizce yaygınlaştırmak, devrimci şiarları kitlelere yeniden ve yeniden taşıma iradesini bilemek, antifaşist-antişovenist direniş cesaretini ve kararlılığını işçi sınıfının, kent ve kır yoksullarının, emekçi kadınların, halk gençliğinin, Kürt halkının, Alevi emekçilerin, ezilen ulusal toplulukların, ezilen inanç topluluklarının, ezilen cinsel yönelimlerin yeni kesimleriyle buluşturmadır.

İkinci eşik, halklarımızın anti-faşist-antişovenist cepheleşmesini sokak mücadeleleri temelinde ilerletmek, halkçı-demokratik cephe partisini üçüncü cephe siyasetinde kararlılaştırıcı ve cesaretlendirici müdahaleleri sürdürüp artırmak, emekçi sol hareket bünyesinde üçüncü cephe siyasetini zayıflatıcı parlamentarist, sosyal-şoven ve CHP kuyrukçusu tutumlarla mücadeleyi güçlendirmektir.

Üçüncü eşik, daha da tırmanacağı açık olan sömürgeci faşist devlet terörü karşısında seçimlerden, legal ve barışçıl biçimlerden ibaret bir politik tarzın ilerisine geçmek, “yasal devrimcilik” hastalığına kökünden neşter atmak, emekçilerin ve ezilenlerin faşist şef tarafından günden güne budanan düzen yasallığını aşacak, kitle şiddetini içerecek, devrimci-yıkıcı potansiyelini açığa çıkaracak mücadelelere girişmelerine öncülük etmektir.

Özgürlük ve adalet yoksunluğunun acısını çeken, yoksullaşma krizinin bütün ağırlığını omuzlarında hisse-

den, faşist şef Erdoğan’ın en küçük zerresine kadar çürümüş saray iktidarından derhal kurtulmak isteyen emekçilerin ve ezilenlerin 4 yıl sonraki seçimleri bekleme sabırları yok. Burjuva düzen solu CHP’nin beyhude seçim oyunlarında nesneleşmekte, gelecek umudunu seçim sandığına bağlamakta çıkarları da yok.

Faşist şeflik rejimine öfke besleyen emekçilerin ve ezilenlerin ihtiyacı politik özgürlüğü kazanmanın hakiki yolunu görmek, mücadele özgüveni ve cesareti edinmek, kaderini kendi ellerine almaya yönelmek. Emekçi ve ezilen milyonlara politik öncülük yapma iddiasının içi boş bir laftan ibaret olup olmadığını en yalın göstergesiye, öncülük iddiası güdenin bu ihtiyacı yanıtlamak için antifaşist-antişovenist direniş hatında mevzilenme duruşu sergileyip sergilemediği sorusunun cevabında verili.

Seçimler geride kaldı, önümüz 1 Mayıs.

Seçimlerin ötesine bakan komünistlerin, devrimcilerin ve bütün

mücadeleci güçlerin önünde şimdi 1 Mayıs'ı işçilerin ve ezilenlerin kitle-sel direniş gününe, faşist yasaklara meydan okuma haykırışına ve ya-

saklı meydanları zapt etme çıkışına dönüştürme, Van serhildanının direniş ruhuyla donatma görevi var.

Tarihi Mirası DİSK’i Bugün Devrimci Yapmaya Yeter Mi?

Serpil Topal

Katlederek, tutuklayarak, sürgün ederek ve baskılarla devrimci işçiler sınıf mücadelesinden ve sendikalardan tasfiye edilmeye çalışılmıştır. DİSK yönetimi ise bugün halen varlığını koruyan devrimci, mücadeleci sendikaları ve sendikacıları yalnız bırakmaktadır. Devrimci, mücadeleci çizgideki sendikacılık anlayış ve pratiklerinin temsilini bulduğu Enerji-Sen, Dev Yapı-İş ve Limter-İş’e DİSK genel kurul salonunda gerçekleştirilen müdahaleler bunun ifadesidir.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) 17. Olağan Genel Kurulu Şubat 2024’te lüks bir otelin spot ışıkları altında çalan 1 Mayıs Marşı’yla başladı. Çalan marşa eşlik etmeye çalışan sendikal bürokrasinin ve burjuva solun CHP’sinin takım elbiseli temsilcilerini gördük salonda. Şatafatlı otelin salonundan marşlar ve türkülerle meydanlara, özgürlüğe çağırıyordu DİSK’in sendika bürokrasisi. Sendika bürokrasisinin ağzında içi boşaltılan direniş ve mücadele marşları, bir de mücadeleci sendika başkan ve temsilcilerinin sahneye çıkarak konuşma yaptıkları, sendikal bürokrasiyi eleştirdikleri anlarda daha gür çalındı.

Genel kurulda söz alan Limter-İş Genel Başkanı Kanber Saygılı, Limter-İş başta olmak üzere DİSK’te yer alan mücadeleci sen-

dikaların DİSK yönetimi tarafından sahiplenilmediği ve yeni yönetim oluşturulurken sendikalara danışılmadan yukarıdan belirleme yapıldığı eleştirilerini yöneltti. “Biz şunu demiyoruz, toplu sözleşme yapan sendikalarımızı bir tarafa atalım demiyoruz. Biz de sizin kadar emek veriyoruz, talebimiz şu: bize de danışılın” ifadelerini kullanan Kanber Saygılı’nın konuşması bölündü. Bunun üzerine yaşanan tartışmada, Saygılı’nın DİSK’e bağlı Limter-İş Sendikası Genel Başkanı olduğunu ve kongrede konuşma hakkı bulunduğunu görmezden gelen divan başkanı Mehmet Atay, Saygılı’nın yerine oturmasını istedi. Atay, “Biz sana bir hak verdik, sataşp kavga etmen için değil, tamam işin bitti” hadsizliğiyle, Saygılı’nın sözlerini sonlandırmak istedi. Çok sayıda delege

ayağa kalkarak tartışmayı sürdürdü, ardından yüksek sesle müzik açılarak Saygılı'nın sözleri bastırılmaya çalışıldı. Aynı sahne mücadeleci sendikalardan kongreye katılan diğer başkan ve delegeler somutunda da tekrarlandı. Burjuva düzen solu CHP'nin Genel Başkanı Özgür Özel sahneye çıkarıldığında, aynı gü-rültücü ekip onu çit çıkarmadan pür dikkat dinledi.

Genel kurulda yeniden DİSK genel başkanlığına seçilen Arzu Çerkezoğlu, 57 yıl önce ortaya konan iradeyi devam ettirdiklerini iddia ederken, sözünü ettiği devamlılığa dair tek bir veri sunmadı. Bunda şaşılacak bir yan yok, zira heybesi boş olunca en bilindik sloganları sıralamanın ötesine geçemedi. Faşist şeflik rejiminin işgücü sömürsünü derinleştirerek sürdüren büyük sermayedarları desteğe tüm olanaklarını seferber ettiği koşullarda, işçi ve emekçileri örgütsüzleştirme saldırıları artan

oranda devam ediyor. Son yıllarda hızlanarak düşen sendikalı işçi sayısı oranlarıyla ilgilenmeyen ve burjuva solu CHP'nin bir alt örgütü gibi konumlanmayı esas alan DİSK sendikal bürokrasisi, kaçınılmaz olarak, kendi mevcut konumunu koruyup güvencelemenin ötesinde bir iddia da taşımıyor. Yıllardır işçi ve emekçilere yasaklı olan Taksim meydanında her 1 Mayıs'ta devlet icazetli çelenk bırakma törenleri düzenleyip sonrasında soluğu Maltepe'de alma ve işçilere içi boş konuşmalar yapma rutinini aşmak için hakiki bir irade ortaya koymuyor.

Bir muhasebe yapma ve yeni bir mücadele düzeyi oluşturma hedefiyle bağlı olması beklenen genel kurulda işçi ve emekçiler adına sorular soran mücadeleci sendikaları bastıran yüksek volümlü müzik sesi, ortaya çıkan sonucun da özeti niteliğini taşıdı. Yanıtı beklenen sorularsa orta yerde kaldı. Örneğin, pandemi döneminde sermayenin çarkları dönsün diye hayatları hiçe sayılarak zorla çalıştırılan işçiler için ne yaptınız? Sağlık, ücret, beslenme, izin gibi o dönemin en temel ihtiyaçlarının gasp edilmesine karşı hangi mücadeleyi yürüttünüz? Sermayenin ve faşizmin işçinin, emekçinin, yoksulun, kadının emeğinden ve geleceğinden çaldıklarıyla büyüyen savaş ekonomisine karşı mücadele programınız ne? İşsizlik fonu 2023 yılında işçilere %18,5, patronlara ise %67 destek verdiğinde nasıl tutum aldınız? İşsizlik fonu halihazırda patronlara destek fonuna dönüştürülmüşken, tam gözünüzün önündeki çeşitli uygulama ve düzenlemelerle içi boşaltılmaya çoktan başlanmış olan kıdem tazminatının fona devredilmesi saldırısına karşı "kıdem taz-

minatı kırmızı çizgimizdir” demenin ötesinde bir adım atmayı düşünüyor musunuz? Sadece 25 Kasım ve 8 Mart’larda dostlar alışverişte görsün misali ilişkilendiğiniz kadın işçilerin taleplerini ne zaman gerçek bir mücadele konusu haline getireceksiniz? İşçi sınıfının büyüyen sorunlarına ve sermayenin artan saldırılarına cevap olamayan, işçi iradesini tanımayan sözleşmelere imza atmanızın nedenleri nelerdir? Peki DİSK’e karşı

DİSK yönetimi ve Genel Başkan Arzu Çerkezoğlu meydanlarda büyük bir iştahla “cumhuriyetimiz”, “CHP’miz” diyor. Türk burjuva cumhuriyetinin varlık sebebi ve görevi, ırkçılıktan beslenen tekelci sermaye çıkarlarının faşist bekçiliğini yapmaktır. CHP de bu cumhuriyetin has partisidir.

derinleşmeye başlayan güvensizlik ve umutsuzluğun nedenlerini ve çözümlerini düşündünüz mü hiç?

Sermaye Temsilcisi CHP’yle Kol Kola

“Yüzyılın Emeği, Emeğin Yüzyılı” şiarı ile toplanan genel kurulda işaret edilen yüzyıldan kasıt Türkiye Cumhuriyeti’nin yüzyılıydı elbette. Emek-sermaye çatışmasında safi işçi sınıfının karşısında olan burjuva cumhuriyetin umut tacirliğine sözcülük yapma sırası DİSK’teydi. DİSK kürsüsünün onur konusunu

alan kişi de bir işçi değil, varlık sebebi burjuvazinin çıkarlarını korumak olan CHP’nin Genel Başkanı Özgür Özel’di. Özel, genel kurulda yaptığı konuşmada, bazı sendikaların iktidarın çıkarları için çalıştığını vurgularken, siyaseten kendilerine sunduğu destek nedeniyle DİSK yönetimine teşekkür eder bir havadaydı.

Çok uzak geçmişte değil, daha geçen sene DİSK yönetiminin 1 Mayıs alanlarını CHP’ye oy çağırısı yaptığı seçim mitinglerine dönüştürdüğü hatırlardadır. İşçi sınıfının çıkarlarını, kazanımlarını, özgürlüğünü ve umudunu CHP’ye ve onun seçim kazanmasına bağlayan, CHP’yi tek çözüm adresi olarak gösteren aynı DİSK yönetimidir.

Burjuva Muhalefetin Gerici Değirmenine Su Taşımak

DİSK yönetimi ve Genel Başkan Arzu Çerkezoğlu meydanlarda büyük bir iştahla “cumhuriyetimiz”, “CHP’miz” diyor. Türk burjuva cumhuriyetinin varlık sebebi ve görevi, ırkçılıktan beslenen tekelci sermaye çıkarlarının faşist bekçiliğini yapmaktır. CHP de bu cumhuriyetin has partisidir.

Bugün işçi sınıfının grevle, direnişle ve bedeller ödeyerek elde etmiş olduğu bütün kazanımları faşist şefflik rejiminin kesintisiz saldırısı altında. İşçiler uzun çalışma saatleriyle işyerlerine hapsediliyor. Fabrikalarda tüm yaşamları rehin alınan işçilerin toplumsal ilişkileri sınırlanarak ve politik gündemlerle ilişkilenmeleri engellenerek, örgütlenmelerinin de önüne geçilmiş oluyor. Ağır ve güvencesiz, esnek çalışma koşullarında sefalet ücretiyle hayatta kalma mücadelesi veren işçiler, sermayedarların azami karları uğruna iş

cinayetlerinde katlediliyorlar. Başta baraj dayatması olmak üzere sermaye-yargı işbirliği temelindeki engellerle sendikal örgütlenme hakları gasp ediliyor. Faşist şef tarafından grevler yasaklanıyor.

İşçiler ve emekçiler yoksullaşma krizinin girdabına itilirken, her geçen gün büyüyen işsizlik ve faşist yasadışı politikalar gençliği geleceksizliğe, umutsuzluğa ve intihara sürüklüyor. KYK'larda niteliksiz barınma, beslenme ve yaşama koşullarına mecbur bırakılan işçi-emekçi çocukları can güvenliği sağlanmayan asansörlerde art arda katlediliyorlar. Emekçi semtlerinde uyuşturucu ve çeteleşmenin önünü açan faşizm, buralarda toplumsal çürümeyi destekleyerek emekçilerin olası örgütlenmesini engellemeye çalışıyor.

Bir günde 8 kadın katledilirken, faşist saray rejiminin kadın düşmanı politikalarını kendine dayanak yapan erkek yargı kadın katillerini aklayarak erkekleri cesaretlendiriyor. Bir gecede İstanbul Sözleşmesi'nden çekilen faşist şef, ardından 6284 sayılı kanuna, kadınların nafaka hakkına,

kürtaj hakkına saldırıyor. Tarikatların, cemaatlerin evlerinde, yurtlarında, okullarında ve kurumlarında çocuklar istismara uğruyor.

Faşist şeflik rejimi yönetememe krizinin çaresini işçilere, yoksullara, kadınlara, gençlere, halklarımıza pervasızca saldırmakta arıyor. Tüm bu saldırılara karşı fabrikalarda, kampüslerde, sokaklarda, meydanlarda direnen ve mücadele eden işçiler, emekçiler, kadınlar, gençler, Kürtler, Aleviler var. Faşizmin ve sermayenin zulmüne ve sömürüsüne yönelik durmaksızın öfke birikiyor, direniş eğilimi tazeleniyor. İşçiler ve ezilenler haklarına ve yaşamlarına sahip çıkma, faşizme karşı bir yol açma arayışındalar.

Bakışımızı yeniden tüm bu direnişlerin parçası olması beklenen DİSK'e yöneltecek olursak, başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi ve ezilen kitlelerin eylemlerini bilinçli bir tercihle göz ardı eden bir tutum görürüz. Agrobay, Özak, LC Waikiki, ETF Tekstil, Ağaç AŞ işçilerinin direnişleri, inşaat, enerji ve belediye işçilerinin mücadeleleri DİSK yöne-

timinin halihazırdaki siyasal-örgütsel konfor alanının dışına çıkmaktan özenle imtina ettiği birçok eylemden bazılarıdır. Faşist şeffik rejimi tarafından TTB’ye yapılan saldırılar ve Şebnem Korur Fincancı’nın tutsak edilmesi, Filistin ve Rojava halklarının katliamlara uğratılması, 6 Şubat deprem katliamı, göçmen işçi ve maden katliamları gibi gündemlerle bu imtina listesi uzatılabilir.

DİSK yönetiminin bu süreçlerdeki eylemselliği sosyal medya hesabından birkaç satırlık açıklamalar ve sembolik basın açıklamaları yapmanın ötesinde değildir. DİSK son yıllarda sınıf mücadelesini işçi sınıfının hayli sınırlı ekonomik taleplerine daraltmış durumdadır. Tarihsel olarak kazanmış olduğu varlık hakkını, işçi sınıfının mücadele gündemlerini tüm ezilenlerin gündemlerinden ayırıştırarak, emek-sermaye çatışmasını fabrika içerisinde patronla mücadele ve toplu sözleşme sınırlılığında sürdürerek aşındırmaktadır. DİSK’in mevcut pozisyonu, diğer toplumsal-siyasal mücadele dinamikleriyle birleştiğinde önündeki bentleri aşip geçecek olan işçi sınıfının potansiyel gücünün açığa çıkmasına hizmet etmiyor. Beklemeci, sandıkçı, koltukçu, sürekli iktidarın saldırı politikalarını anlatarak şikayet eden ve işçi sınıfına dayatılan yoksulluğun tahlinini yapan ama bir türlü eylemli bir mücadele hattı oluşturmaya yönelmeyen DİSK yönetimi, faşist şeffik rejiminin sokak eylemine tahammülsüzlüğüne boyun eğerek, işçilerin faşizme karşı mücadelede saflaştırılması sorumluluğuna sırt çeviriyor.

Bugün işçi sınıfının, kadınların, gençliğin, Kürt halkının, Alevilerin, tüm ezilenlerin mücadelelerini birleştirerek büyütmek, sermayeci

faşist şeffik rejimini yıkmamanın tek yoludur. Burada çözüm adresi ne sermayenin çıkarlarının beğçisi ve güvencesi burjuva partilerdir, ne de parlamentarist gevezeliklerin dümen suyunda kurtuluşun burjuva partileri desteklemekte olduğunu vazedendir. Tüm sorunların çözümünü burjuva muhalefete, burjuva düzen solu CHP’ye endeksleyen, siyasal ve sendikal hak ve özgürlükleri kazanmanın yolunun sokakta mücadeleden geçtiğini unutturan propaganda ve politika sadece faşizmin değirmeni-ne su taşır. DİSK, bu propaganda ve politikayla yürümeye devam ettikçe, sınıf mücadelesinde işçilerin çıkarlarından daha da uzaklaşacaktır.

DİSK’te Yer Bulamayan Kadın İşçiler

2022 yılında DİSK/BTO-SEN’de örgütlenmek ve haklarını almak için direnişler, eylemler yapan Ağaç A.Ş. işçilerini hatırlıyoruz. Bu örgütlenme çalışmalarının başına bizatihi Arzu Çerkezoğlu tarafından DİSK merkezinden danışman olarak Şeref Özcan (Çerkezoğlu’nun yakın arkadaşı) atandı. DİSK merkez danışmanı Şeref Özcan’ın bürokratik tarzının ve erkek egemen anlayışının damga vurduğu birçok örnek arasından aslında sorunun bütününe görebileceğimiz kısa bir anekdot aktaralım burada.

Şeref Özcan’ın farklı şantiyelerden hepsi erkek olan işçilerle yaptığı toplantıda, yeni üyelerin kazanılması için yapılacak çalışmalar konuşulmuştur. O sırada birkaç işçinin de desteklediği bir işçinin “bayanlar da var işyerimizde, birlikte çalışıyoruz, sayıları da az değil, onlarla da görüşelim, konuşalım, üye yapalım” şeklindeki sözleri Özcan tarafından

“Kadınların kocaları, aileleri var, uzun iş” sözleriyle yanıtlanmıştır.

Toplam üye sayısı 245 bin 636 (2024 Ocak) olan DİSK’in 16 kişiden oluşan yönetim kurulunun sadece bir üyesi kadın. O da Genel Başkan Arzu Çerkezoğlu. DİSK’e bağlı 22 sendikadan sadece 3’ünde kadın genel başkan bulunuyor. Onlardan biri de yine Arzu Çerkezoğlu. Oysa Çerkezoğlu ilk seçildiğinde “Başkan olmam kadın işçilerde örgütlenme mücadelesinin daha güçlenmesi ve temsil yetilerinin artırılması konusunda yararlı olacak” demişti.

Sadece 25 Kasım ve 8 Mart gündemlerine sıkıştırılmış, çoğunlukla da temsili düzeyde kalan açıklamalar yapan kadın komisyonlarının DİSK içerisinde kurumsal bir niteliğinin olmaması, bu komisyonlarda kadın işçilerin aldığı kararların kendileri dışında kimseyi bağlamaması, kadın kotasının hala olmaması, genel başkanın kadın olmasının kadın işçi örgütlenmesine ve temsiliyetine “olumlu etkileri” olsa gerek!

Toplu sözleşmelerde kreş hakkı yerine üç kuruş kreş yardımı teklifleri sunmakla (MESS-2024) işçinin kreş hakkından fiilen vazgeçilmiştir. Kanunda bile (İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu/30) 150’den fazla kadın işçinin çalıştığı işyerinde kreş açılabilmesi tanımlanırken, dahası çocuk bakımını kadına yükleyen anlayışa karşı toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesi DİSK tüzüğüne girmişken (16. Genel Kurul), bu toplu sözleşme pratikleri nereye oturmaktadır?

İşçi kadınlar için kazanım olarak kabul ettiğimiz ancak toplu sözleşme metnine yazılmaktan öteye gitmeyen ve pratikte karşılık bulmayan “8 Mart ücretli tatil günü” hakkını kadın işçiler neden kullanamıyor? Kadın

işçilerin bu hakkı kullanmalarının önündeki engellerin ortadan kaldırılması için bir mücadele gerekir ve bu mücadeleyi yürütmek sözleşmeyi imzalayan sendikanın sorumluluğudur. 1 Mayıs ve 8 Mart’ta kadın işçilerin iradesinin alanlara yeterince taşınmamasının en önemli nedeni DİSK ve bağlı sendikalardaki erkek egemen anlayıştır. Bu anlayışın, kolayca yönetebileceği işçi kadınlarla hareket etmeyi tercih ederken, Mor Liste örneğinde olduğu gibi sınıf mücadelesinde özneleşen kadınları disiplin soruşturmaları ve başkaca baskı yöntemleriyle sindirmek istediğini söylemek abartı olmaz.

Konformizm, Siyasi Kararsızlık Ve Fiili Meşru Mücadeleden Kaçış

DİSK’in tarihindeki direnişlere baktığımızda, harekete geçen kitlelerin bazı dönemlerde DİSK yönetimini de aşip geçtiklerini görürüz. Diş dış sınıf mücadelesinin ve sınıf sendikacılığı çizgisinin en etkili olduğu dönemlerde, buna öncülük eden sosyalist ve devrimci işçiler sermaye düzeninin ve faşist odakların elbette öncelikli hedefi olmuştur. Katlederek, tutuklayarak, sürgün ederek ve baskılarla devrimci işçiler sınıf mücadelesinden ve sendikalarından tasfiye edilmeye çalışılmıştır. DİSK yönetimi ise bugün halen varlığını koruyan devrimci, mücadeleciler sendikaları ve sendikacıları yalnız bırakmaktadır. Devrimci, mücadeleciler çizgideki sendikacılık anlayış ve pratiklerinin temsilini bulduğu Enerji-Sen, Dev Yapı-İş ve Limter-İş’e DİSK genel kurul salonunda gerçekleştirilen müdahaleler bunun ifadesidir. Bugün DİSK yönetiminin gözünde, işkencede katledilmiş olan Limter-İş eğitim uzmanı ve komü-

nist işçi önderi Süleyman Yeter devrimci bir değeri ifade etmekte midir?

Eylemlerde, direnişlerde omuz omuza durmayan, alanlarda devrimci değerleri sahiplenmeyen, kürsülerde, platformlarda söz hakkı tanımayan bir DİSK var bugün. İşyeri temsilciliklerinden sendika kurullarına ve yönetimlerine kadar sosyalistleri, devrimcileri istemeyen (faşizmin ve burjuvazinin de tam olarak böyle istediğinin altını bir kez daha çizmek isteriz ki bu tutumun neye hizmet ettiği daha iyi anlaşılın) ve türlü bürokratik kurnazlıklarla döşenen bir işleyiş ve etkin bir sendikal bürokrasi mevcut. Konfederasyonun bünyesindeki en büyük sendika olan Genel-İş içerisinde yaşananlar (işçi iradesini tanımama, eleştiren işçilere soruşturma açma vb.) sendika yöneticilerinin koltuklarını sağlamlaştırmak için işçi iradesinden yalıtılmış konfor alanları oluşturmakta ne denli yol aldıklarını gösteriyor.

Fiili meşru mücadele araç ve yöntemlerinden hızla uzaklaşan DİSK’in “Gelirde Adalet, Vergide Adalet” sözü etrafında oluşturduğu, koşar adım önce işçilerin ve ezilenlerin

katili Meral Akşener’e, ardından da “Ankara Yürüyüşü” diyerek yolun sonunda Özgür Özel’e gittiği mizansen hatırlayalım. Bu mizansen bize ne söylüyor gerçekten?

Şubat 2024’te DİSK 17. Olağan Genel Kurulu olacaktı ve işçiler nezdinde “bakın biz sahadayız, çalışıyoruz” algısı oluşturulması gerekiyordu. Üstelik Ankara’ya yürüyüş kararından DİSK’in bazı sendikalarının dahi sonradan bilgisi oldu. İşçinin haberi yok, halkın haberi yok. Dostlar alışverişte görsün tarzı DİSK demokrasisi!

DİSK yönetimi siyasal-örgütsel konforunu bozmayacak, politik mücadeleden yalıtık, ekonomik taleplere daraltılmış ve sınırlandırılmış bir “mücadele” tercih ediyor. Örneğin, “Emeklilikte Adalet İstiyoruz”, “Vergide Adalet İstiyoruz” dediği tarihlere siyonist İsrail devletinin Filistin halkını katlediyor, faşist Türk devletininse siyonist İsrail devletiyle iktisadi ve ticari ilişkilerini kesmeyip turmandırıyor ve Kürdistan’daki sömürgeci işgaller için de devasa bir savaş ekonomisi uyguluyor oluşu DİSK bürokratlarını hiç ilgilendir-

medi. Öncü işçilerin “Bizden kesilen vergiler halkların üzerine mermi olarak yağdırılıyor” tepkisi “Vergide Adalet, Gelirde Adalet” şiarıyla düzenlenen göstermelik mitingde düpedüz eritildi.

DİSK yönetimini elinde tutan bürokratik sendikal anlayışın burada ortaya konulan hazin durumu işçi sınıfının mevcut ve potansiyel gücünün farkında olmamakla ilgili değil. O, bilakis bu gücü bildiği ve ensesinde hissettiği ama siyasi kararlılıktan da yoksun olduğu için, sınıf sendikacılığının mücadeleci tutumları ile egemen sınıfın saldırıları arasında tampon rolü oynuyor. Faşist sermaye düzeninin işçi ve halk düşmanı politikalarına karşı direnişi büyütme değil, aksine bu direnişi büyütme ye yönelik iradeyi, sözü ve eylemi frenleme pozisyonudur bu. Sınıf sendikacılığının işbirlikçi sendika patronlarını, sarı sendika ağalarını tarihin çöplüğüne göndermesinin ve sınıf mücadelesini devrimci çizgide

büyütmesinin olanaklarının biriktiği bir süreci yaşıyoruz.

Bu imkanları değerlendirme ve sınıf hareketini ilerletme perspektifi ve programı olmayan DİSK’in varlık sebebi nedir? DİSK’in adındaki “devrimci” sözcüğünün kaynağı fiili meşru mücadele, dışı dış direniş, sınıf sendikacılığı pratiği ve işçilerin iradesine yaslanmasıydı. Bugün geldiği noktada DİSK “devrimci” nitelemesini hak etmek için ne yapmaktadır? Peki ama DİSK’li işçilerden, proletaryanın sınıf çıkarlarını hiçbir biçimde savunmayan, kendi makam koltuklarını kaybetmemek uğruna sermaye sınıfıyla sürekli işbirliğine yatan, işçilerin onurlu ve özgür bir yaşam arzusunu burjuva siyaset çarklarında öğüten, işçi haklarını sömürü düzeninin temsilcilerinin kapısında pul eden sendika konfederasyonu Türk-İş ile onun gericiliğine meydan okuyarak gelişmiş olan DİSK arasındaki nitel farkların silinmeye başlamasını sindirmeleri nasıl beklenebilir?

Sınıf Mücadelesinde Hapishaneler Ve Devrimci Hareket

Yeliz İsyen

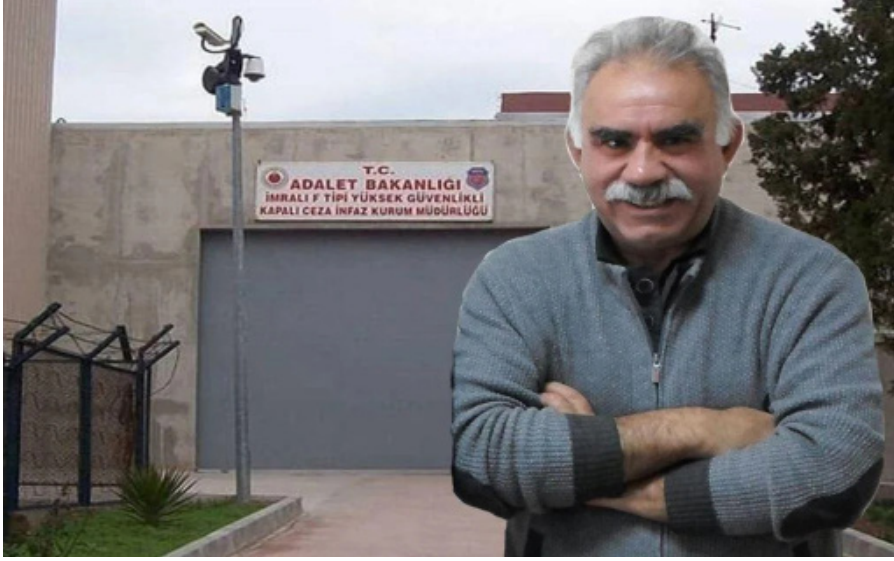
Hapishanelerde tecride karşı mücadele, sınıf mücadelesinde politik özgürlüğün kazanılmasının önceliklerindedir. İmralı tecridine karşı mücadele, tek başına KUDH'nin gündemi değil, birleşik devrimde stratejik ittifak politikasının zorunlu görevi ve Kürt ulusal demokratik taleplerinin sahiplenilmesinin gereği olarak devrimci hareketin de gündemidir.

PKK önderi Abdullah Öcalan 25 yıldır İmralı adasında tek kişilik hücrede tutuluyor. Öcalan'a uygulanan mutlak tecrit en katı biçime bürünmüş, 35 aydır dış dünyayla tüm bağları kesilmiş bulunuyor. Faşist şeffik rejimi tüm hapishaneleri, ağır tecrit, yaygınlaşan işkence, yayın ve kitap kısıtlamaları, mektup ve ziyaret yasakları, infaz yakarak tahliyeleri engelleme, sürgün sevkler ve ziyaretçileri, tutsaklara para, kıyafet gibi ihtiyaçları karşılayanları tutuklama yoluyla faşist toplama kamplarına dönüştürmüş durumda.

Devrimci tutsaklar buldukları hapishanelerde dış dünyayla bağlarının kopması ve pek çok haktan yoksun kalmaları pahasına devrimci direnişi sürdürüyor. Faşist şeffik rejimi en eşitsiz koşullarda sürdürdüğü savaşla devrimci tutsakları teslim almak istiyor. Tecrit tüm devrimci

tutsakların sorunu durumundadır, ancak PKK önderi Abdullah Öcalan herhangi bir tutsak olmadığı gibi İmralı ada hapishanesi de herhangi bir hapishane değildir. Öcalan'ın bulunduğu koşullar Kürdistan'a dönük sömürgeci işgal savaşına paralel bir seyirde değişmektedir.

Faşist şeffik rejimi sömürgeci işgal politikalarına paralel biçimde İmralı ile ilişkileri belirlemektedir. Kemalist TC'nin kuruluşundan itibaren Kürt halkına uygulanan inkar ve soykırım politikaları, Kürt ulusal isyanının gelişimi ve basıncıyla "mecbur kalınca Kürt halkına yanaşma, diyalog kurar gibi yapma" politikasına geçişi getirmiştir. Her dönem değişmeyen şeyse koşullar lehe dönünce soykırım politikalarının devreye konulmasıdır. Bu politika en tipik haliyle bugün İmralı'da vücut bulmaktadır. 25 yıldır İmralı

kapıları dönemsel, kısa süreli ve anlık olarak dışarıya açılmış ve tekrardan kapatılmıştır. 2009'dan bugüne İmralı'nın pozisyonu durumu özetler bir bilançodur.

AKP diktatörlüğü, 2009-2011 sürecinde önce "açılım", ardından "milli birlik ve beraberlik" adını verdiği, oyalayarak Kürt ulusal demokratik hareketini (KUDH) tasfiye etme sürecini başlatmıştı. Aynı dönem PKK/PAJK'lı tutsakların yaptıkları açlık grevi eylemiyle İmralı kapıları açılmış, süreç barış gruplarının gelişine ve Abdullah Öcalan'ın mesajının Amed Newroz'unda okunmasına kadar ilerletilmişti.

Süreçten beklediği sonuçları alamayan faşist şef Erdoğan, dönemin sonunda faşist generallerle anlaşarak yeni bir "ez-çöz" stratejisini devreye soktu. Dönem planlarını bozan Rojava devrimi ve 6-8 Ekim 2014 Kobanê serhıldanı oldu. Kobanê serhıldanı sonrası yapılan MGK toplantısında Sri Lanka tipi "çöktürme" planı onaylandı. Planın uygulanma tarihi olarak 7 Haziran

2015 seçimleri sonrası belirlendi. Aynı dönem İmralı görüşmeleriyle KUDH'nin oyalanması, Öcalan'ın ve PKK'nin bireysel kültürel haklar düzeyinde yasal-anayasal düzenlemelere razı edilerek tasfiye yoluna sokulması ve Kürdistan'ın diğer parçalarıyla birleşme fikrinin tamamen ortadan kaldırılması hedeflendi. KUDH ise olası bir "ez-çöz" saldırısına karşı Bakur'da başlatmayı planladığı özyönetim ilanları devrimci hamlesine hazırlıklarını sürdürdü. İmralı ile yapılan görüşmeler sonrası hazırlanan Dolmabahçe Mutabakatı bu koşullar altında ortaya çıktı. Mutabakat müzakereye geçiş için temel bir metin sayılsa da kaderi seçimlerle belirlenecek bir oyalama belgesinin ötesinde bir anlam taşımadı. Seçim sürecinde beklediği sonuçları alamayan faşist şef, milliyetçi oyları almak ve seçim sonrası saldırı zeminini hazırlamak üzere tutum değiştirerek, Dolmabahçe Mutabakat metnini tanımadığını ilan etti. Böylece İmralı kapıları bir kez daha kapatıldı.

AKP'nin tek başına hükümet kuramadığı ve başkanlık planının ağır darbe aldığı koşullarda, Erdoğan faşist politik islamcı saray darbesine girişti. Darbenin hedefi, KUDH ile devrimci hareketi tasfiye etmek ve antifaşist, ilerici güçleri teslim almaktır. KUDH'nin özyönetim ilanları ve komünist öncü başta olmak üzere devrimci hareketin direniş iradesi faşist şefin planlarında başarıya ulaşmasını önledi.

Faşist şeflik rejiminin akamete

Emekçi sol hareketten EMEP, ÖDP, EHP gibi reformist parti ve örgütler ise dillerinden düşürmedikleri sınıf mücadelesinin, demokratik haklar mücadelesinin konusu, gündemleri içinde hapishaneleri görmüyorlar.

uğrayan planları sonrası Öcalan'a uyguladığı ağır tecrit, 2018 Kasım'ında Leyla Güven öncülüğünde hapishanelerde başlatılan ve devamında ölüm orucuna dönüştürülen süresiz açlık grevi eylemleriyle bir defaya mahsus olarak kesintiye uğradı. Faşist saray darbesi sonrası geri mevzilerde en az risk çitası esasıyla kendisini konumlandıran emekçi sol hareketin reformist ve liberal kesimleri ölüm orucu düzeyine taşınan açlık grevleri karşısında üç maymun rolünü seçti. Devrimci sosyalistler dışında devrimci hareket ise ilişki düzeyini hapishanede bulunan tutsaklarının destek eylemleriyle sınırladı. Dışarıda tutsak yakınlarının

ve devrimci sosyalistlerin yaptıkları açlık grevlerini ziyaretler başarı dileklerini sunma sınırının ötesine geçemedi.

Gelinen aşamada İmralı tecridine karşı mücadelenin politik zemin ve nedenlerinin tam olarak kavranamaması da politik eylemin sınırlandırılmasının bir başka nedenidir. KUDH için İmralı tecridine karşı mücadele tek başına hapishane sorunu değil, sömürgeci tasfiyeci saldırılar karşısında ulusal varlık hakkını savunma ve sömürgeciliği yeniden çözüm sürecine zorlamanın muharebesidir. Böyle olduğu içindir ki, İmralı tecridine karşı mücadeleyle ilişki Kürt ulusal demokratik taleplerinin savunulması ve sahiplenilmesiyle doğrudan ilişkilidir.

“Hapis Yüzü Görmeden Hele Bir İşçileri Örgütleyelim”cilerin Haleti Ruhiyesi

Sosyal-şovenizm hastalığından mustarip TKP, TKH, Sol Parti gibi partilerin hapishanelerdeki zulme, hele ki PKK önderi Öcalan'a uygulanan tecride karşı, değil adım atmaları, söz söylemeleri dahi ihtimal dahilinde bulunmuyor. Bu kesimlerin durdukları pozisyonda temel gündemleri KUDH'nin eylemlerini eleştiricilik ile Kürt sorununun varlığı-yokluğu tartışmalarıdır. “Üstün siyaset” uzmanları olarak, “kurtuluş savaşı” heyulası içinde faşist şeflik rejimi ile “savaşan” bu partilerin, siyasi tutsaklar ve hapishanelerle uğraşma gündemleri bulunmuyor! Hapishanelere saldırılar arttıkça, hapishane riskinden uzak durma politikasında daha sıkı tedbirler almak, içi boşaltılmış komünizm, sosyalizm söylemlerini üst perdeden dillendir-

mekse en mahir oldukları iş. Faşist şeflik rejiminin icazet sınırlarını aşmaya yeltenmeyen bir politik varoluş tarzına karşılık olarak, halen elde tuttıkları dokunulmazlığı sürdürmek uğruna her türlü politik demagojiye başvurmak onlar için mubah.

Emekçi sol hareketten EMEP, ÖDP, EHP gibi reformist parti ve örgütler ise dillerinden düşürmedikleri sınıf mücadelesinin, demokratik haklar mücadelesinin konusu, gündemleri içinde hapisaneleri görmüyorlar. Hal böyle olunca da, faşist şeflik rejiminin işçi sınıfına dönük yoğun saldırıları karşısında artan iş yükleri nedeniyle, bunun dışında kalan gündemlere ayıracak zamanları kalmıyor! Politik mücadelenin konusu yapmaya değer görmedikleri hapisaneleri, insani ve vicdani bir sorumluluk düzeyinde ve tekil örnekler çerçevesinde dillendirerek içinde buldukları durumu teorize ediyorlar. Oysa bu örgütlerin bir daha yaşamama arzusuyla tarihe gömdükleri geçmişleri, siyasi tutsakların neden ve nasıl tutsak düştüklerini, hapisanelerde verilen mücadelenin

ne adına yürütüldüğünü, hapisanelerin doğrudan sınıf mücadelesinin konusu olduğunu kendilerine fazlasıyla söylüyor.

Dönem boyunca parlamentarist siyasetin soldan baş aktörü TİP ise, seçilmiş tutsak vekili Can Atalay'ın özgürlüğü talebi ve Gezi tutsaklarına selamlarıyla öne çıktı. Tutsak bir vekil adayı gösteren ve devamında onun tahliyesi için mücadele verdiğini beyan eden TİP'in hapisanelerle kurduğu ilişkinin değişimi beklentisi sürecin tabiatına uygun olurdu elbette. Ancak böyle bir değişimin en küçük izi bile ortaya çıkmadı. Can Atalay'ı ve Gezi tutsaklarını sıklıkla anan TİP Başkanı Erkan Baş'ın hiçbir konuşmasına hapisanelerde yaşanan tecrit ve açlık grevleri girememiştir. Burjuva meclise sunulan önergelerde, yapılan kürsü konuşmalarında tutuklamalar, tutsaklığın devam etmesine eleştiriler ve kınamalar vardır, ancak tutsakların içinde buldukları koşullar, uğradıkları saldırılar, yani duvarların ardı yoktur. İmralı tecridine ise bu denklem içinde hiç yer

yoktur. Zaten TİP'e göre, meselenin bu noktaya gelmesinde KUDH'nin devletle "şeffaf" olmayan ilişkilinin payı büyüktür!

Faşist şefflik rejimine karşı mücadele iddiasını taşıyan, emekçi sol hareketin küçük burjuva reformist ve liberal kesimleri faşist devlet terörünün keskin ucunun her daim Kürt ulusuna ve Kürdistan'a dönük olduğu gerçeğinin elbette farkındadır. Buna rağmen Kürdistan'a sırt

Emekçi sol hareketin küçük burjuva reformist partileri mevcut politik tutumlarıyla fiilen Türk işçi ve emekçilerini, ilerici, demokratik güçleri Kürdistan devriminin yanında değil karşısında saflaştırma hattında derinleşiyor.

dönmenin "konfor" alanını terk etmek kolay değildir. Bunun yerine, giderek daha fazla büyüyen utanç kamburunu taşımak yeğdir. PKK'yi yok etmenin ötesinde, Kürt ulusal varlığının kabul edilmesini isteyen her Kürdün yok edilmesini mubah sayan, Medya Savunma Alanları'na, Rojava'ya, Şengal'e, Maxmur'a, Süleymaniye'ye dönük askeri saldırılarını süreklileştiren, Başûr'daki işgali Zap, Avaşın ve Metîna'ya, Rojava'daki işgaliye Serêkaniyê'ye kadar genişleten, İmralı başta olmak üzere hapishanelerde tasfiyeci saldırıları sistematik biçimde sürdüren faşist şefflik rejimi gerçeği karşısında üç maymunu oynamak her durumda risksizdir.

Faşizme karşı büyük "güç toplama" projesiyle Türk işçi ve emekçileri arasında sosyal-şovenizmle mücadeleden özel biçimde sakınmak küçük burjuva reformistlerinin politik eylemlerinin muhtevasıdır. Faşist şefflik rejiminin Türk işçi ve emekçilerini saflaştırmasının en güçlü dayanağı sosyal-şovenizmin adının dahi anılmadığı bir saflaştırma! Bu saflaştırmada faşist şefflik rejimi ile mücadele önceliklerinin başında gelense "en az risk, en az kayıp"tır.

2023 yılında HPG'nin Mersin eylemini takiben küçük burjuva reformist sol içinden yükselen PKK kınamaları, bu kesimin kritik anlarda faşizme karşı direniş saflarında alacakları politik tutumun bir yansımasıdır. Mersin eyleminin malum "kınamacıları", gerilla güçlerine karşı kimyasal silah kullanılmasının ise "suskunları"dır. Faşist şefflik rejimi lehine kınamacılığa karşılık KUDH aleyhine suskunluk tavrı emekçi sol hareketin küçük burjuva reformist kesimlerinin içinde bulunduğu durumun özetidir.

Meslek ve Türk halk onuruna yakışır bir tutumla gerillaya karşı kimyasal silah kullanıldığı tespitinde bulunan Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı'nın tutuklanması sonrası, zaman kaybetmeksizin EMEP ve TİP tutuklamayı kınama açıklamaları yaptılar. Açıklamalarında nedenden arındırılmış sonuçta ilgilendikleri. Kimyasal silahlara tutumun akıbeti hapishane, Şebnem Hoca'nın tahliyesini istemekse toplumsal muhalefetin gereğidir nihayetinde!

Emekçi sol hareketin küçük burjuva reformist partileri mevcut politik tutumlarıyla fiilen Türk işçi ve emekçilerini, ilerici, demokratik güçleri Kürdistan devriminin yanında değil

karşısında saflaştırma hattında derinleşiyor. Ve ne yazık ki bu durum siyasi bir yanılğı değil, bilinçli ve iradi bir tercihtir. Hal böyle olunca, PKK önderi Abdullah Öcalan'a uygulanan tecrit ve açlık grevleri karşısında suskunluk başvurdukları politikadır.

Faşist şeflik rejiminin, elden düşürmediği hapishane sopasından korunmak aslolunca, sopanın en fütursuz biçimlerde kullanıldığı hapishaneleri görmek mümkün değildir. Mevcut politik varlığını sürdürmeyi dahi KUDH ve devrimci hareketin faşist şeflik rejimi karşısındaki direniş ve savaşıma borçlu olan bu parti ve örgütler, konu KUDH ve Kürdistan olunca sosyal-şoven ilgisizlikle kendilerine dev bir kalkan örüyorlar. Ve bu yoldan faşist şeflik rejiminin hareket alanını genişletmesine, saldırılarını çeşitlendirmesine katkı sağlıyorlar.

“Yasal Devrimcilik” Hastalığı Ve Hapishanelerle İlişkisizlik

Kasım 2023'te PKK/PAJK'lı tutsaklar adına açıklama yapan Deniz Kaya, 27 Kasım-15 Şubat arasında İmralı tecridine karşı açlık grevine başladıklarını duyurdu ve binlerce tutsak dönüşümlü açlık grevine başladı. Şubat 2024'te yapılan ikinci bir açıklama ile grevin 31 Mart 2024 yerel seçimleri sonrasına kadar dönüşümlü biçimde uzatıldığı belirtildi. Yerel seçimler sonrasına açlık grevi direnişinin yeni bir düzeye taşındığı açıklandı. Açlık grevleri dışarıda tutsak yakınlarının Adalet Nöbeti eylemleri ve destek açlık grevleri ile yanıtlandı. Devrimci sosyalistler Türkiye, Bakurê Kurdistan ve Avrupa'nın farklı noktalarında yaptıkları açlık grevleri ve adalet nöbetleri ile sürece dahil oldular.

MKP dava tutsaklarının 15 günlük destek açlık grevi, Birleşik Mücadele Güçleri'nin (BMG) “Tecride karşı ayağa kalk” kampanyasını ilanı ve tutsaklara ilişkin yapılan ortak basın açıklamaları dışında, devrimci hareket açlık grevi ile pratik ilişki kurmadı. Devrimci hareket bir kez daha, dışarıdaki sessizlik ve ilgisizliğe karşı önemli olsa da henüz ihtiyacın gerisinde olan devrimci sosyalistlerin ve KUDH'nin açlık grevleri, adalet nöbetlerine destek ziyaretlerinde başarı dileklerini sunmanın sınırında konumlandı. Bu durum devrimci hareketin politik ve örgütsel olarak daralmasının ve çekildiği geri pozisyonun bir sonucudur.

Faşist şeflik rejiminin devrimci harekete kesintisiz tasfiyecilik saldırılarının bir sonucu örgütsel daralmayken, diğer sonucu da sürüklediği “yasal devrimcilik” eğilimidir. Devrimci hareket mücadeleyi daha çok yasal zeminde sürdürme eğilimi içine girerek, risk çitasını giderek düşürecek bir konumlanış içinde yürümeyi tercih eder duruma gelmiştir. Daralan güçlerini korumak ya da “güç toplamak” adına, faşist şeflik rejimiyle doğrudan karşı karşıya gelecek, antifaşist mücadelenin aktif savunma taktiğiyle sürdürüleceği zeminleri tercih etmeme ya da mesafeli durma yaklaşımları belirgin bir hal almaya başlamıştır.

Pasif savunma pozisyonu ve yasal devrimciliğin ortaklaşan dışavurumu, sınıf mücadelesini büyütme adına işçi sınıfı içinde ve kent yoksulları merkezli yasal biçimlerle sınırlı faaliyet olmuştur. Bu görüş açısı, sınıf mücadelesinin kapsam ve içeriğini yasal devrimciliğe, sendikalist anlayışlara daraltma eğilimini getirmiştir. İşçi sınıfının kısmi

ekonomik ve demokratik talepleriyle ilişki esas ve öncelikli olurken, politik özgürlük mücadelesiyle ilişkisizlik hakim olmaya başlamıştır. Kendisini demokratik kitle örgütleri ve sendikalar zemininde konumlandıran devrimci hareket, verili güç ve durumunu korumayı esas almıştır.

Faşist şeflik rejimi ile mücadele edildiği/edileceği sözlü propaganda ya konu edilirken, tek tek patronlar, burjuva bürokratlarla mücadelede öncelenir olmuştur. Bir fabrika ya da inşaatta başlayan işçi direnişi veya deprem sonrası emekçi halklarımızın yaşadığı yıkım doğal olarak sınıf mücadelesinin öncelikli konusu olabilirken, hapishanelerde binlerce tutsak ve onbinlerce tutsak yakınına doğrudan ilgilendiren, etkileyen, politik özgürlük mücadelesinde kritik önemde olan açlık grevleri sınıf mücadelesinin konusu ve gündemi olmaktan çıkmıştır. 19 Aralık 2000 hapishane katliamlarında direnişin, F tipine karşı açlık grevleri ve ölüm orucu direnişlerinin öznesi olan devrimci hareketin bugün içinde bulunduğu durum yazık ki tasfiyeci kuşatma ve saldırıların çarpıcı

bir sonucudur. Devrimci harekette tasfiyeci kuşatma ve saldırıların ilk yıllarından itibaren temel politik faaliyetini hapishaneler üzerine kuran DHKP-C “adil yargılanma, adalet talebi ve tecrit politikalarına karşı” eylem ve ölüm orucu dahil direnişler yapmış, şehitler vermiştir. Ancak kendisine ve kendi politik faaliyetine daralttığı bu mücadeleyi birleşik bir hattan sürdürmekten uzak olduğu gibi, bilinen sosyal-şovenizm tutumuyla tecrit politikasının en ağır uygulanan alanı İmralı’yı dile dahi getirmemektedir.

Tüm gerekçe ve izahatlar bir yana, gerçek olan şudur: bugün sokakta KUDH ile aynı cephede konumlanmak, PKK önderi Abdullah Öcalan’a uygulanan tecride karşı mücadelenin tarafı olmak, faşist şeflik rejiminin cepheden saldırılarını ve elbette hapishane kapılarından girişi göze almaktır. Hapishaneleri sınıf mücadelesinin öncelikli politik gündemi olarak sokakta eylemin konusu yapmak, aktif savunma hattında konumlanarak faşist şeflik rejimiyle sürekli çarpışmak anlamına gelecektir. Emekçi sol hareketin

reformist kesimlerinin böyle bir siyasi kararlılıktan yoksun oluşunda şaşılacak bir yan yok, ama emekçi solun devrimci bölükleri açısından böylesi bir siyasi gerilemenin önü mutlaka alınmalıdır.

Devrimci hareketin açlık grevlerine ilgisizliğinin bir nedeni hapisaneleri politik mücadelenin temel bir gündemi olarak görmemesi iken, diğer bir nedeni de İmralı sistemine ve PKK önderi Öcalan'a uygulanan ağır tecride karşı mücadeleyi KUDH'nin sorunu sayma yaklaşımıdır. Komünist öncü dışında, önemli oranda devrimci hareketin İmralı tecridine karşı pozisyonu seyredicilik ve kaydediciliktir. İçinde bulunulan politikasızlığın gerekçelendirilişi ise, tecridin tüm hapisanelerin sorunu olduğu, KUDH'ninse sadece Abdullah Öcalan'ı öne çıkardığı biçiminde nesnellikten uzak eleştirilerdir. Bu "eleştirilerin" beslendiği üstü örtük kaynak, çok açıktır ki sosyal-şovenizmdir. Yer yer açlık grevlerinin artık etkili olmadığı söylemleriyle politik mücadele küçümsenmekte,

eylemsizliğin teorisi yapılmaktadır. Herhangi bir alternatif ise sunulmamaktadır. Böylece, farkında olunarak ya da olunmayarak, açlık grevleri zayıflatılmaktadır. Oysa verili koşullarda tecride karşı sokağın tutumsuzluğunun, durumu tersine döndürecek bir irade ortaya çıkaramayışının tutsakları açlık grevi eylemine zorunlu bıraktığı tüm güçlerin malumudur.

Üstelik tutsaklara saldırılar artık sadece hapisane duvarlarının içiyle sınırlı değildir. 2018 yılında başlatılan ve gelinen aşamada sistematik bir saldırı biçimine dönüştürülen tutsak yakınları, ziyaretçileri ve tutsaklarla dayanışma içinde olanlara dönük dava, gözaltı ve tutuklama saldırıları söz konusudur. Son üç ayda dahi başta MLKP, PKK ve DHKP-C'li tutsaklarla ilişkiler gerekçe gösterilerek onlarca kişi gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır. Amaç devrimci tutsakların dış dünyayla tüm bağlarını kopararak teslimiyete zorlama ve dışarıda korku iklimini, umutsuzluğu daha fazla büyüterek tasfiyeci kuşatmayı derinleştirmektir.

Pratik Özeleştirici Çağrısı: “Tecride Karşı Ayağa Kalk”

Faşist şeflik rejimi için bugün savaşın ön cephesi Kürdistan, geri cepheyse Türkiye’dir. Ve ön cephede çarpışan güç öncelikle gerilladır. Şu anda İmralı herhangi bir hapishane ve PKK önderi Abdullah Öcalan da herhangi bir tutsak değil, savaşın ön cephesinin parçasıdır. Böyle olduğu içindir ki, İmralı tecridini kırmak, faşist şeflik rejiminin pervasız saldırganlığında önemli bir gedik açacaktır. Kürt halkımız başta olmak üzere direnişçi devrimci-demokratik güçler içinse büyük bir moral üstünlük sağlayacaktır. Faşist şeflik rejiminin ezilen ve emekçi halklarımıza, işçi sınıfımıza karşı hapishane sopası sallayarak teslim alma saldırılarına karşı, hapishaneler etrafında birleşik mücadeleyi büyütme, hapishanelerde tecridi kırmak işçi sınıfı ve ezilenlerin mücadelesini, direniş iradesini büyütme düpedüz ön açıktır. KUDH her cephede İmralı’daki ve hapishanelerdeki tecride karşı eylem ve etkinliklerini sürdürüyor. Ki bunda şaşılacak bir durum yok. Devrimci hareketin İmralı’yla ve hapishanelerle ilişkide politik tutumunu değiştirerek yeni bir düzeye sıçratma görevi bulunuyor. Faşist şeflik rejiminin devrimci tutsakları sahiplenme, onlarla dayanışma “suçu” yaratmaya çalıştığı koşullarda devrimci tutsakları daha fazla sahiplenmekle bu saldırı boşa çıkarılabilir. Bu da ancak devrimci hareketin içine girdiği “yasal devrimcilik” anaforuna karşı mücadele edilişle ve pasif savunma pozisyonundan aktif savunma pozisyonuna geçişle mümkün olacaktır.

Hapishanelerde tecride karşı mücadele, sınıf mücadelesinde politik özgürlüğün kazanılmasının önce-

liklerindedir. İmralı tecridine karşı mücadele, tek başına KUDH’nin gündemi değil, birleşik devrimde stratejik ittifak politikasının zorunlu görevi ve Kürt ulusal demokratik taleplerinin sahiplenilmesinin gereği olarak devrimci hareketin de gündemidir. Türkiye işçi sınıfının, emekçi ve ezilen halklarının faşist şeflik rejimine karşı saflaştırılmasında ve birleşik devrimin büyütülmesinde, sosyal-şovenizmle mücadele geleceğin

Hapishanelerde tecride karşı mücadele, sınıf mücadelesinde politik özgürlüğün kazanılmasının önceliklerindedir. İmralı tecridine karşı mücadele, tek başına KUDH’nin gündemi değil, birleşik devrimde stratejik ittifak politikasının zorunlu görevi ve Kürt ulusal demokratik taleplerinin sahiplenilmesinin gereği olarak devrimci hareketin de gündemidir.

değil, bugünün en öncelikli politik görevi ve sorunudur.

Devrimci harekette hapishane direnişiyile ilişkide seyredicilik tutumunun değişimi için, BMG’nin başlattığı “Tecride karşı ayağa kalk” kampanyası önemlidir. Kampanyanın genel ajitasyon etkinliklerinin ötesine geçerek, hapishaneler etrafında bir kitle hareketi oluşturma düzeyine taşınması başarılı olduğu oranda pratik-politik bir özeleştirici de verilmiş olacaktır.

Devrimci hareket açısından Kürdistan devrimiyle ilişkide sayısız sınınanma eşiği vardır. Rojava devrimi, Bakur'da özyönetim direnişleri yakın tarihin eşikleridir. Bugünse tasfiyeci sömürgeci işgal savaşı karşısında tutum ile İmralı tecridine karşı Kürt yurtsever tutsaklar öncülüğünde başlayan direnişle ilişki dönemin sınınanma eşikleridir. Komünist öncü, Kürdistan devrimine ve taleplerine mesafeli duran, birleşik devrim perspektifinden yoksun, demokratik devrimimizin Kürdistan'dan başlayıp sürdüğünü kavramaktan uzak, Kürt ulusal özgürlük sorununun devrimci politikasını geliştirme görevine kayıtsız tavır "devrimi anlamayan devrimcilik" olarak tanımlamıştır. Kendi politik eylemine yön veren de "devrimi anlayan devrimcilik"

görevini başarmaktır. Bunun içindir ki, İmralı tecridine karşı mücadelede komünist öncü sadece KUDH'ne destekçi konumunda değildir. Sınıf mücadelesinin ve birleşik devrimin politik görevlerinin gereği olarak bu mücadelenin aktif tarafıdır.

Birleşik devrimci cephenin fiili meşru mücadele zemininde devrimci bir odak olarak iradeleşmesi, antifaşist kitleler için çekim merkezi, devrimci-demokratik yükselişin öncü kuvveti olma amacına yaklaşması politik eylemin gücüyle başarılabacaktır. Hapishane direnişleri bu politik uğraklardan biri konumundadır. Hapishanelerde faşizmi küçülten devrimci direnişken, dışarıda devrimciliği çürüten "yasal devrimcilik" hastalığıdır.

8-9 Mayıs Kurtuluş Günü'nün Anlamı

Ivana Benario

Özellikle 1990'larda Sovyetler Birliği'nin çöküşünü takiben dünya burjuvazisinin kapitalizmin nihai zaferini ve tarihin sonunu ilan eden ideolojik saldırılarıyla birlikte, büyük bir demagojiyle tarihin sistematik tahrifatı gerçekleştirildi. Burjuva tarih yazımı Sovyetler Birliği'nin antifaşist zaferini gölgede bırakmak için elinden geleni yaptı. 1989'dan sonra Varşova Paketi ülkelerindeki çok sayıda anıt sistematik olarak kaldırıldı ve sokakların isimleri değiştirildi. Resmi tarihin yeniden yazıldığı bir süreç başlatıldı.

“Mücadelemiz son suçlunun tüm ulusların mahkemesi önünde mahkum edilmesine kadar sürecek. Nazizmin ve onun köklerinin nihai olarak yok edilmesi şiarımızdır. Yeni bir barış ve özgürlük dünyası inşa etmek idealimizdir.”

Buchenwald toplama kampında hayatta kalan tutsakların ölenler için 19 Nisan 1945 günü düzenledikleri anma töreninde okunan “Buchenwald Yemini”

8 Mayıs 1945'te dünya Hitler faşizminden kurtuldu. Kızıl Ordu'nun Berlin'e ulaşması faşizme ölümcül darbeyi indirdi. 8 Mayıs'ı 9 Mayıs'a bağlayan gece Nazi Almanyası'nın şartsız teslimiyeti imzalamasıyla birlikte, İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndaki yenilgisi de kesinleş-

miş oldu. 8-9 Mayıs faşizme karşı zafer günü olarak tarihe geçti.

Büyük zaferin üzerinden çok geçmeden, ABD liderliğindeki Batılı emperyalist devletler Sovyetler Birliği'ne karşı “Soğuk Savaş”ı başlattılar. İkinci Dünya Savaşı'nda faşizmin yenilgiye uğratılmasında Sovyetler Birliği'nin oynadığı belirleyici rolü karartmak, dünya halklarının sempati halesiyle çevrelenen Stalin ile dünya halklarının sonsuz lanetini toplayan Hitler'i eşitlemek için ellerinden geleni yapmaya koyuldular. 8-9 Mayıs tarihini dünya işçilerinin ve ezilenlerinin antifaşist belleğinden silmek, emperyalist kapitalizmin sahte “hür dünya” propagandasına eklemek amacıyla sınır tanımaz bir demagojiye, tarih çarpıtcılığına ve yalan bombardı-

manına giriştiler. Hükümetinden medyasına, üniversitesinden müzesine kadar emperyalizmin yalan kusan aygıtları bu aşağılık düzenbazlığı günümüze değin sürdürdüler.

Oysa Hitler Almanyası'na karşı saflaşmış olan emperyalist devletler savaşın başlangıcında Sovyetler Birliği'yle ittifak yapmaktan kaçınmış, faşist Alman ordularının saldırısıyla Sovyetler Birliği'nin yıkılacağını ummuş, Sovyetler Birliği'yle ittifak yaptıktan sonra Avrupa'da Sovyet cephesinin yanı sıra ikinci bir cephe açmakta uzun süre ayak sürümüş, nihayetinde Berlin'i kim önce düşürecek diye Kızıl Ordu'yla yarışa tutuşmuşlardı. Bu yüzden 1945'te faşizme karşı büyük zaferin onuru bunun en ağır bedellerini göğüsleyenlerin, yani Sovyet halkları ve Kızıl Ordu'nun, Fransa'dan Arnavutluk'a, İtalya'dan Yugoslavya'ya ve Yunanistan'a kadar partizanların, Almanya içindeki ve dışındaki direnişçilerin, faşizmin en gaddar biçimlerdeki zulmüne uğrayan emekçi insanlığın hanesine yazıldı. Emperyalistler için dünyasal bir paylaşım savaşı niteliğinde olan İkinci Dünya Savaşı, halklar için dünyasal bir antifaşist kurtuluş savaşıydı. 8-9 Mayıs tarihiyle simgelenen büyük antifaşist zaferin asıl sahibi de dünya halkları ve onların en önünde kahramanca savaşmış olan Kızıl Ordu'ydu.

8-9 Mayıs tarihini dünya burjuvazisinin tarihsel tahrifat pençelerinden çekip almak, devrimci ideolojik mücadelenin ve güncel antifaşist eylemin bir konusu kılmak, faşizme karşı mücadelede emekçilerin ve ezilenlerin onur ve özgürlük bayrağı olarak dalgalandırmak bugün de öneminden hiçbir şey kaybetmiş değil.

Halkların Düşmanı Alman Faşizmi

Faşizm, insanlık tarihinde çığır açan 1917 Ekim Devrimi'ni takip eden yıllarda çeşitli Avrupa ülkelerinde siyasi bir hareket olarak doğmuştur. Rusya'daki devrim, Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın sona ermesi ve başta Almanya, İtalya ve Macaristan'da olmak üzere devrim girişimlerinin meydana gelmesi faşizmin emperyalizm çağında önde gelen emperyalist ülkelerden sömürgelere kadar pek çok burjuva devlette ortaya çıkmasını belirleyen tarihsel etkenlerdi. Faşizm komünizme ve proleter devrime karşı antagonistik bir hareket olarak gelişti. Avrupa'daki merkezleri İtalya ve Almanya olan faşizm, dünya komünist hareketi için de yeni bir siyasi ve toplumsal olguyu temsil etti ve Avrupa'daki sınıf mücadelelerinin seyrine yön verdi.

Mussolini'nin İtalya'da iktidara gelmesinden bir yıl sonra, Haziran 1923'te, Clara Zektin Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi'ne faşizm üzerine bir rapor sunmuş ve onu "şu anda dünya burjuvazisinin karşı saldırısının en güçlü, en yoğun, klasik ifadesi" ve "proletaryanın Rusya'da başlatılan devrimi devam ettirmemesi ve ilerletmemesi nedeniyle bir ceza" olarak tanımlamıştır. Zetkin, sahte devrimci programlarla geniş kitleleri kendine çekebilen faşizmin etkisini ilk analiz edenlerden biriydi ve onu "siyasi yurdu olmayanlar, sosyal olarak kökünden koparılmışlar, geçim kaynağı olmayanlar ve hayal kırıklığına uğramışlar için bir sığınak" olarak tanımladı.

Sermayenin hizmetindeki antikomünist örgütler daha önce de vardı, ancak faşizm niteliksel olarak yeni bir gelişmeydi. Bir hareket olarak ayırt edici özelliği, mevcut düzeni

komünistlere karşı savunmak istemesi değildi. Aksine, “devrim” ve hatta “sosyalizm” terimini kullanarak yer yer “antikapitalizm” propagandası yapıyordu. Ancak bunu, efendi ırkı, diğer halkların boyunduruk altına alınmasını, ırkçılığı, ataerkilliği ve şiddeti yücelterek, radikal milliyetçi ve emperyalist amaçlarla gerçekleştiriyordu.

Almanya'daki faşist hareket, Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan ve 1918-19 Kasım Devrimi'nin bastırılmasından sonra ortaya çıktı. Özellikle Birinci Dünya Savaşı'nda en çok kaybeden Alman sermaye kesimleri gerici ağların kurulması, faşist ideolojinin yayılması, sağ partiler kurma girişimi ve paramiliter birliklerin oluşturulmasını destekledi ve ilerletti. Bu kesimlerin başında, Kaiserreich döneminde Junkertum ile yakın ittifak içinde olan ve o dönemde devlet aygıtında en büyük etkiye sahip olan Batı Alman ağır sanayisi (kömür ve çelik) geliyordu. Weimar Cumhuriyeti'ne geçişle birlikte burjuvazinin bu kadayı, cumhuriyetin ilk günlerinde ik-

tidardaki sosyal demokrat ve burjuva liberal partilerle daha yakın ilişkiler sürdüren kimya ve elektrik endüstrisi tekellerine karşı nüfuzunu kaybetti. Cumhuriyetin en başından itibaren bu çıkarlar, ağır sanayi, hurdacılar ve eski devlet ve askeri elitlerden oluşan bir ittifakın cumhuriyeti yıkmaya, yerine gerici bir diktatörlük kurmaya ve Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçlarını tersine çevirmek için mümkün olan en kısa sürede yeni bir savaş başlatma çabalarına yol açtı. Ancak bu, burjuvazi içindeki sadece taktiksel bir çelişkiydi. Çok daha önemlisi, bütün sermaye kesimlerinin ve siyasi güçlerinin proleter devrimin bastırılmasında ve Almanya'nın emperyalist bir süper güç olarak yeniden ortaya çıkmasındaki ortak çıkarıydı.

Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi (NSDAP) Ocak 1919'da “Alman İşçi Partisi” adı altında Münih'te küçük bir milliyetçi örgüt olarak kuruldu. Reichswehr gizli servisi için muhbirlik yapan Adolf Hitler kısa sürede NSDAP'nin başına geçerek onu birkaç yıl içinde kitlesel bir partiye dönüştürdü. Hitler sanayi-

ciler, bankacılar, gizli servis ajanları ve subaylardan oluşan güçlü ağlar tarafından destekleniyordu. Hükümetin Hitler'e teslim edilmesindeki temel etken, Alman tekelci sermayesinin belirleyici kesimlerinin, Almanya'nın emperyalist bir güç olarak tekrar dirilişini yeni bir stratejik zemine oturtan bir siyasi program üzerinde anlaşmasıydı.

Dolayısıyla faşizm, tekelci burjuvazinin en radikal karşıdevrimci dayanağı olarak tanımlanabilir. Tarihteki en barbar faşist diktatörlüğün 1933'ten itibaren Almanya'da kurulmuş olması tesadüf değildi. Almanya, Friedrich Nietzsche ve Houston Stewart Chamberlain gibi temsilcileriyle 19. yüzyılın sonundan beri dünya gericiliğinin ideolojik merkezi olmakla kalmamıştı, aynı zamanda faşizmin üzerine inşa edilebileceği otokratik devlet geleneklerine de sahipti. Alman burjuvazisi halk arasında "völkisch" (milliyetçi), ırkçı ve sosyal-darwinist doktrinleri sistematik olarak yayarak faşizmin ideolojik üreme zeminini hazırlamıştı.

Alman faşizmi tüm direnişlere karşı bir efendi ırk dünya görüşünü acımasız bir şekilde uygulamak için milyonları seferber etti. Kitle tabanı öncelikle küçük burjuvaziydi ama işçi sınıfının katmanlarına da nüfuz etti. Emperyalist sistemin kaybedenlerinin büyük bir kısmını emperyalizm için mücadeleye kazandı. Hitler faşizmi, ataerkilliğin ve kapitalizmin toplumsal hiyerarşilerinin oluşturduğu otoriter, baskıcı, korku dolu ve aynı zamanda sadist karakter yapılarının iç çelişkileriyle dolu toplumun yıkıcı potansiyelini karşıdevrim doğrultusunda açığa çıkardı. Bunu yaparken, burjuva devletlerinin o za-

mana kadar bilinen sınırlarını radikal bir şekilde parçaladı.

Hitler, Mart 1933'te Etkinleştirme Yasası'nın kabulü vesilesiyle Reichstag'da yaptığı konuşmada, hükümetinin komünizmi yok etme hedefini çok açık bir şekilde ortaya koydu. NSDAP'nin paramiliter savaş örgütü Sturmabteilung (SA) ve polisin yardımıyla örgütlü işçi hareketi çok kısa sürede ezildi. Heinrich Himmler yönetimindeki faşist Schutzstaffel (SS) ise emperyalist devlet aygıtının ırkçı ideolojiye dayalı bir nüfus politikasının mızrak ucunu temsil ediyordu. Devlet "Führer ve Reich Şansölyesi" Hitler'e bağlanarak örgütlendi. Büyük bir imparatorluk olarak Almanya, köle işgücüne ve hammaddelere erişim elde edecekti. Faşist "Doğu'da yaşam alanı" ideolojisiyle Doğu'da bir yağma ve imha kampanyası başlatıldı. Bunu, başta Avrupa Yahudilerinin yok edilmesi (Holokost) olmak üzere "aşağı ırkların" ortadan kaldırılması ve Auschwitz ve Treblinka gaz odalarında komünistlerin ve diğer sosyal, ulusal ve siyasal grupların katledilmesi izledi. Auschwitz'deki gazlamaların ilk kurbanları Sovyet savaş esirleri oldu. Slav halklarının katledilmesi, Porajmos (Romanların soykırımı), engellilerin, eşcinsellerin ve "asosyallerin" sistematik olarak katledilmesi de buna eklendi. Halkların ve nüfus gruplarının yok edilmesi Nazilerin egemenlik programı haline geldi.

Faşizmi Kim Yendi?

Hitler rejimi altında, Alman tekelci sermayesinin en saldırgan şekilde savaşa hazırlanma planı, katı bir devlet komuta ekonomisinin uygulamaya konulmasıyla sistematik olarak hayata geçirildi. Hitler faşiz-

minin yeniden silahlanma programı, barış zamanında kapitalist bir devlet tarafından üstlenilen ekonomik kaynakların en büyük yeniden tahsisini getirdi. 1933 ve 1935 yılları arasında askeri harcamaların milli gelir içindeki payı yüzde 1'den yüzde 10'a yükseldi ve bu harcamalar esas olarak işçi sınıfının ve nüfusun diğer emekçi kesimlerinin maddi yaşam koşullarının baskılanmasıyla finanse edildi. 1933'ten 1939'a kadar Alman ordusundaki asker sayısı neredeyse otuz kat artarak 2,75 milyona ulaştı. Alman faşizmi, halkların tamamen boyunduruk altına alınması ve köleleştirilmesi, "bin yıllık bir imparatorluk" ve büyük bir savaşa girişme hedeflerini en başından itibaren çok açık bir şekilde ortaya koydu.

Hitler Almanyası 1938'de Avusturya'yı, Mart 1939'da Çek Cumhuriyeti'ni ilhak etti ve Eylül'de Polonya'yı işgal ederek İkinci Dünya Savaşı'nı resmen başlattı. Alman sermayesi için savaş, büyük karlar, yeni hammadde kaynaklarının ile ekonomik alanların ele geçirilmesi ve

toplama kamplarında köle emeğine erişim anlamına geliyordu. Örneğin IG Farben (bugün Bayer, BASF ve diğerleri) Auschwitz'de sentetik kauçuk üretimi için bir fabrika kurdu.

1940'ta Belçika, Hollanda ve Fransa'nın işgalini 22 Haziran 1941'de Sovyetler Birliği'ne geniş çaplı işgal saldırısı izledi ve Sovyetler Birliği buna Büyük Yurtseverlik Savaşı ile karşılık verdi.

Stalin 3 Temmuz 1941'de yaptığı bir radyo konuşmasında halkları bu savaşa hazırladı:

"Bu savaş aynı zamanda bütün Sovyet halkının Alman faşist ordularına karşı yürüttüğü büyük bir savaştır. Faşist zalimlere karşı bütün halk tarafından yürütülen Anayurt savaşının amacı, yalnız ülkemizin karşısına dikilen tehlikeyi ortadan kaldırmak değil, Alman faşizminin boyunduruğu altında inleyen bütün Avrupa halklarına da yardımdır. Bu kurtuluş savaşında biz tek başımıza kalmayacağız."

1942 yılına gelindiğinde Hitler faşistleri yıldırım savaşlarıyla ar-

kalarında yıkım, dehşet ve imha izleri bırakarak Avrupa ve Kuzey Afrika'nın büyük bölümünü ele geçirmiş ve Moskova önlerine kadar ilerlemişti. Ancak Kızıl Ordu geniş çaplı bir seferberlikle faşistleri 1941'de Moskova'da ve 1942'de Stalingrad'da püskürtmeyi başardı. Moskova'da, zafere alışkın Wehrmacht ilk kez ağır bir darbe aldı ve yenilmezlik efsanesi sarsıldı. Hitler'in askeri yenilgisi, Sovyetler Birliği'nin 1943'te Stalingrad'da kazandığı zaferle müjdelendi.

Kızıl Ordu sınırsız fedakarlıklarla savaştı. Norveç'ten Balkanlar'a, Sovyetler Birliği'nden Fransa'ya kadar işgal altındaki tüm ülkelerde Alman faşistleri partizan savaşçıların silahlı direnişiyle karşılaştı. Kadınlar faşizme karşı silahlandılar, yeraltında büyük riskler aldılar ve tüm cephelerde direndiler. Sosyalizmin ülkesinde kadınlar büyük antifaşist savaşa kitlesel düzeyde gönüllü olmuş ve erkek yoldaşlarıyla eşit tutmuşlardı. Sovyetler Birliği İkinci Dünya Savaşı'nda cepheye kadın gönderen tek ülkeydi.

Wehrmacht'ın gerileyip çökmesi Almanya'nın kayıtsız şartsız teslim olduğu 8 Mayıs 1945'e kadar sürecekti. Hitler ondan sekiz gün önce Berlin'deki sığınağında intihar etti. Geri çekilme sırasında Hitler faşistleri "yakılmış toprak politikası" izleyerek köyleri, tarlaları ve makineleri tahrip ettiler. Kızıl Ordu'ya karşı Berlin savaşı sırasında özellikle fanatik SS birlikleri şiddetli bir direniş gösterdi ve savaşın son günlerinde bu yaklaşık 78.000 Kızıl Ordu askerinin ölümüne neden oldu.

Faşizme karşı mücadelenin gerektirdiği fedakarlıklar ölçülemez kadar büyüktü. Örneğin Al-

manya Komünist Partisi (KPD), en katı yasadışı koşulları altında, Almanya'da tutarlı temel antifaşist güç olarak mücadelesine devam etti. KPD, 1933'teki son seçimler sırasında yaklaşan büyük paylaşım savaşına işaret ederek "Hitler'e oy veren, savaşa oy verir" dedi ve faşizme karşı birleşik cephe oluşturmaya çalıştı. Burjuva demokrasisinin tamamen ortadan kaldırılmasının ardından, üyeleri en korkunç zulümleri, hapishaneleri, toplama kamplarını ve ölümü göze aldılar. Bu bile tek başına olağanüstü bir cesaret göstergesiydi. Tüm bu direnişçilerin 8 Mayıs zaferinde emekleri geçti ve Kızıl Ordu'ya büyük destek sağladı. Hitler'in iktidara gelmesinin bedelini idam mangalarının karşısında ya da toplama ve imha kamplarında on binlerce insanın ölümüyle ödediler. Sonuçta Almanya'daki komünistler Hitler faşizmini içeriden devirmeyi başaramadılar. Bunun için Sovyetler Birliği'nin Almanya'nın emperyalist rakipleriyle geçici bir ittifaka girdiği uluslararası bir işbirliği gerekti.

Bugün Batılı emperyalist güçler Hitler Almanyası'na karşı zaferi kendi hanelerine yazıp Sovyetler Birliği'nin rolünü olabildiğince zayıflatsalar bile, Hitler'e karşı ittifaka çok geç bir aşamada girmişlerdi. Nihayet 1941'de ABD de İkinci Dünya Savaşı'na dahil oldu. Uzun müzakereler ve hazırlıkların ardından, Batılı emperyalistler ancak Haziran 1944'te Alman işgali altındaki Normandiya'ya girdi ve böylece faşizmin yenilgisine katkıda bulundu. Bu aynı zamanda Avrupa'da ikinci bir cephenin kurulmasına yönelik kitlesel talebin de bir sonucuydu. Hitler karşıtı koalisyonunda yer alan yaklaşık 55 devlet, dünyanın en mo-

dern askeri mekanizmasına sahip Almanya, İtalya ve Asya kıtasında saldırgan yayılcı hedefler güden Japonya'nın başını çektiği on Mihver gücüne karşı savaştı.

Sovyetler Birliği'nin savaş başlamadan önce Nazilere karşı ortak hareket etme teklifleri, Batılı emperyalist güçler tarafından önce ret ile karşılandı. Bu ret "Hitler-Stalin Paktı" olarak adlandırılan anlaşmayı koşulladı. Burjuva tarihçiler bunu sosyalist Sovyetler Birliği ile faşist Almanya arasında bir ittifak olarak yorumlamaya çalıştılar, hatta çoğu zaman bunu savaşın tetikleyicisi olarak sundular. Ancak sonuçta bu anlaşma, Sovyetler Birliği'ne İngiltere, ABD ya da Fransa'nın desteğinin belirsiz olduğu kaçınılmaz bir savaşa hazırlanmak için zaman tanıyan bir saldırmazlık paktıydı. Bu hazırlık süresi olmasaydı zafer mümkün olmayabilirdi. Yurttaşlarının canları pahasına gerçekleştirdikleri destansı direnişlerin bir sonucu da, Sovyetleri Birliği'nin savaşta en çok kayıp veren ülke haline gelmesiydi. Sosyalist Sovyetler Birliği Stalingrad savunması ya da 900 gün süren ve 1 milyona yakın insanın öldüğü Leningrad kuşatması gibi zorlu savaşlara göğüs germek zorunda kaldı. Stalingrad ve Leningrad, Sovyetler Birliği'nin direnme iradesinin sembollerine dönüştü.

2 Mayıs 1945'te bir Sovyet askeri Reichstag'ın üzerinde orak çekiçli kızıl bayrağı kameralar için bir kez daha göndere çekti. Hitler faşizminin kayıtsız şartsız teslim olması, 7 Mayıs 1945'te önce Fransa'nın Reims kentinde, Müttefik Sefer Kuvvetleri Yüksek Karargahı'nda gerçekleşti ve kararlaştırılan 8 Mayıs tarihinde yürürlüğe girdi. Ancak teslimiyet Moskova tarafından onaylanmamış-

tı. Wehrmacht Yüksek Komutanı Wilhelm Keitel ile Alman donanması ve hava kuvvetleri başkomutanları tarafından da imzalanmasını sağlamak amacıyla, teslim belgesinin Berlin'de resmen onaylanması kararlaştırıldı. Teslimiyet belgesi nihayet 8-9 Mayıs'ta Berlin-Karlshorst'taki Kızıl Ordu karargahında tekrar imzalandı. Bu biçimsel gibi görünen önlem ile Sovyet iktidarı Doğu'daki Wehrmacht birliklerinin teslimiyete bağlı kalmasını güvencelemek istedi ve diğer yandan Müttefiklerin teslimiyeti kendi hanelerine yazma yönlü hesaplarını engelledi. Saat farkı nedeniyle, Sovyetler Birliği halkları koşulsuz teslim haberini ancak 9 Mayıs sabah ve öğlen saatlerinde aldılar ve iş bırakarak sokaklarda kutladılar. Japonya'nın 2 Eylül 1945'te teslim olmasıyla savaş nihai olarak sona erdi.

Bugün 8 Mayıs Fransa, Çek Cumhuriyeti ve Slovakya gibi ülkelerde Kurtuluş Günü olarak kabul edilmektedir. 9 Mayıs ise 1965 yılında revizyonist yönetim altındaki Sovyetler Birliği'nde Zafer Günü ve resmi tatil olarak kararlaştırılmıştır. İtalya'da faşizmden kurtuluş günü 25 Nisan, Hollanda'da ise 5 Mayıs olarak belirlenmiştir. Dünya halklarının bilincinde 8 ve 9 Mayıs büyük antifaşist zafer günü olarak yer edinmiştir.

Tarihi Kim Yazıyor?

Nazi Almanyası'na karşı kazanılan zafer dünya halklarının zaferiydi. Aynı zamanda sosyalizmin emperyalizm ve faşizm karşısındaki üstünlüğünün de kanıtıydı ve böylece yeni bir tarihsel döneme kapı açtı. Bu zafer, Aushwitz toplama kampının 27 Ocak 1945'te Kızıl Ordu tarafından kurtarılması gibi, Hitler faşizmi ile Sovyet

sosyalizmi arasındaki insani uçurumu gözler önüne seren görüntülerle simgeleştirdi. Stalin ulusların kahramanı olarak kutlandı ve Sovyetler Birliği dünyanın ezilen halklarının büyük sempatisini kazandı. Çin’de Halk Kurtuluş Ordusu Mao Zedong önderliğinde zafer kazandı. Çok sayıda ülkede sosyalizmi inşa etme amacına yönelecek olan halkçı hükümetler kuruldu. İnsanlık tarihinde sömürsüz bir yaşam gerçeği belirginleşti, sosyalizm eşi benzeri görülmemiş bir çekiçliğe sahip oldu.

Ancak bu genel zafer havası uzun sürmedi. Antifaşist ittifak dönemi kısa süre sonra yerini yeni ittifaklar dönemine bıraktı ve bunu nihayetinde bir arada yaşaması mümkün olmayan toplumsal sistemler arasındaki kaçınılmaz bir savaş izledi. Emperyalizm tüm güçlerini Sovyetler Birliği’ne yöneltti. Antikomünizm Batılı emperyalist güçlerin devlet doktrini haline geldi ve tarih politikalarını şekillendirdi. Sonuç olarak, antifaşist zaferin ardından Batı Almanya’nın denazifikasyonu gerçekleştirilmedi, faşizm suçluları esaslı biçimde yargılanmadı.

Özellikle 1990’larda Sovyetler Birliği’nin çöküşünü takiben dünya burjuvazisinin kapitalizmin nihai zaferini ve tarihin sonunu ilan eden ideolojik saldırılarıyla birlikte, büyük bir demagojiyle tarihin sistematik tahrifatı gerçekleştirildi. Burjuva tarih yazımı Sovyetler Birliği’nin antifaşist zaferini gölgede bırakmak için elinden geleni yaptı. 1989’dan sonra Varşova Paketi ülkelerindeki çok sayıda anıt sistematik olarak kaldırıldı ve sokakların isimleri değiştirildi. Resmi tarihin yeniden yazıldığı bir süreç başlatıldı. Yeni müzeler, anıtlar ve

anma yerleri oluşturuldu, güya “Stalinizmin terör saltanatı” sergilendi. Nazizm ve komünizm gibi iki karşıt toplumsal-siyasal kutup, tamamen burjuva liberal muhtevalı totalitarizm tartışmalarıyla burjuva ideologları tarafından eşitlendi. Nazi katliamcıları ile Sovyet savaşçıları totaliter rejimlerin birbirine denk temsilcileri olarak bir tutuldu, hatta İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı’nın kurbanlarının sorumluluğu Sovyetler Birliği’ne ve özellikle de Stalin’e yüklendi.

Burjuva çarpıtılmış tarih anlatısı ve anma siyaseti, özellikle Rusya-Ukrayna savaşının başlamasının ardından birçok ülkede komünizm sembollerinin yasaklanmasıyla birlikte tekrar körüklendi. 2014’ten sonra Ukrayna’da resmi tarih yeniden yazıldı, Ukrayna Komünist Partisi ve tüm komünist örgütler yasaklandı, kamusal alanlarda kapsamlı isim değişiklikleri yapıldı ve Sovyet anıtları yok edildi. Antifaşist mücadelenin ve sosyalizmin izleri bütünüyle silinmek istendi. Diğer yandan Rusya da içeriğini boşaltarak 9 Mayıs’ı emperyalist yayılcılığa ve milliyetçiliğe dolgu malzemesi yapmaya girişti.

Büyük antifaşist zaferin muazzam deneyimler ve derslerle dolu tarihi hakikatinin savunulması, antifaşist bilincin güçlendirilmesinin önemli bir yönüdür ve sadece ideolojik değil aynı zamanda politik bir görevdir. Onu hatırlamak, sahiplenmek, anmak ve anlatmak antifaşist mücadelenin sürekliliği, devrimci geleneklerin ve kahramanlıkların devamlılığı için gereklidir.

8 ve 9 Mayıs yeni antifaşist zaferlerin dayanabileceği büyük bir dünyasal mirastır.

8 ve 9 Mayıs bizimdir!

Komünist öncünün politik önderlik anlayışı, yüzünün içe, kendine değil, kitlelere, onların, sorun, talep ve özlemlerine dönük olmasında ve bunun yorumculuk, kaydedicilik ve seyircilik tipinde bir “yüzü dönüklük” biçimini alıp boş bir kabuğa dönüşmemesinde ifade bulur. Bu, pratikte, işçi sınıfı ve ezilenlerle faşist şeflik rejimi, inkarcı sömürgecilik, erkek egemen devlet-toplum, kapitalist düzen arasındaki tüm sorun, çelişki ve çatışmalara “işçi sınıfının örgütlü ve öncü müfrezesi” görüşü açısından müdahil olmakta somutlaşır. Müdahilliğin bir biçimi etrafında saflaşmalar beliren, medyada yer bulan, deyim yerindeyse hazır gündemlerle eylemli tarzda ilişkilenecek; diğeri ise egemenlerin ilgilenilmesini istemediği, üzerini örtmeye çalıştığı sorunları gündemleştirmektir. Hazır gündemlere ve egemenlerin (burjuva düzen medyasının, burjuva partilerin, devlet kurumlarının vb.) gündeme girmesine set ördüğü, ambargo uyguladığı konulara müdahale zemininin dışında kalırsa, bırakalım önder partiyi, öncü parti bile olunamaz.